

รายงานการวิจัย

รายงานการวิจัยย่อยที่ ๑ เรื่อง

การพัฒนานวัตกรรมการสอนภาษาอังกฤษโดยใช้เทคนิค Creative and Innovative Learning สำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ในโรงเรียนเครือข่ายพัฒนา คณะครุศาสตร์ ในเขตพื้นที่การศึกษา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

The Development of Innovative English Language Teaching by Using Creative and Innovative Learning techniques for High School Students in the Faculty of Education Development Network School, in the Educational Area, Ayutthaya Province

ภายใต้แผนงานวิจัย เรื่อง

นวัตกรรมการสอนภาษาอังกฤษโดยใช้เทคนิค Creative and Innovative Learning สำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ในเขตพื้นที่การศึกษาอำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

An Innovative English language teaching using Creative and Innovative Learning techniques for high school students. in the educational area of Wang Noi District Phra Nakhon Si Ayutthaya Province
โดย

พระมหาบัณฑิต ปญฺธิตเมธี, ดร.

ดร.ญาศุมินท์ อินทร์กรุงเก่า

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

พ.ศ. ๒๕๖๖

ได้รับทุนอุดหนุนการวิจัยจากกองทุนส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม

MCU RS 80076648

รายงานการวิจัย

รายงานการวิจัยย่อยที่ ๑ เรื่อง

การพัฒนานวัตกรรมการสอนภาษาอังกฤษโดยใช้เทคนิค Creative and Innovative Learning สำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ในโรงเรียนเครือข่ายพัฒนา
คุณครูศาสตร์ ในเขตพื้นที่การศึกษา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

The Development of Innovative English Language Teaching by Using
Creative and Innovative Learning techniques for High School Students
in the Faculty of Education Development Network School,
in the Educational Area, Ayutthaya Province

โดย

พระมหาบัณฑิต ปณิตเมธี, ดร.

ดร.ญาศุภินท์ อินทร์กรุงเก่า

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

พ.ศ. ๒๕๖๖

ได้รับทุนอุดหนุนการวิจัยจากกองทุนส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม

MCU RS 80076648

(ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย)

Research Progress Report

Research Sub-Project 1

The Development of Innovative English Language Teaching by Using
Creative and Innovative Learning techniques for High School Students
in the Faculty of Education Development Network School,
in the Educational Area, Ayutthaya Province.

BY

Phramaha Bundit Buntitametee, Dr.

Dr.Yasumin Inkrungkao

Faculty of Education Mahachulalongkornrajavidyalaya University

B.E. 2566

Research Project Funded

By Thailand Science Research and innovation Promotion Fund

MCU RS 800766048

(Copyright by Mahachulalongkornrajavidyalaya University)

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่อง การพัฒนานวัตกรรมการสอนภาษาอังกฤษโดยใช้เทคนิค Creative and Innovative Learning สำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ในโรงเรียนเครือข่ายพัฒนาคณะครูศาสตร์ ในเขตพื้นที่การศึกษา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา วัตถุประสงค์การวิจัย 1) กระบวนการจัดการเรียนรู้แบบ Creative and Innovative Learning ที่เป็นแนวปฏิบัติที่ตีร่วมกับโรงเรียนเครือข่ายพัฒนาครูศาสตร์ 2) นวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ โดยใช้เทคนิค Creative and Innovative Learning ร่วมกับโรงเรียนเครือข่ายพัฒนาครูศาสตร์ สำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ในเขตพื้นที่การศึกษา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา คณะผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษา แนวคิด ทฤษฎี การจัดการศึกษา เพื่อการพัฒนานวัตกรรมการสอนภาษาอังกฤษโดยใช้ Creative and Innovative Learning สำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย เป็นงานวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research)

สรุปผลการวิจัย ผลจากการวิเคราะห์ประเด็นจากการศึกษาพบว่า 1) กระบวนการจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning Active Learning เป็นกระบวนการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดการสร้างสรรค์ทางปัญญา (Constructivism) ที่เน้นกระบวนการเรียนรู้มากกว่าเนื้อหาวิชา เพื่อช่วยให้ผู้เรียนสามารถเชื่อมโยงความรู้ หรือสร้างความรู้ให้เกิดขึ้นในตนเอง ด้วยการลงมือปฏิบัติจริงผ่านสื่อหรือกิจกรรมการเรียนรู้ ที่มีครูผู้สอนเป็นผู้แนะนำ กระตุ้น หรืออำนวยความสะดวก ให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ขึ้น โดยกระบวนการคิดขั้นสูง กล่าวคือ ผู้เรียนมีการวิเคราะห์ สังเคราะห์ และการประเมินค่าจากสิ่งที่ได้รับจากกิจกรรมการเรียนรู้ ทำให้การเรียนรู้เป็นไปอย่างมีความหมายและนำไปใช้ในสถานการณ์อื่น ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ 2) ด้านนวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ ได้แผนการเรียนรู้ภาษาอังกฤษโดยใช้เทคนิค Creative and Innovative Learning จึงได้ผลิตแผนการจัดการเรียนรู้ จำนวน 3 แผนการเรียนรู้ โดยแบ่งเนื้อหาบทเรียน เป็นหน่วยการเรียนรู้ จำนวน 3 หน่วยด้วยกัน ได้แก่ หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 Where Are You from? หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 Nouns? หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 Tourism and Services โดยการจัดการเรียนรู้ดังกล่าวนี้ ใช้กระบวนการคิดสร้างสรรค์ของทอร์แรนซ์ ซึ่งสามารถจำแนกกระบวนการคิดสร้างสรรค์ได้เป็นขั้นตอนดังต่อไปนี้ ขั้นที่ 1 นำเข้าสู่บทเรียน การค้นหาข้อเท็จจริง ขั้นที่ 2 การค้นพบปัญหา ขั้นที่ 3 การค้นพบแนวคิด ขั้นที่ 4 การค้นพบคำตอบ ขั้นที่ 5 การยอมรับผลที่ได้จากการค้นพบ ขั้นที่ 6 การย้อนกลับข้อมูล เป็นนวัตกรรมการสอนภาษาอังกฤษที่เป็นแนวปฏิบัติที่ตีร่วมกันของโรงเรียนเครือข่ายพัฒนาครูศาสตร์ เพื่อให้เกิดกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ

คำสำคัญ: การพัฒนา นวัตกรรม ภาษาอังกฤษ

Abstract

Research on the creation of creative and innovative approaches for teaching English to high school students. at educational institutions of the Faculty of Education Development Network in the Province of Phra Nakhon Si Ayutthaya. The following are the objectives of the research: 1) To identify creative and innovative learning processes that can be implemented in conjunction with Teachers Development Network schools. 2) Innovative approaches to the management of English language instruction, utilizing Creative and Innovative Learning strategies in association with Teachers Development Network schools. For high school students in the province of Phra Nakhon Si Ayutthaya's education sector. The research team explored educational management theories and concepts. To establish new methods to teaching high school students English using Creative and Innovative Learning. That's qualitative research, or questions and answers for brief.

A summary of the research's findings The study's concerns were analyzed, and the findings showed that 1) the Active Learning learning management process Active Learning is a method of learning management that emphasizes the process of learning over topics of study. It is founded on the constructivist concept of intellectual creativity. to assist students in establishing connections between information or developing knowledge on their own through practical application using media or educational activities. with a teacher acting as a guide, motivation, or intermediate Provide students the freedom to learn through advanced thought processes. In another way, students evaluate, synthesize, and analyze the information they learn from educational activities. Make learning applicable and efficient in many contexts. 2) Innovative Approaches to English Language Learning Administration obtained an English curriculum by applying innovative and creative learning strategies. As a result, three lesson plans were created. The lesson material has been divided into three learning units: Unit 1 of Learning: Where Are You From? Learning Nouns in Unit 2? arranging for this kind of learning in Learning Unit 3: Tourism and Services. Apply Torrance's approach to creativity. The following steps compose the creative thinking process. Step 1 leads to the lesson of finding facts, Step 2 discovers problems, Step 3 discovers ideas, Step 4 discovers answers, Step 5 accepts the results of the discovery and Last step 6: Data reversing is an innovation in teaching English that is a good practice shared by schools in the Teachers Development Network to create an effective learning management process.

Keywords: development, innovation, English

กิตติกรรมประกาศ

รายงานการวิจัยเรื่อง การพัฒนานวัตกรรมการสอนภาษาอังกฤษโดยใช้เทคนิค Creative and Innovative Learning สำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ในโรงเรียนเครือข่ายพัฒนาคณะครูศาสตร์ ในเขตพื้นที่การศึกษา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา เป็นวิจัยย่อยที่ 1 ภายใต้แผนงานวิจัยเรื่องนวัตกรรมการสอนภาษาอังกฤษโดยใช้เทคนิค Creative and Innovative Learning สำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ในเขตพื้นที่การศึกษาอำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ได้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี โดยได้รับความเมตตาอนุเคราะห์ของคณะกรรมการที่ปรึกษางานวิจัย และผู้ทรงคุณวุฒิประจำสถาบันวิจัยพุทธศาสตร์ที่ได้กรุณาให้คำปรึกษา แนะนำ ดูแลเอาใจใส่ให้ความช่วยเหลือในการปรับปรุงแก้ไขงานด้วยดีเสมอมา ผู้วิจัยขอขอบพระคุณไปยังผู้เกี่ยวข้องทุกท่าน

นอกจากนี้ผู้วิจัยขออนุโมทนากับ ผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้เชี่ยวชาญ ตลอดจนคณะครูและนักเรียน โรงเรียนเครือข่าย คณะครูศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ที่ได้ให้การสนับสนุนการวิจัยเป็นอย่างดี ทั้งนี้เป็นเครือข่ายที่ได้เอื้อเฟื้อในเชิงวิชาการมาด้วยดีตลอด ขอขอบคุณสถาบันวิจัยพุทธศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยที่ได้ให้การสนับสนุน ทุนอุดหนุนสำหรับการงานวิจัยครั้งนี้ให้สำเร็จลุล่วงมาได้ด้วยดี และขออนุโมทนากับกัลยาณมิตรผู้ที่มีความสำคัญในการผลักดันงานวิจัยเล่มนี้ให้สำเร็จประโยชน์ บรรลุตามวัตถุประสงค์ของโครงการวิจัยมา ณ โอกาสนี้ด้วย

พระมหาบัณฑิต ปญฺธิตเมธี,ดร.

และคณะผู้วิจัย

สารบัญ

บทที่	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ก
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ข
กิตติกรรมประกาศ	ค
สารบัญ	ง
สารบัญภาพ	ฉ
สารบัญตาราง	ช
1 บทนำ	
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย	4
1.3 คำถามการวิจัย.....	4
1.4 ขอบเขตของการวิจัย.....	4
1.5 นิยามศัพท์ที่ใช้ในการวิจัย	5
1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	5
2 เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	6
2.1 แนวคิดการจัดการเรียนรู้.....	6
2.2 แนวคิดการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21.....	19
2.3 ทักษะด้านการสร้างสรรค์และนวัตกรรม.....	20
2.4 แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับกระบวนการคิดสร้างสรรค์.....	23
2.5 นวัตกรรมการสอน (Instructional Innovation)	25
2.6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	33
2.7 กรอบแนวคิดการวิจัย.....	36
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	37
3.1 ประชากรและกลุ่มเป้าหมาย	37
3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	37
3.3 การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ.....	38
3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	40
3.5 สถิติที่ใช้ในการวิจัย.....	40
3.6 การวิเคราะห์ข้อมูล	41

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
4 ผลการวิจัย.....	42
4.1 กระบวนการจัดการเรียนรู้.....	42
4.2 การออกแบบ Creative and Innovative Learning.....	45
4.3 นวัตกรรมจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ... ..	51
5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	51
5.1 สรุปผลการวิจัย.....	53
5.2 อภิปรายผล.....	55
5.3 ข้อเสนอแนะ.....	57
บรรณานุกรม.....	59
ภาคผนวก ก รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ.....	62
ภาคผนวก ข แผนการจัดการเรียนรู้.....	64
ภาคผนวก ค การประเมินความสอดคล้องแบบสัมภาษณ์ครูและผู้เกี่ยวข้อง.....	99
ภาคผนวก ง การประเมินความสอดคล้องของเครื่องมือ.....	102
ภาคผนวก จ แบบสัมภาษณ์ครูและผู้เกี่ยวข้อง.....	107
ภาคผนวก ฉ แบบประเมินนวัตกรรมการสอนภาษาอังกฤษ.....	110
ภาคผนวก ช ประมวลภาพกิจกรรม.....	116

สารบัญภาพ

ภาพ	หน้า
ภาพที่ 2.1 กรอบแนวคิดการวิจัย.....	36
ภาพที่ 4.1 แผนภาพกระบวนการจัดการการเรียนรู้.....	46
ภาพที่ 4.2 องค์ความรู้ที่ได้จากการวิจัย.....	52

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
ตารางที่ 4.1 แบบประเมิน ส่วนที่ 1 ด้านเนื้อหา กระบวนการและประโยชน์.....	47
ตารางที่ 4.2 แบบประเมิน ส่วนที่ 2 แนวทางปฏิบัติที่ดี.....	50

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ปัจจุบันองค์ความรู้ในศาสตร์ต่าง ๆ มีการพัฒนาอย่างรวดเร็ว โดยเฉพาะอย่างยิ่งองค์ความรู้ทางด้านเทคโนโลยีที่ล้ำหน้า ทำให้ความรู้ที่เป็นปัจจุบันเกิดขึ้นยากตามไปด้วย การเรียนรู้จึงมิได้เป็นเพียงการถ่ายทอดความรู้จากผู้สอนสู่ผู้เรียน หรือที่เรียกว่าการเรียนการสอนในระบบ Education 1.0 อย่างเช่นในอดีตที่ผ่านมา ทั้งนี้ ในวงการศึกษาก็ได้มีการพัฒนาระบบการเรียนการสอนด้วยการนำเทคโนโลยีมาใช้เป็นเครื่องมือในการจัดการเรียนการสอน หรือที่เรียกว่า Education 2.0 แต่ก็ยังไม่สามารถนำไปสู่การพัฒนาผู้เรียนให้เป็นบัณฑิตที่พึงประสงค์ได้ดีเท่าที่ควร ปัจจุบันได้มีการปรับการเรียนการสอนในมหาวิทยาลัยชั้นนำหลายแห่งเข้าสู่ระบบ Education 3.0 ด้วยการส่งเสริมให้นักศึกษาแสวงหาความรู้ด้วยตนเองจากสื่อการสอนทุกรูปแบบ ทั้งสื่อสิ่งพิมพ์และสื่อดิจิทัล ผสมกับการทำงานเป็นกลุ่ม และปรับการสอนให้มีรูปแบบ Interactive learning รวมทั้งการนำสื่อสังคมออนไลน์ (Social Media) เข้ามาเป็นเครื่องมือช่วยในการพัฒนาการเรียนการสอนมากยิ่งขึ้น ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีและการเปลี่ยนผ่านของความรู้เป็นไปอย่างรวดเร็วและไม่มีที่สิ้นสุด ผู้สอนจึงต้องพัฒนาตนเองเพื่อก้าวผ่านเข้าสู่โลกแห่งการเรียนรู้แบบใหม่ การปรับกระบวนการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับพฤติกรรมของผู้เรียนที่เปลี่ยนแปลงไป และการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่มาเป็นเครื่องมือกระตุ้นการเรียนรู้ของผู้เรียน นับเป็นความท้าทายสำหรับผู้สอนเป็นอย่างยิ่ง สังคมแห่งการเรียนรู้แบบใหม่ที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนมิใช่เพียงแค่ได้รับความรู้แต่ต้องเป็นผู้ที่สร้างสรรค์นวัตกรรมใหม่ จึงเป็นจุดเปลี่ยนสำคัญที่ผู้สอนจะต้องพัฒนาศักยภาพเพื่อก้าวผ่านจากการเรียนการสอนระบบ Education 3.0 เข้าสู่ระบบการเรียนการสอนแบบใหม่ หรือที่เรียกว่า Education 4.0¹

การศึกษาเป็นกลวิธีสำคัญในการพัฒนามนุษย์ให้มีความรู้ ความสามารถไปสู่ทิศทางที่สังคมต้องการ เมื่อสังคมมีการเปลี่ยนแปลง ก็ต้องพัฒนาการศึกษาให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลง สังคมในปัจจุบัน เป็นยุคแห่งความเจริญก้าวหน้าทางวิทยาการและเทคโนโลยีต่างๆ ข้อมูลข่าวสารเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วการจัดการศึกษาในปัจจุบันจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องพัฒนาคนให้มีความสามารถในการคิด เพื่อที่จะมีแนวทางในการอยู่ในสังคมได้เป็นอย่างดี มีความรู้ มีความคิดที่ทันสมัย ทันเหตุการณ์ที่ก้าวหน้าและเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา สามารถใช้เทคโนโลยีที่เกิดขึ้นจากการสร้างสรรค์ให้เกิดประโยชน์ รวมทั้งมีความสามารถในการดำรงชีวิตอยู่อย่างรู้เท่า รู้ทันเทคโนโลยีและความเจริญก้าวหน้าในรูปแบบต่างๆ ความสามารถในการคิดที่ส่งผลให้คนมีความรู้ความสามารถดังกล่าว คือความคิดสร้างสรรค์ ทั้งนี้ เพราะความคิดสร้างสรรค์เป็นกระบวนการทางสมองของมนุษย์ที่ทำให้ค้นพบวิธีการแก้ปัญหาใหม่ๆ สามารถคิดค้นคว้าและสร้างสิ่งประดิษฐ์ที่แปลกใหม่ รวมทั้งการ

¹ Kunya Tingsaphatthi, Report of training, viewing work, meeting / seminar according to the regulations of Sukhothai Thammathirat Open University, (Bangkok : Sukhothai Thammathirat Open University, 2016).

ค้นพบแนวคิด ทฤษฎีที่เป็นประโยชน์อย่างมากความคิดสร้างสรรค์เป็นสิ่งที่ทำให้มนุษย์มีแนวทางในการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงสภาพความเป็นอยู่และสิ่งแวดล้อมไปในทางที่ดีและมีคุณภาพได้ ความคิดสร้างสรรค์เป็นความสามารถทางสมองในการคิดได้หลายทิศทาง หลายแง่ หลายมุม หรือคิดกว้างไกล ซึ่งเป็นความคิดแบบอนกนัย ประกอบด้วย ความคิดริเริ่ม ความคิดคล่องแคล่ว ความคิดยืดหยุ่น และความคิดละเอียดลออ กิลฟอร์ด² ความคิดสร้างสรรค์เป็นกระบวนการทางสมองที่รวมเอาประสบการณ์เดิมของแต่ละคนออกมาแล้วนำมาจัดให้อยู่ในรูปแบบใหม่ ในการจัดรูปแบบใหม่ของความคิดนั้นเป็นลักษณะเฉพาะของแต่ละบุคคลจึงไม่จำเป็นต้องเป็นสิ่งใหม่ระดับโลกก็ได้

ความคิดสร้างสรรค์เป็นสิ่งที่มีความสำคัญต่อทุกคนและสังคมเป็นอย่างยิ่ง จึงจำเป็นที่จะต้องดำเนินการจัดการเรียนการสอนเพื่อส่งเสริมให้นักเรียนมีความรู้ เกิดความสามารถในการคิด เพื่อนำไปสู่การมีความคิดสร้างสรรค์เพื่อนักเรียนจะได้เป็นพลเมืองที่รู้จัก รู้แนวทางในการดำเนินชีวิต ให้มีความสุข และรู้ที่จะสร้างสรรค์สิ่งใหม่ สิ่งดีที่มีคุณค่าและเป็นประโยชน์ในสังคมต่อไปอย่างกว้างขวาง ดังที่ Hurlock³ ได้อธิบายถึงความสำคัญของความคิดสร้างสรรค์ไว้ว่า ความคิดสร้างสรรค์เป็นสิ่งที่ช่วยส่งเสริมผู้เรียนให้มีความสามารถในด้านต่าง ๆ หลายด้าน คือ ช่วยในการผ่อนคลายอารมณ์ ช่วยส่งเสริมความมีสุนทรีภาพ ช่วยสร้างนิสัยในการทำงานที่ดี ช่วยพัฒนากล้ามเนื้อ เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้สำรวจ ค้นคว้า ทดลองและมีจินตนาการสร้างสิ่งใหม่ขึ้น นอกจากนั้น Arree Rungsinan⁴ ได้สรุปถึงความสำคัญของความคิดสร้างสรรค์ว่ามีความสำคัญทั้งสำหรับตนเองและความสำคัญต่อสังคม ความสำคัญของความคิดสร้างสรรค์ในส่วนที่มีต่อตนเอง คือ บุคคลที่มีความคิดสร้างสรรค์จะเป็นผู้ที่ไม่เครียด มีความสนุกสนาน มีความภาคภูมิใจในตนเอง มีความเชื่อมั่นในตนเอง สามารถดำรงชีวิตในสังคมได้เป็นอย่างดีและมีความสุข ความสำคัญของความคิดสร้างสรรค์ในส่วนของการต่อสังคม คือ ผู้มีความคิดสร้างสรรค์ จะสามารถช่วยให้สังคมเกิดการเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้น ทำให้สะดวกสบายในการติดต่อสื่อสารและคมนาคม ช่วยประหยัดเวลา แรงงาน และเศรษฐกิจ ช่วยในการแก้ไขปัญหาสังคมและก่อให้เกิดความเจริญก้าวหน้า เกิดความปลอดภัยในชีวิต มีชีวิตที่ยืนยาว ทำให้มนุษย์มีความสุขและสามารถสร้างสรรค์สังคมให้เจริญขึ้นตามลำดับ

การเรียนการสอนโดยเน้นให้ผู้เรียนได้พัฒนาในด้านระบบการคิดจึงเป็นสิ่งที่ต้องให้ความสำคัญ และส่งเสริมให้เกิดขึ้นอย่างจริงจัง โดยเฉพาะความคิดสร้างสรรค์ซึ่งเป็นสิ่งที่มีค่าและสำคัญที่สุดที่มนุษย์ต้องนำมาใช้ในการแก้ไขปัญหา พร้อมทั้งสร้างสรรค์สิ่งใหม่ ๆ ที่มีคุณค่า แนวคิดของ เดอโบโน⁵ การเสริมสร้างคนให้มีความคิดสร้างสรรค์เป็นสิ่งสำคัญ เพราะคนจะใช้ความคิดสร้างสรรค์ผลิตสิ่งใหม่ ๆ และมีวิธีการแก้ไขปัญหาอย่างมีกลยุทธ์ รอบด้าน ลึกซึ้ง ไม่เฉพาะในด้านการงานเท่านั้นแต่ความคิดสร้างสรรค์ยังสามารถนำไปปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างมีประสิทธิภาพ

² Guilford, J.P., **The Nature of Human Intelligence**. (McGraw-Hill, Book Company, 1967).

³ Hurlock, E.B., **Child Development**. (New York : McGraw-Hill, 1972).

⁴ Arree Rungsinan, **Creativity Thinking**, 3rd edition, (Bangkok : Sorghum, 1989). [In Thai]

⁵ De Bono. Edward, **Cateral Thinking : A Text Book of Creativity**,(Haronds Wort : Penquine Book, 1982).

วิชัย วงษ์ใหญ่ และ มารุต พัฒนาผล⁶ ได้ให้ความเห็นเกี่ยวกับ การเรียนรู้เชิงสร้างสรรค์ หมายถึง การเรียนรู้ที่เสริมสร้างศักยภาพของผู้เรียนผ่านการลงมือปฏิบัติกิจกรรมการเรียนรู้อย่างสร้างสรรค์ โดยมีผู้สอนเป็นโค้ชและมอบความรักความเอาใจใส่ให้ผู้เรียนใช้ศักยภาพสูงสุดในการเรียนรู้ตอบสนอง ความเจริญก้าวหน้าทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในปัจจุบันที่ได้ส่งผลให้การทำงาน ในอาชีพต่างๆ มีลักษณะเป็นงานสร้างสรรค์ (Creative work) มากขึ้น การสร้างสรรค์ (Creativity) คือจุดเน้นของการเรียนรู้ของผู้เรียนในทุกกระตบการศึกษา ศักยภาพด้านการสร้างสรรค์จะเป็นปัจจัย กำหนดให้ผู้เรียนสามารถปฏิบัติงานใดๆ ได้อย่างมีคุณภาพและยั่งยืนจากการที่ผู้เรียนมีพลังความคิด (Power Thinking) มีความคิดที่ดีที่เป็นรากฐานของการเรียนรู้เป็นความคิดที่อยู่เบื้องหลังความสำเร็จ ภายใต้บริบทการเรียนรู้ใหม่ใน New normal ผู้สอนและผู้เรียนต้องมีการปรับตัวในการเรียนรู้ ปรับเปลี่ยนจากวิธีการเดิมๆ ที่คุ้นเคยไปสู่วิธีการใหม่ๆ ที่ไม่คุ้นเคย แต่ยังคงมีเป้าหมายเหมือนเดิมคือ การเรียนรู้เชิงลึกจริงจัง รู้ชัด

กระบวนการจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning เป็นกระบวนการจัดการเรียนรู้ตาม แนวคิดการสร้างสรรค์ทางปัญญา(Constructivism) ที่เน้นกระบวนการเรียนรู้มากกว่าเนื้อหาวิชา เพื่อช่วยให้ผู้เรียนสามารถเชื่อมโยงความรู้ หรือสร้างความรู้ให้เกิดขึ้นในตนเอง ด้วยการลงมือปฏิบัติ จจริงผ่านสื่อหรือกิจกรรมการเรียนรู้ ที่มีครูผู้สอนเป็นผู้แนะนำ กระตุ้น หรืออำนวยความสะดวก ให้ ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ขึ้น โดยกระบวนการคิดขั้นสูง กล่าวคือ ผู้เรียนมีการวิเคราะห์ สังเคราะห์ และ การประเมินค่าจากสิ่งที่ได้รับจากกิจกรรมการเรียนรู้ ทำให้การเรียนรู้เป็นไปอย่างมีความหมายและ นำไปใช้ในสถานการณ์อื่น ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ⁷

จากกระบวนการจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning ตามแนวคิดของนักวิชาการต่าง ๆ จะเห็นได้ว่า Active Learning เป็นกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับยุคปัจจุบัน ที่จะทำให้ การจัดการเรียนการสอนมีประสิทธิภาพก่อให้เกิดประสิทธิผลต่อผู้เรียน จึงทำให้คณะผู้วิจัยมี ความตั้งใจที่จะศึกษาวิจัยในประเด็น การพัฒนานวัตกรรมการสอนภาษาอังกฤษโดยใช้เทคนิค Creative and Innovative Learning สำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ในโรงเรียนเครือข่าย พัฒนาคณะครูศาสตร์ ในเขตพื้นที่การศึกษา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ภายใต้แผนงานวิจัย นวัตกรรม การสอนภาษาอังกฤษโดยใช้เทคนิค Creative and Innovative Learning สำหรับ นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ในเขตพื้นที่การศึกษาอำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยมี วัตถุประสงค์ดังต่อไปนี้

⁶ วิชัย วงษ์ใหญ่ และ มารุต พัฒนาผล, การเรียนรู้เชิงสร้างสรรค์, (กรุงเทพมหานคร : จรัสสินทวงศ์การ พิมพ์, 2563), หน้า 39.

⁷ สถาพร พุทธิพิฏกุล, เอกสารประกอบการฝึกอบรม “คุณภาพผู้เรียนเกิดจากกระบวนการเรียนรู้”, (สระแก้ว : คณะเทคโนโลยีการเกษตร มหาวิทยาลัยบูรพา วิทยาเขตสระแก้ว, 2558).

1.2 วัตถุประสงค์

1.2.1 เพื่อศึกษากระบวนการจัดการเรียนรู้แบบ Creative and Innovative Learning ที่เป็นแนวปฏิบัติที่ดีร่วมกับโรงเรียนเครือข่ายพัฒนาครุศาสตร์

1.2.2 เพื่อพัฒนานวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ โดยใช้เทคนิค Creative and Innovative Learning ร่วมกับโรงเรียนเครือข่ายพัฒนาครุศาสตร์ สำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ในเขตพื้นที่การศึกษา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

1.3 คำถามงานวิจัย

1.3.1 กระบวนการจัดการเรียนรู้แบบ Creative and Innovative Learning ที่เป็นแนวปฏิบัติที่ดีร่วมกับโรงเรียนเครือข่ายพัฒนาครุศาสตร์ เป็นอย่างไร

1.3.2 นวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ โดยใช้เทคนิค Creative and Innovative Learning ร่วมกับโรงเรียนเครือข่ายพัฒนาครุศาสตร์ สำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ในเขตพื้นที่การศึกษา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา มีรูปแบบอย่างไร

1.4 ขอบเขตการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลของการใช้กระบวนการจัดการเรียนรู้แบบ Creative and Innovative Learning เป็นการวิจัยแบบผสมวิธีระหว่างวิธีการวิจัยเชิงคุณภาพและวิธีการวิจัยเชิงปริมาณ โดยใช้วิธีการวิจัยเชิงคุณภาพเพื่อศึกษาตัวแปรที่เกี่ยวข้องแล้วนำผลจากวิธีการวิจัยเชิงคุณภาพไปตรวจสอบยืนยันด้วยวิธีการเชิงปริมาณในวิธีการวิจัยเชิงคุณภาพได้แบ่งเป็นการศึกษาเอกสาร และการศึกษาภาคสนาม

1.4.1 ขอบเขตด้านเนื้อหา

ศึกษาเอกสาร เนื้อหาเรื่องการพัฒนากระบวนการจัดการเรียนรู้แบบ Creative and Innovative Learning จากเอกสารและงานวิจัยทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ

1.4.2 ขอบเขตด้านพื้นที่

กำหนดกลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการศึกษา คือ คณะครูสอนภาษาอังกฤษ โรงเรียนเครือข่าย คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ในเขตพื้นที่การศึกษาอำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยใช้การเลือกแบบเจาะจง (purposive sampling)

1.4.3 ขอบเขตด้านประชากร

ครูในโรงเรียนเครือข่าย จำนวน 5 โรงเรียน ๆ ละ 2 คน ได้แก่

- 1.โรงเรียนวัดลำพระยา (แหม่มซ้อยวิทยา)
- 2.โรงเรียนชลประทานอนุเคราะห์
- 3.โรงเรียนวัดกุฎีประสิทธิ์
- 4.โรงเรียนวัดธรรมจริยา
- 5.โรงเรียนวัดพนัญเชิง (ไตรรัตน์นายก)

1.5 นิยามศัพท์

กระบวนการจัดการเรียนรู้ หมายถึง กระบวนการจัดการเรียนการสอนโดยการเรียนรู้ที่ใช้วิธีการสร้างสรรค์และนวัตกรรม (Creative and Innovative Learning) สำหรับนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

การจัดการเรียนรู้ หมายถึง การออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้และกิจกรรมการเรียนการสอนภาษาอังกฤษที่มีกระบวนการเรียนการสอนในรูปแบบกิจกรรมของการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษโดยมีนวัตกรรมการเรียนรู้ผ่านกระบวนการเรียนการสอนโดยใช้เทคนิค Creative and Innovative Learning ประกอบด้วย 1 หน่วยการเรียนรู้ มีจำนวน 3 แผนการเรียนรู้ และแผนการเรียนรู้นั้นจัดกระบวนการ 6 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นที่ 1 นำเข้าสู่บทเรียน การค้นหาข้อเท็จจริง ขั้นที่ 2 การค้นพบปัญหา ขั้นที่ 3 การค้นพบแนวคิด ขั้นที่ 4 การค้นพบคำตอบ ขั้นที่ 5 การยอมรับผลที่ได้จากการค้นพบ ขั้นที่ 6 การย้อนกลับข้อมูล

นวัตกรรมจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ หมายถึง การออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้และกิจกรรมการเรียนการสอนภาษาอังกฤษที่มีกระบวนการเรียนการสอนในรูปแบบกิจกรรมของการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษโดยมีนวัตกรรมการเรียนรู้ผ่านกระบวนการเรียนการสอนโดยใช้เทคนิค Creative and Innovative Learning

แนวทางปฏิบัติที่ดี หมายถึง กระบวนการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษที่แบบ Creative and Innovative Learning ที่นำไปใช้แล้วสามารถทำให้ผู้เรียนและผู้สอนเกิดกระบวนการเรียนการสอนแบบมีส่วนร่วมเป็นวิธีการที่สามารถนำไปใช้ได้จริงในกระบวนการเรียนรู้ที่ทำให้ผลการเรียนรู้ของผู้เรียนนั้นดีขึ้น

1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1.6.1 ได้กระบวนการจัดการเรียนรู้แบบ Creative and Innovative Learning ที่เป็นแนวปฏิบัติที่ดีร่วมกับโรงเรียนเครือข่ายพัฒนาครุศาสตร์

1.6.2 ได้นวัตกรรมจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ โดยใช้เทคนิค Creative and Innovative Learning ร่วมกับโรงเรียนเครือข่ายพัฒนาครุศาสตร์ สำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ในเขตพื้นที่การศึกษา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่อง “การพัฒนานวัตกรรมการสอนภาษาอังกฤษโดยใช้เทคนิค Creative and Innovative Learning สำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายในโรงเรียนเครือข่ายพัฒนาคณะครูศาสตร์ในเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดพระนครศรีอยุธยา” โดยคณะผู้วิจัยได้กำหนดวรรณกรรมที่ครอบคลุมเนื้อหาต่อการดำเนินการวิจัยดังต่อไปนี้

- 2.1 แนวคิดการจัดการเรียนรู้
- 2.2 แนวคิดการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21
- 2.3 ทักษะด้านการสร้างสรรค์และนวัตกรรม
- 2.4 แนวคิดทฤษฎีกระบวนการคิดสร้างสรรค์
- 2.5 นวัตกรรมการสอน (Instructional Innovation)
- 2.6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
- 2.7 กรอบแนวคิดการวิจัย

2.1 แนวคิดเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้

การจัดการเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 นั้น เป็นสิ่งที่ผู้สอนต้องตระหนักเป็นอย่างยิ่ง เนื่องจากการเปลี่ยนแปลงของสถานการณ์โลกและความเจริญก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว ทำให้เกิดองค์ความรู้ใหม่ ๆ มากมายอันส่งผลต่อการเรียนรู้และวิถีการดำเนินชีวิตของผู้เรียน ผู้สอนจึงต้องเตรียมพร้อมในการจัดการเรียนรู้เพื่อเตรียมความพร้อมให้แก่ผู้เรียนได้มีความรู้ความสามารถ และทักษะที่จำเป็นสำหรับการดำเนินชีวิตในศตวรรษที่ 21 ดังนั้น กระบวนการจัดการเรียนรู้ของผู้สอน จึงเป็นหัวใจสำคัญในการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน การที่ผู้สอนจะจัดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพและเกิดสัมฤทธิ์ผลต่อผู้เรียนได้นั้น ผู้สอนจะต้องมีองค์ความรู้ที่จำเป็น หลากหลาย และสามารถบูรณาการความรู้ไปใช้ในการจัดการเรียนรู้ได้อย่างเหมาะสมกับผู้เรียน รวมถึงสถานการณ์ต่างๆ ที่เป็นอยู่ในชั้นเรียน เพื่อให้ผู้สอนสามารถดำเนินการจัดการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับสถานะความเป็นจริงได้

2.1.1 ความหมายของการจัดการเรียนรู้

การจัดการเรียนรู้(Learning Management) เป็นกระบวนการหรือวิธีการใด ๆ ก็ตามที่ผู้สอนนำมาใช้เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และเกิดการพัฒนาตนในทุก ๆ ด้านอย่างเต็มศักยภาพ เรียกได้ว่าเป็นการจัดการเรียนรู้ ดังนั้นจึงมีผู้ให้ความหมายของการจัดการเรียนรู้ไว้ดังนี้

ฮู และ ดันแคน¹ อธิบายความหมายของการจัดการเรียนรู้ว่าหมายถึง กิจกรรมที่บุคคลได้ใช้ความรู้ของตนเองอย่างสร้างสรรค์เพื่อสนับสนุนให้ผู้อื่นเกิดการเรียนรู้และมีความสุข ดังนั้นการจัดการเรียนรู้จึงเป็นกิจกรรมในแง่มุมต่าง ๆ 4 ด้านดังนี้

1. ด้านหลักสูตร (Curriculum) หมายถึง การศึกษาจุดมุ่งหมายของการศึกษา ความเข้าใจในจุดประสงค์รายวิชา และการจัดจุดประสงค์การจัดการเรียนรู้ที่ชัดเจน ตลอดจนเลือกเนื้อหาได้เหมาะสมสอดคล้องกับท้องถิ่น

2. ด้านการจัดการเรียนรู้ (Instruction) หมายถึง การเลือกวิธีสอนและเทคนิคการจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสม เพื่อช่วยให้ผู้เรียนบรรลุจุดประสงค์การเรียนรู้ที่วางไว้

3. ด้านการวัดผล (Measuring) หมายถึง การเลือกวิธีการวัดผลที่เหมาะสมและสามารถวิเคราะห์ผลได้

4. ด้านการประเมินผลการจัดการเรียนรู้ (Evaluation) หมายถึง ความสามารถในการประเมินผลของการจัดการจัดการเรียนรู้ทั้งหมดได้

วิชัย ประสิทธิ์วุฒิเวช² ได้กล่าวว่า การจัดการเรียนรู้เป็นกระบวนการที่มีระบบระเบียบ ครอบคลุมการดำเนินการตั้งแต่การวางแผนการจัดการเรียนรู้จนถึงการประเมินผล

สำนักงานคณะกรรมการการปฏิรูปการเรียนรู้³ ได้ให้ความหมายของการจัดการเรียนรู้ว่าการจัดการเรียนรู้ หมายถึง กระบวนการ วิธีการ การจัดกิจกรรมและประสบการณ์การเรียนรู้ โดยมีการจัดบรรยากาศ เนื้อหาสาระ กระบวนการ การประเมินผลการเรียนรู้ การมีส่วนร่วมของชุมชน แหล่งการเรียนรู้ที่มุ่งพัฒนาคนและชีวิตให้เกิดประสบการณ์การเรียนรู้เต็มตามความสามารถ สอดคล้องกับความถนัด ความสนใจ และความต้องการของผู้เรียน

กุลิสรา จิตรชญาวนิช⁴ ได้ให้ความหมายของการจัดการเรียนรู้ไว้ว่า การจัดการเรียนรู้ หมายถึง กระบวนการต่าง ๆ ในการดำเนินงานของผู้สอนตั้งแต่การวางแผนการจัดการเรียนรู้จนสิ้นสุดการประเมินผลการเรียนรู้ เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ ความสามารถ มีคุณธรรมจริยธรรมและเกิดทักษะหรือสมรรถนะต่าง ๆ ตามจุดประสงค์ที่กำหนดไว้

จากความหมายในข้างต้นสรุปได้ว่า การจัดการเรียนรู้ คือ กระบวนการที่ผู้สอนจัดสถานการณ์สภาพการณ์หรือกิจกรรมการเรียนรู้ต่าง ๆ โดยผ่านการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนกับผู้เรียนเพื่อช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ที่ได้วางไว้ และสามารถนำประสบการณ์การเรียนรู้ไปใช้ได้

¹ ฮูและดันแคน (Hough & Duncan, 1970: 144 การศึกษากระบวนการเรียนรู้และการถ่ายทอดความรู้ของพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ อ่างอิงใน มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลย http://acad.vru.ac.th/pdf-handbook/Hand_Teacher.pdf

² วิชัย ประสิทธิ์วุฒิเวช, การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาที่ท้องถิ่น, (กรุงเทพมหานคร : บริษัท เซ็นเตอร์ ดิสคัฟเวอรี่, 2542), หน้า 255.

³ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, ปฏิรูปการเรียนรู้ผู้เรียนสำคัญที่สุด, (กรุงเทพมหานคร : บริษัทพิมพ์ดี, 2543), หน้า 21.

⁴ กุลิสรา จิตรชญาวนิช, การจัดการเรียนรู้, (กรุงเทพมหานคร : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2562), หน้า 2.

2.1.2 ความสำคัญของการจัดการเรียนรู้

การจัดการเรียนรู้เป็นกระบวนการที่สำคัญในการพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพ ทำให้ผู้เรียนมีพัฒนาการที่เจริญงอกงามทั้งทางด้านร่างกาย อารมณ์สังคม และสติปัญญา โดยภาพรวมการจัดการเรียนรู้มีความสำคัญหลายประการดังนี้⁵

1. การจัดการเรียนรู้ช่วยให้ผู้เรียนเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมไปในทางที่ดีงาม ในการจัดการเรียนรู้แต่ละครั้งโดยทั่วไป ผู้สอนจะกำหนดจุดประสงค์ในการเรียนรู้เอาไว้ เพื่อเป็นแนวทางในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีพัฒนาการในด้านต่าง ๆ ที่ดีขึ้น หรือต้องการให้ผู้เรียนเกิดการเปลี่ยนแปลงไปในทางที่พึงประสงค์ทั้งด้านร่างกาย อารมณ์สังคม และสติปัญญา

2. การจัดการเรียนรู้ช่วยให้จุดมุ่งหมายการจัดการศึกษابรรลุผลตามเป้าหมาย ทั้งนี้การกำหนดจุดมุ่งหมายของการจัดการศึกษาไว้ในหลักสูตรแต่ละระดับการศึกษาของสังคมไทยอาจจะมีทั้งความเหมือนกันและต่างกัน แต่ไม่ว่าจุดมุ่งหมายของการศึกษาในแต่ละระดับจะกำหนดไว้อย่างไร สิ่งที่สำคัญที่จะทำให้จุดมุ่งหมายของการศึกษาบรรลุผลก็คือ การจัดการเรียนรู้ซึ่งการจัดการเรียนรู้ที่ดีมีประสิทธิภาพจะส่งผลทำให้การศึกษามีคุณภาพ

3. การจัดการเรียนรู้ช่วยเสริมสร้างทักษะต่าง ๆ ให้ผู้เรียนสามารถที่จะนำไปใช้ในการดำรงชีวิตอย่างมีความสุข ซึ่งทักษะที่สำคัญและจำเป็นสำหรับผู้เรียนที่สถานศึกษาควรจัดให้กับผู้เรียนมีหลายทักษะด้วยกัน เช่น ทักษะกระบวนการคิด ทักษะการแก้ปัญหา ทักษะทางสังคม ทักษะการสื่อสาร ทักษะทางวิทยาศาสตร์ ทักษะการใช้เทคโนโลยี เป็นต้น

4. การจัดการเรียนรู้ช่วยพัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนดี มีคุณธรรม จริยธรรม ทำให้ผู้เรียนเป็นคนที่สามารถแยกดีชั่วถูกผิดออกอย่างมีเหตุผล มีหลักยึดปฏิบัติในการใช้ชีวิตอยู่บนพื้นฐานของความจริงถูกต้องดีงาม และทำให้ผู้เรียนเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมไปในทางที่พึงประสงค์

5. การจัดการเรียนรู้ทำให้ผู้เรียนรู้จักเอาตัวรอด เนื่องจากการเรียนรู้เป็นปัจจัยที่สำคัญในการสร้างองค์ความรู้พัฒนาให้ผู้เรียนมีสติปัญญาที่ชาญฉลาด รวมทั้งพัฒนาทักษะต่าง ๆ ที่จำเป็นสำหรับผู้เรียน และยังสามารถช่วยเสริมสร้างประสบการณ์ต่าง ๆ ที่หลากหลายให้ผู้เรียนนำไปประยุกต์ใช้ได้จริงในการดำรงชีวิตให้มีความสุขในสังคม ดังนั้น เมื่อผู้เรียนได้รับทั้งความรู้ ประสบการณ์และทักษะต่าง ๆ

จากการศึกษาและการจัดการเรียนรู้จะทำให้ผู้เรียนสามารถนำสิ่งดังกล่าวมาใช้ให้เป็นประโยชน์และรู้จักที่จะเอาตัวรอดอยู่ในสังคมได้อย่างรู้เท่าทัน

6. การจัดการเรียนรู้ช่วยสร้างเสริมประสบการณ์ต่าง ๆ ให้กับผู้เรียนสามารถนำไปใช้ในการดำรงชีวิตประจำวัน

7. การจัดการเรียนรู้สามารถนำไปสู่การสร้างเสริมอาชีพหรือรายได้ให้กับผู้เรียน

8. การจัดการเรียนรู้สามารถพัฒนาผู้เรียนให้น้ององค์ความรู้และประสบการณ์ต่าง ๆ ไปใช้พัฒนาตนเอง สังคม และประเทศชาติให้มีความก้าวหน้าได้

จากที่กล่าวมาในข้างต้นสามารถสรุปได้ว่า การจัดการเรียนรู้เปรียบเสมือนเครื่องมือที่ช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนได้เกิดการเรียนรู้และพัฒนาตนเองในทุก ๆ ด้านไปสู่ความสำเร็จในชีวิต ทั้งนี้ผู้เรียน

⁵ อ้างแล้ว, หน้า 11.

จะประสบความสำเร็จหรือไม่เพียงใดขึ้นอยู่กับกระบวนการจัดการเรียนรู้ของผู้สอนเป็นสำคัญ หากผู้สอนเลือกใช้วิธีการจัดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพและเหมาะสมกับผู้เรียน ย่อมส่งผลให้ผู้เรียนสามารถนำความรู้และประสบการณ์ที่ได้ไปปรับใช้ในการดำรงชีวิตประจำวัน

2.1.3 แนวคิดเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้

ในการจัดการเรียนรู้ผู้สอนจำเป็นต้องศึกษาหลักการ แนวคิดเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ให้กระจ่างแจ้ง เพื่อสามารถวางแผนการจัดการเรียนรู้ให้มีประสิทธิภาพสอดคล้องกับเป้าหมายของหลักสูตร ซึ่งกรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ⁶ ได้อธิบายถึง การจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 ไว้คือ การจัดการเรียนรู้เป็นกระบวนการสำคัญในการนำหลักสูตรสู่การปฏิบัติ หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นหลักสูตรที่มีมาตรฐานการเรียนรู้สมรรถนะสำคัญของผู้เรียนและคุณลักษณะอันพึงประสงค์เป็นเป้าหมายสำคัญสำหรับพัฒนาเด็กและเยาวชน ผู้สอนต้องพยายามคัดสรรกระบวนการเรียนรู้ จัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการเรียนรู้ทั้ง 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ รวมทั้งปลูกฝังเสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์พัฒนาทักษะต่าง ๆ อันเป็นสมรรถนะสำคัญที่ต้องการให้เกิดแก่ผู้เรียน

1. หลักการจัดการเรียนรู้

การจัดการเรียนรู้เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ความสามารถตามมาตรฐานการเรียนรู้สมรรถนะสำคัญและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยยึดหลักว่า ผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด เชื่อว่าทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ ยึดประโยชน์ที่เกิดกับผู้เรียน กระบวนการจัดการเรียนรู้ต้องส่งเสริมให้ผู้เรียน สามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลและพัฒนาการทางสมอง เน้นให้ความสำคัญทั้งความรู้และคุณธรรม

2. กระบวนการเรียนรู้

การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ผู้เรียนจะต้องอาศัยกระบวนการเรียนรู้ที่หลากหลายเป็นเครื่องมือที่จะนำพาตนเองไปสู่เป้าหมายของหลักสูตร กระบวนการเรียนรู้ที่จำเป็นสำหรับผู้เรียน อาทิ กระบวนการเรียนรู้แบบบูรณาการ กระบวนการสร้างความรู้ กระบวนการคิด กระบวนการทางสังคม กระบวนการเผชิญสถานการณ์และแก้ปัญหา กระบวนการเรียนรู้จากประสบการณ์จริงกระบวนการปฏิบัติลงมือทำจริง กระบวนการจัดการ กระบวนการวิจัย กระบวนการเรียนรู้ของตนเองกระบวนการพัฒนาลักษณะนิสัย กระบวนการเหล่านี้ เป็นแนวทางในการจัดการเรียนรู้ที่ผู้เรียนควรได้รับการฝึกฝนพัฒนาเพราะจะสามารถช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้ดี บรรลุเป้าหมายของหลักสูตร ดังนั้นผู้สอนจึงจำเป็นต้องศึกษาทำความเข้าใจในกระบวนการเรียนรู้ต่าง ๆ เพื่อให้สามารถเลือกใช้ในการจัดกระบวนการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

⁶ กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ, การจัดการเรียนรู้อยู่กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช, (กรุงเทพมหานคร : กรมวิชาการกระทรวงศึกษาธิการ, 2551), หน้า 25-26.

3. การออกแบบการจัดการเรียนรู้

ผู้สอนต้องศึกษาหลักสูตรสถานศึกษาให้เข้าใจถึงมาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน คุณลักษณะอันพึงประสงค์ และสาระการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียน แล้วจึงพิจารณาออกแบบการจัดการเรียนรู้โดยเลือกใช้วิธีสอนและเทคนิคการสอน สื่อ/แหล่งเรียนรู้ การวัดและประเมินผล เพื่อให้ผู้เรียนได้พัฒนาเต็มตามศักยภาพ และบรรลุตามเป้าหมายที่กำหนด

4. บทบาทของผู้สอนและผู้เรียน

การจัดการเรียนรู้เพื่อให้ผู้เรียนมีคุณภาพตามเป้าหมายของหลักสูตร ทั้งผู้สอนและผู้เรียนควรมีบทบาท ดังนี้

4.1 บทบาทของผู้สอน

1) ศึกษาวิเคราะห์ผู้เรียนเป็นรายบุคคล แล้วนำข้อมูลมาใช้ในการวางแผนการจัดการเรียนรู้ที่ท้าทายความสามารถของผู้เรียน

2) กำหนดเป้าหมายที่ต้องการให้เกิดขึ้นกับผู้เรียน ด้านความรู้ และทักษะกระบวนการที่เป็นความคิดรวบยอด หลักการ และความสัมพันธ์ รวมทั้งคุณลักษณะอันพึงประสงค์

3) ออกแบบการเรียนรู้และจัดการเรียนรู้ที่ตอบสนองความแตกต่างระหว่างบุคคลและพัฒนาการทางสมอง เพื่อนำผู้เรียนไปสู่เป้าหมาย

4) จัดบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ และดูแลช่วยเหลือผู้เรียนให้เกิดการเรียนรู้

5) จัดเตรียมและเลือกใช้สื่อให้เหมาะสมกับกิจกรรม นำภูมิปัญญาท้องถิ่นเทคโนโลยีที่เหมาะสมมาประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนการสอน

6) ประเมินความก้าวหน้าของผู้เรียนด้วยวิธีการที่หลากหลาย เหมาะสมกับธรรมชาติของวิชา และระดับพัฒนาการของผู้เรียน

7) วิเคราะห์ผลการประเมินมาใช้ในการซ่อมเสริมและพัฒนาผู้เรียน รวมทั้งปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนของตนเอง

4.2 บทบาทของผู้เรียน

1) กำหนดเป้าหมาย วางแผน และรับผิดชอบการเรียนรู้ของตนเอง

2) เสาะแสวงหาความรู้ เข้าถึงแหล่งการเรียนรู้ วิเคราะห์ สังเคราะห์ข้อความรู้ ตั้งคำถาม คิดหาคำตอบหรือหาแนวทางแก้ปัญหาด้วยวิธีการต่าง ๆ

3) ลงมือปฏิบัติจริง สร้างสิ่งที่เรียนรู้ด้วยตนเอง และนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในสถานการณ์ต่าง ๆ

4) มีปฏิสัมพันธ์ ทำงาน ทำกิจกรรมร่วมกับกลุ่มและครู

5) ประเมินและพัฒนากระบวนการเรียนรู้ของตนเองอย่างต่อเนื่อง

จากที่กล่าวในข้างต้น แนวคิดเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 ที่ผู้สอนนำไปเป็นหลักยึดในการจัดการเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียนนั้น ประกอบด้วยหลักการจัดการเรียนรู้ กระบวนการเรียนรู้ การออกแบบการจัดการเรียนรู้ และบทบาทของผู้สอนและผู้เรียน ซึ่งเป็นแนวคิดที่ผู้สอนพึงให้ความสำคัญและต้องพยายามจัดกระบวนการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับแนวคิดดังกล่าว เพื่อใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการเรียนรู้ทั้ง 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้

1.4 ลักษณะของการจัดการเรียนรู้

การจัดการเรียนรู้ เป็นกระบวนการจัดสภาพการณ์ให้ผู้เรียนได้มีประสบการณ์ ซึ่งต้องอาศัยปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนได้เกิดการพัฒนาตนในทุก ๆ ด้าน การจัดการเรียนรู้มีลักษณะที่เด่นชัดอยู่ 3 ประการ ดังที่ อารมณ์ ใจเที่ยง⁷ ได้อธิบายไว้และสามารถสรุปได้ดังนี้

1. การจัดการเรียนรู้เป็นกระบวนการปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน หมายความว่า การจัดการเรียนรู้จะเกิดขึ้นได้นั้นทั้งผู้สอนและผู้เรียนต้องมีปฏิสัมพันธ์ต่อกัน และเป็นปฏิสัมพันธ์ที่เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง เป็นไปตามลำดับขั้นตอนเพื่อทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ หรือการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม ในการจัดการเรียนรู้ถ้าฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งนิ่งเฉย คือ ไม่เกิดการเคลื่อนไหวทั้งทางกาย วาจา และทางปัญญาเรียกได้ว่าไม่มีปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน ก็ไม่จัดเป็นการเรียนรู้ แต่จะจัดเป็นการเรียนถ้าครูและนักเรียนได้มีส่วนร่วมในกิจกรรม มีการร่วมมือกันและแลกเปลี่ยนประสบการณ์กัน ดังนั้น การจัดการเรียนรู้จึงเป็นกระบวนการปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน ที่ทำให้ผู้เรียนได้รับประสบการณ์

2. การจัดการเรียนรู้มีจุดประสงค์ให้ผู้เรียนเกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมตามจุดประสงค์ที่กำหนดไว้ ซึ่งการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมนี้เป็นพฤติกรรม 3 ด้าน ได้แก่

2.1 ด้านความรู้ ความคิด หรือด้านพุทธิพิสัย กล่าวคือ ผู้เรียนเกิดความรู้ความเข้าใจอย่างถูกต้องทางสติปัญญา เกิดการพัฒนาขึ้นจากความไม่รู้ไม่เข้าใจ มีความคิดและคิดเป็น เช่น จากการอ่านเขียนไม่ได้มาเป็นอ่านออกเขียนได้ ตัดสินใจแก้ปัญหาได้ เป็นต้น

2.2 ด้านเจตคติ หรือด้านจิตพิสัย เกี่ยวกับความรู้สึกเห็นคุณค่า ความดี ความงาม เช่น รู้สึกซาบซึ้งในบทกลอนที่ได้ฟังได้อ่าน เห็นคุณค่าของการใช้ภาษาไทยให้ถูกต้อง เป็นต้น

2.3 ด้านทักษะ หรือด้านทักษะพิสัย หมายถึง ความสามารถกระทำได้ ปฏิบัติได้ถูกต้องตามวัย เช่น สามารถว่ายน้ำได้ วาดภาพได้ ร้อยมาลัยได้ เป็นต้น

3. การจัดการเรียนรู้จะบรรลุจุดประสงค์ได้ดีต้องอาศัยทั้งศาสตร์และศิลป์ของผู้สอน หมายถึงการจัดการเรียนรู้จะบรรลุผลตามจุดประสงค์ได้หรือไม่ขึ้นอยู่กับความรู้ความสามารถของผู้สอนทั้งด้านวิชาการ วิชาชีพ (ศาสตร์) รวมทั้งทักษะและเทคนิคการจัดการเรียนรู้ (ศิลป์) จากที่กล่าวมาในข้างต้นสรุปได้ว่า การจัดการเรียนรู้จะเกิดขึ้นได้จะต้องมีกระบวนการปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน มีจุดประสงค์ในการจัดการเรียนรู้ และการจัดการเรียนรู้จะประสบผลสำเร็จได้ดีถ้าผู้สอนรู้จักใช้ศาสตร์อย่างมีศิลป์

2.1.5 องค์ประกอบของการจัดการเรียนรู้

ผู้สอนจำเป็นต้องศึกษาจากข้อมูลหลายประการเพื่อนำมาช่วยเสริมสร้างการจัดการเรียนรู้ของตนและการเรียนรู้ของผู้เรียน การจัดการเรียนรู้ไม่ว่าระดับใดก็ตามขึ้นอยู่กับองค์ประกอบ 3 ประการคือ⁸

⁷ อารมณ์ ใจเที่ยง, **หลักการสอน (ฉบับปรับปรุง)**, (กรุงเทพมหานคร : โอเดียนสโตร์, 2553), หน้า 2-4.

⁸ สำนักส่งเสริมวิชาการและงานทะเบียน มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์, **คู่มือการจัดการเรียนการสอนที่ยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ**, (พิมพ์ครั้งที่ 2), (กรุงเทพมหานคร : ศูนย์เรียนรู้การผลัดและจัดการธุรกิจสิ่งพิมพ์ดิจิทัล มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์, 2557), หน้า 9-10.

1. ผู้เรียน

2. บรรยายภาพทางจิตวิทยาที่เอื้ออำนวยต่อการเรียนรู้

3. ปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนกับบรรยายภาพทางจิตวิทยาในชั้นเรียน

ถ้าองค์ประกอบของการจัดการเรียนรู้ทั้ง 3 ประการนี้ดำเนินไปด้วยดีจะทำให้ผู้เรียนประสบความสำเร็จในการเรียนรู้ได้อย่างมาก องค์ประกอบดังกล่าวมีรายละเอียดดังนี้

1) ผู้เรียน

ธรรมชาติของผู้เรียนเป็นสิ่งที่ผู้สอนจะต้องคำนึงถึงเป็นอันดับแรก เกี่ยวกับความสามารถทางสมอง ความถนัด ความสนใจ พัฒนาการทางร่างกาย อารมณ์และจิตใจ ความต้องการพื้นฐานเป็นสิ่งที่ผู้สอนจะต้องคำนึง และจะละเลยไม่ได้

2) บรรยายภาพทางจิตวิทยาที่เอื้ออำนวยต่อการเรียนรู้

ผู้สอนเป็นส่วนสำคัญ และส่วนหนึ่งที่จะกำหนดบรรยายภาพในชั้นเรียนให้เป็นไปในรูปแบบที่ต้องการ ความเป็นประชาธิปไตย ความเคร่งเครียด ความขี้นบานของผู้เรียน สิ่งเหล่านี้จะเกิดขึ้นได้โดยผู้สอนเป็นผู้กำหนด แต่ถึงกระนั้นก็ตามบรรยายภาพในชั้นเรียนยังมีองค์ประกอบอื่นๆอีก นอกเหนือไปจากตัวผู้สอน คือ ผู้เรียนที่เข้าชั้นเรียนโดยไม่ได้รับประทานอาหารเช้า หรืออาหารกลางวัน ผู้เรียนเริ่มเรียนชั่วโมงแรกด้วยความรู้สึกหิว หรือบางครั้งผู้เรียนได้รับสิ่งกระทบกระเทือนใจติดตามมาจากความไม่ปรองดองในครอบครัว เป็นต้น ส่วนทางด้านตัวผู้สอนนั้นอาจจะมีวกดตันจากฝ่ายบริหารหรือจากครอบครัว เศรษฐกิจ สิ่งที่น่ามาก่อนเหล่านี้เกิดขึ้นก่อนที่ผู้สอนและผู้เรียนจะมาพบกัน ซึ่งเป็นสิ่งที่บ่งได้ว่าบรรยายภาพทางจิตวิทยาในชั้นเรียนที่เอื้ออำนวยต่อการเรียนรู้จะปรากฏออกมาในรูปแบบใด

3) ปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนกับบรรยายภาพทางจิตวิทยาในชั้นเรียน ปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนและผู้เรียน จะเป็นเครื่องบ่งชี้ถึงเงื่อนไขหรือสถานการณ์ว่าผู้เรียนจะประสบความสำเร็จ หรือความล้มเหลวต่อการเรียนรู้ ผู้สอนควรคิดถึงผู้เรียนในฐานะเป็นบุคคลหนึ่งผู้เรียนมีสิทธิที่จะได้รับความต้องการพื้นฐาน และผู้สอนควรจะฝึกให้มีความไวต่อความรู้สึกนึกคิดของผู้เรียน เพื่อความสำเร็จแห่งการเรียนรู้และการเจริญเติบโตเป็นบุคคลที่สมบูรณ์ต่อไป

กุลิสรา จิตรชญาวนิช⁹ ได้อธิบายถึงองค์ประกอบของการจัดการเรียนรู้ไว้คือ การจัดการเรียนรู้จะเกิดขึ้นได้ ต้องอาศัยองค์ประกอบหลายอย่างด้วยกัน จึงจะสามารถทำให้การจัดการเรียนรู้ประสบผลสำเร็จหรือมีประสิทธิภาพ บรรลุตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ สำหรับองค์ประกอบของการจัดการเรียนรู้ที่สำคัญซึ่งสามารถสรุปได้ดังนี้

1. หลักสูตร คือ มวลประสบการณ์ต่าง ๆ ที่จัดไว้อย่างเป็นระบบเพื่อนำไปใช้พัฒนาผู้เรียน ดังนั้นในการจัดการเรียนรู้ผู้สอนจำเป็นจะต้องศึกษารายละเอียดทั้งหมดในหลักสูตรเพื่อทำความเข้าใจและสามารถนำสิ่งต่างๆที่บรรจุไว้ในหลักสูตรไปใช้ในการจัดการเรียนรู้ให้มีประสิทธิภาพและบรรลุจุดมุ่งหมายตามที่หลักสูตรกำหนด ที่สำคัญถ้าผู้สอนไม่ได้มีการศึกษาเรียนรู้รายละเอียดต่าง ๆ ในหลักสูตรก็ไม่สามารถที่จะรู้ได้ว่าจะสอนเนื้อหาอะไร เพื่ออะไร และวัดผลประเมินผลอย่างไร

⁹ อ้างแล้ว, หน้า 6-7.

2. จุดประสงค์ การจัดการเรียนรู้เริ่มต้นจะต้องมีการกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ทุกครั้ง เพราะจะทำให้เป็นการจัดการเรียนรู้ที่มีเป้าหมาย สามารถทราบว่าผู้เรียนจะเกิดพฤติกรรมใดบ้าง รวมทั้งสามารถวางแผนเตรียมเนื้อหา วิธีการจัดการเรียนรู้ สื่อการเรียนรู้ การวัดและประเมินผลให้สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ ทำให้การจัดการเรียนรู้มีประสิทธิภาพ

3. การจัดการเรียนรู้ เป็นองค์ประกอบที่สำคัญเช่นเดียวกัน เพราะจะทำให้ผู้สอนทราบว่า จะจัดการเรียนรู้อย่างไร ใช้วิธีการใดบ้าง โดยการจัดการเรียนรู้จะต้องเลือกวิธีการที่น่าสนใจมีความเหมาะสมกับเนื้อหาและสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้

4. สื่อการเรียนรู้ การนำสื่อการเรียนรู้มาใช้ในการจัดการเรียนรู้จะช่วยให้ผู้สอนทราบว่า จะจัดการเรียนรู้อย่างไร ใช้วิธีการใดบ้าง โดยการจัดการเรียนรู้จะต้องเลือกวิธีการที่น่าสนใจมีความเหมาะสมกับเนื้อหาสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้

5. การวัดผลและประเมินผล จะทำให้ทราบว่าผู้เรียนเกิดการเรียนรู้บรรลุผลตาม จุดประสงค์การเรียนรู้ที่กำหนดไว้หรือไม่ นอกจากนี้ยังสามารถช่วยทำให้ผู้สอนนำข้อมูลที่ได้จากการ วัดผลและประเมินผลไปใช้ในการปรับปรุงการจัดการเรียนรู้ในครั้งต่อไปให้ดียิ่งขึ้น รวมทั้งสามารถนำ ปัญหาที่ค้นพบมาใช้ในการทำวิจัยในชั้นเรียนเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพ

6. ผู้สอน หรือครูเป็นองค์ประกอบสำคัญที่จะทำให้การจัดการเรียนรู้เกิดขึ้นและเป็นผู้นำ หลักสูตรไปสู่การปฏิบัติในการพัฒนาผู้เรียน ดังนั้น ผู้สอนจะต้องเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถในการ ที่จะถ่ายทอดองค์ความรู้และประสบการณ์ต่าง ๆ ไปสู่ผู้เรียน

7. ผู้เรียน หรือนักเรียน เป็นองค์ประกอบที่สำคัญเท่ากับผู้สอน เพราะถ้าไม่มีผู้เรียนหรือ ผู้รับความรู้ และประสบการณ์ การจัดการเรียนรู้ก็ไม่สามารถที่จะเกิดขึ้นได้เพราะไม่มีผู้รับ

ดังนั้นจะเห็นได้ว่าองค์ประกอบของการจัดการเรียนรู้ที่กล่าวมาในข้างต้นมีหลายอย่าง ด้วยกันเริ่มตั้งแต่ หลักสูตร จุดประสงค์ การจัดการเรียนรู้ สื่อการเรียนรู้ การวัดผลและประเมินผล ผู้สอน ผู้เรียนรวมทั้งองค์ประกอบทางจิตวิทยา คือ บรรยากาศทางจิตวิทยา และปฏิสัมพันธ์ระหว่าง ผู้เรียนกับบรรยากาศทางจิตวิทยาในชั้นเรียน ซึ่งองค์ประกอบเหล่านี้ล้วนมีความสำคัญต่อการจัดการ เรียนรู้เป็นอย่างยิ่ง หากขาดองค์ประกอบใดองค์ประกอบหนึ่งไป ก็จะทำให้การจัดการเรียนรู้ไม่มี ประสิทธิภาพผู้สอนไม่สามารถถ่ายทอดองค์ความรู้ได้อย่างสมบูรณ์ตามจุดประสงค์ของหลักสูตร ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้ไม่เต็มศักยภาพและไม่บรรลุตามเป้าหมายของหลักสูตร

2.1.6 หลักพื้นฐานในการจัดการเรียนรู้

ในการจัดการเรียนรู้ผู้สอนจะต้องมีความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับหลักการในการจัดการเรียนรู้ เพื่อจะได้ใช้เป็นหลักยึดหรือเป็นแนวทางปฏิบัติ ในการวางแผนและเตรียมการจัดการเรียนรู้ของ ตนเองให้มีประสิทธิภาพและบรรลุผลตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร ซึ่ง สำนักงานคณะกรรมการ ปริญญาการปฏิรูปการเรียนรู้¹⁰ ได้กำหนดหลักสำคัญในการจัดการเรียนรู้ ซึ่งสามารถสรุปได้ดังนี้

1. มุ่งประโยชน์สูงสุดผู้เรียน
2. ผู้เรียนได้พัฒนาเต็มตามศักยภาพ

¹⁰ คณะกรรมการการปฏิรูปการเรียนรู้, ปฏิรูปการเรียนรู้ผู้เรียนสำคัญที่สุด, (กรุงเทพมหานคร : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2543), หน้า 21.

3. ผู้เรียนมีทักษะในการแสวงหาความรู้จากแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย
4. ผู้เรียนสามารถนำวิธีการเรียนรู้ไปใช้ในชีวิตจริง
5. ทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในทุกขั้นตอนเพื่อพัฒนาผู้เรียนและควรคำนึงถึงประเด็นสำคัญต่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ ดังต่อไปนี้

- 1) สมรรถนะของมนุษย์มีศักยภาพในการเรียนรู้สูงสุด ผู้สอนจะต้องสนใจและให้ผู้เรียนได้พัฒนาความสัมพันธ์ระหว่างสมอง (Head) จิตใจ (Heart) มือ (Hand) และสุขภาพองค์รวม (Health)
- 2) ความหลากหลายของสติปัญญา การจัดกระบวนการเรียนรู้ ควรจัดกิจกรรมที่หลากหลายเพื่อส่งเสริมศักยภาพ ความเก่ง ความสามารถของผู้เรียนเป็นรายบุคคล
- 3) การเรียนรู้เกิดจากประสบการณ์ตรง กระตุ้นให้ผู้เรียนได้เรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยการทดลองปฏิบัติด้วยตนเอง ครูทำหน้าที่เตรียมการจัดสิ่งเร้า ให้คำปรึกษา วางแนวกิจกรรม และประเมินผล

อาภรณ์ ใจเที่ยง¹¹ ได้อธิบายถึงหลักการพื้นฐานในการจัดการเรียนรู้สามารถสรุปได้ 4 ประการคือ

1. หลักการเตรียมความพร้อมพื้นฐาน ได้แก่ การเตรียมตัวผู้สอนด้านความรู้ ด้านทักษะการจัดการเรียนรู้และด้านการแก้ปัญหาการจัดการเรียนรู้
2. หลักการวางแผนและเตรียมการจัดการเรียนรู้ ได้แก่ การเตรียมเขียนแผนการจัดการเรียนรู้การผลิตสื่อ เตรียมแบบทดสอบและข้อสอบ
3. หลักจิตวิทยาการเรียนรู้ เช่น หลักความแตกต่างระหว่างบุคคล หลักการเร้าความสนใจ หลักการเสริมแรง เป็นต้น
4. หลักการประเมินผลและรายงานผล ซึ่งเกี่ยวกับการกำหนดวัตถุประสงค์การจัดการเรียนรู้ การสร้างและการใช้เครื่องมือการประเมิน การตีความหมายและการรายงานผลการประเมิน

1.7 การวางแผนการจัดการเรียนรู้

แนวทางการวางแผนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ¹²

1. ขั้นเตรียมการ

1.1 เตรียมตนเอง ครูต้องเตรียมตนเองให้พร้อม สำหรับบทบาทของผู้บริการที่ให้ความรู้ที่จะต้องให้คำอธิบายแนะนำ ให้คำปรึกษา ให้ข้อมูลความรู้ที่ชัดเจนแก่ผู้เรียน รวมทั้งแหล่งความรู้ที่จะแนะนำให้ผู้เรียนไปศึกษาค้นคว้าข้อมูลได้ ดังนั้นครูจะต้องมีการระหนักเตรียมตนเอง ด้วยการอ่าน การค้นคว้า การทดลองปฏิบัติในเนื้อหาที่ตนเองรับผิดชอบ รวมทั้งข้อมูลอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องที่เป็นประโยชน์ต่อผู้เรียน

1.2 เตรียมแหล่งข้อมูล เมื่อบทบาทครูไม่ใช่ผู้บอกเล่ามวลความรู้อีกต่อไป ครูจึงต้องเตรียมแหล่งข้อมูลความรู้แก่นักเรียน ในด้านสื่อการเรียนรู้และอุปกรณ์ต่าง ๆ ที่จะใช้ประกอบกิจกรรมในห้องเรียนหรือศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเอง ที่มีข้อมูลความรู้ที่ผู้เรียนสามารถเลือกศึกษา

¹¹ อาภรณ์ ใจเที่ยง, **หลักการสอน (ฉบับปรับปรุง)**, พิมพ์ครั้งที่ 3, (กรุงเทพมหานคร : โอเดียนสโตร์, 2546), หน้า 10.

¹² กรมสามัญศึกษา, **การประกันคุณภาพการศึกษาระดับมัธยมศึกษา**, (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์คุรุสภา, 2542), หน้า 13-16.

ค้นคว้าตามต้องการหรือแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ เช่น ศูนย์วิทยบริการ ศูนย์สื่อห้องสมุด ห้องโสตทัศนศึกษา ห้องสมุด รวมถึงแหล่งเรียนรู้ภายนอกโรงเรียนด้วย ซึ่งครูสามารถสำรวจบัญชีรายชื่อหนังสือ อุปกรณ์และสื่อต่าง ๆ สำหรับผู้เรียนได้ศึกษาค้นคว้าทั้งในและนอกเวลาเรียน จัดทำแผนการเรียนรู้ บทบาทของครูก่อนการจัดการเรียนรู้ทุกครั้งคือ วางแผนการจัดการเรียนรู้ตามจุดประสงค์การเรียนรู้ที่กำหนด ครูจะต้องวิเคราะห์จุดประสงค์การเรียนรู้เพื่อให้ได้สาระสำคัญและเนื้อหาข้อควรรู้ อันจะนำไปสู่การออกแบบการเรียนรู้ที่จะสร้างเสริมให้ผู้เรียนมีพฤติกรรมตามที่กำหนดไว้ได้ ในการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ต้องเตรียมสิ่งเหล่านี้

1.3 เตรียมกิจกรรมการเรียนรู้ ครูต้องวางแผนจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นให้ผู้เรียนได้มีบทบาทในการเรียนรู้ การค้นหาความรู้และการสร้างความรู้ โดยการทำหน้าที่ผู้จัดการที่กำหนดบทบาทในการเรียนรู้และความรับผิดชอบแก่ผู้เรียนให้สามารถทำกิจกรรมที่สอดคล้องกับความต้องการ ตามความสามารถและความสนใจของแต่ละคน

1.4 เตรียมสื่อ วัสดุอุปกรณ์ เมื่อออกแบบหรือกำหนดกิจกรรมการเรียนรู้แล้ว ครูต้องพิจารณาและกำหนดว่า จะใช้สื่อหรืออุปกรณ์ใดเพื่อให้กิจกรรมการเรียนดังกล่าวบรรลุผลและจัดเตรียมให้พร้อม บทบาทของครูตรงนี้เป็นผู้อำนวยความสะดวกเพื่อให้ผู้เรียนบรรลุผล

1.5 เตรียมวัดและประเมินผล การเตรียมวัดและประเมินการเรียนรู้ที่เกิดขึ้น โดยการวัดให้บรรลุจุดประสงค์การเรียนรู้และวัดให้ครอบคลุมทั้งในส่วนของกระบวนการ และผลงาน ที่เกิดขึ้น ทั้งด้านพุทธิพิสัย จิตพิสัย และทักษะพิสัย โดยเตรียมวิธีการวัดและเครื่องมือวัดให้พร้อมก่อนทุกครั้ง

2. ขั้นตอนการ ควรเป็นกิจกรรมที่มีลักษณะต่อไปนี้

2.1 ช่วยให้ผู้เรียนได้ค้นพบคำตอบด้วยตนเอง โดยครูผู้สอนพยายามจัดการเรียนการสอนที่ยึดการค้นพบด้วยตนเองเป็นวิธีการสำคัญ ส่งเสริมให้นักเรียนได้ค้นหาความรู้ด้วยตนเอง ทั้งนี้เพราะการค้นพบความจริงใด ๆ ด้วยตนเองนั้น ผู้เรียนมักจะจดจำได้ดี และมีความหมายโดยตรงต่อผู้เรียน

2.2 ช่วยให้ผู้เรียนมีโอกาสได้ปฏิสัมพันธ์กับเพื่อนและกลุ่มโดยยึดกลุ่มเป็นแหล่งความรู้ที่สำคัญส่งเสริมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากกลุ่มได้พูดคุย ปรีกษาหารือ และแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและประสบการณ์ซึ่งกันและกัน ข้อมูลต่าง ๆ เหล่านี้จะช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้เกี่ยวกับพฤติกรรมของตนเองและผู้อื่นและจะปรับให้สามารถอยู่ในสังคมร่วมกับผู้อื่นได้

2.3 ช่วยให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมทั้งทางด้านร่างกาย สติปัญญา สังคมและอารมณ์ ทั้งนี้เพื่อให้ผู้เรียนมีโอกาสเข้าร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอนอย่างทั่วถึงและมากที่สุดเท่าที่จะทำได้ การที่ผู้เรียนมีบทบาทเป็นผู้กระทำจะช่วยให้ผู้เรียนเกิดความพร้อมและกระตือรือร้นที่จะเรียนอย่างมีชีวิตชีวา กิจกรรมที่จัดจึงควรเป็นกิจกรรมที่มีลักษณะ ดังนี้

2.3.1 ช่วยให้ผู้เรียนได้เคลื่อนไหวในลักษณะใดลักษณะหนึ่งเป็นระยะ ๆ เหมาะสมกับวัยและความสนใจของผู้เรียน

2.3.2 มีประเด็นท้าทายให้ผู้เรียนได้คิด เป็นประเด็นที่ไม่ยากหรือง่ายเกินไปเหมาะสมกับวัยและความสามารถของผู้เรียน เพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนคิดหรือลงมือทำเรื่องใดเรื่องหนึ่ง

2.3.3 ช่วยให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากบุคคลหรือสิ่งแวดล้อมรอบตัว

2.3.4 ส่งผลต่ออารมณ์ความรู้สึกของผู้เรียนเกี่ยวข้องกับชีวิตประสบการณ์และความเป็นจริงของผู้เรียน

2.4 เน้นกระบวนการ (Process) ควบคู่ไปกับผลงาน (Product) โดยการส่งเสริมให้ผู้เรียน คิดวิเคราะห์ถึงกระบวนการต่างๆที่ทำให้เกิดผลงาน มิใช่มุ่งจะพิจารณาถึงผลงานแค่เพียงอย่างเดียว ทั้งนี้เพราะประสิทธิภาพผลงานขึ้นอยู่กับประสิทธิผลของกระบวนการ

2.5 เน้นการนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน โดยให้ผู้เรียนได้มีโอกาสคิดแนวทางที่จะนำความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวัน พยายามส่งเสริมให้การปฏิบัติจริงและพยายามติดตามผลการปฏิบัติของผู้เรียน

3. ขั้นตอนประเมินผล

ครูผู้สอนจะต้องดำเนินการวัดผลและประเมินผล เพื่อตรวจสอบว่าสามารถจัดการเรียน การสอนบรรลุผลตามจุดประสงค์การเรียนรู้ที่กำหนดไว้หรือไม่ ทั้งนี้ครูควรเตรียมเครื่องมือและวิธีการ ให้พร้อม ก่อนถึงขั้นตอนการวัดและประเมินผลทุกครั้ง และการวัดควรให้ครอบคลุมทุกด้าน วัดและ ประเมินผลตามสภาพจริง โดยเน้นการวัดจากการปฏิบัติและจากแฟ้มสะสมผลงาน ซึ่งในการวัดและ ประเมินผลนี้ นอกจากครูจะเป็นผู้วัดและประเมินผลเองแล้ว ผู้เรียนและสมาชิกของแต่ละกลุ่มควรจะมีบทบาทร่วมวัดและประเมินตนเองและกลุ่มด้วย

จากที่กล่าวมาในข้างต้นสรุปได้ว่าการวางแผนการจัดการเรียนรู้ ประกอบด้วย 3 ขั้นตอน คือ ขั้นตอนเตรียมการ โดยผู้สอนเตรียมตนเองเป็นผู้ให้ความรู้ เตรียมแหล่งข้อมูล เตรียมกิจกรรมการเรียน เตรียมสื่อวัสดุอุปกรณ์ เตรียมวัดและประเมินผล ส่วนขั้นตอนดำเนินการ เป็นการดำเนินการจัดกิจกรรม การเรียนรู้ตามแผนการจัดการเรียนรู้ที่ได้กำหนดไว้ ส่งเสริมให้นักเรียนได้ค้นหาความรู้ด้วยตนเอง ให้ผู้เรียนมีโอกาสได้ปฏิสัมพันธ์กับเพื่อนหรือกลุ่มเพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและประสบการณ์ซึ่งกัน และกัน เน้นกระบวนการควบคู่ไปกับผลงานตลอดจนสามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้ สุดท้ายขั้นประเมินผลดำเนินการวัดผลและประเมินผล เพื่อตรวจสอบว่าสามารถ จัดการเรียนการสอนบรรลุผลตามจุดประสงค์การเรียนรู้ที่กำหนดไว้หรือไม่ การวัดควรให้ครอบคลุม ทุกด้าน วัดและประเมินผลตามสภาพจริง

1.8 ลักษณะของการจัดการเรียนรู้ที่ดี

การจัดการเรียนรู้ที่ดีและมีประสิทธิภาพนั้น จะเกิดขึ้นได้ก็อยู่ที่ตัวผู้สอนที่จะต้องมีการ วางแผนการจัดการเรียนรู้อย่างมีระบบ บนพื้นฐานของแนวคิดตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ คือสอนด้วยการเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้

การจัดการเรียนรู้ที่ดีหรือการสอนที่ดีที่ผู้สอนสามารถนำไปปรับใช้ในการจัดการเรียนรู้ได้ ดังนี้¹³

1. เป็นการสอนที่มีการเตรียมการสอนเป็นอย่างดี ครบองค์ประกอบของการสอน อัน ได้แก่ การตั้งจุดประสงค์การสอน การจัดเนื้อหาสาระ การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การใช้สื่อการ สอน และการวัดผลประเมินผล

2. เป็นการสอนที่ทำให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนา ทั้งด้านความรู้ความคิด ด้านเจตคติและด้าน ทักษะทำให้ผู้เรียนเกิดความรู้แจ้ง คิดชอบ และปฏิบัติดี เกิดการเจริญเติบโตทุกด้านอย่างขึ้นบานและ แจ่มใส

¹³ อ้างแล้ว, อาภรณ์ ใจเที่ยง, 2553 : 11-13.

3. เป็นการสอนที่ผู้สอนจัดกิจกรรมการเรียนการสอนได้สอดคล้องกับจุดประสงค์กับเนื้อหาและกับผู้เรียน โดยใช้กิจกรรมในรูปแบบต่าง ๆ ที่เหมาะสม

4. เป็นการสอนที่ผู้เรียนได้ลงมือกระทำกิจกรรมด้วยตนเอง หรือได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอน ทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้ดี และเกิดความกระตือรือร้นในการเรียน

5. เป็นการสอนที่สอดคล้องกับเจตนารมณ์ของหลักสูตร เช่น หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2544 มุ่งพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ เป็นคนดี มีปัญญา มีความสุข และมีความเป็นไทย มีศักยภาพในการศึกษาต่อและประกอบอาชีพ ผู้สอนก็ต้องจัดการเรียนการสอนให้ผู้เรียนเกิดคุณลักษณะดังที่หลักสูตรกำหนดไว้

6. เป็นการสอนที่คำนึงถึงประโยชน์ที่ผู้เรียนจะนำไปใช้ในชีวิตประจำวันและตลอดไป เช่น การสอนโดยให้ผู้เรียนได้คิด วิเคราะห์ วิจัย ได้รู้จักวิธีแสวงหาความรู้ได้ฝึกคิดแก้ปัญหา ย่อมดีกว่าวิธีสอนโดยบอกความรู้ให้ หรือกระทำให้ดูแต่เพียงอย่างเดียว การให้ผู้เรียนได้นำประสบการณ์ทั้งความรู้ ความคิดไปใช้ในชีวิตประจำวันปัจจุบันและอนาคตได้ ย่อมเป็นการสอนที่มีคุณค่าแก่ผู้เรียน

7. เป็นการสอนที่เร้าความสนใจผู้เรียน ทำให้ผู้เรียนสนใจเรียนตลอดจนจบกระบวนการสอนเช่น ผู้สอนใช้สื่อการสอนที่น่าสนใจ ใช้คำถามกระตุ้นให้คิด ใช้วิธีการสอนหลายรูปแบบที่เหมาะสม ให้ผู้เรียนได้ลงมือกระทำ (Learning by doing) ได้ทดลอง ได้คิดค้นคว้า เป็นต้น ย่อมทำให้ผู้เรียนเรียนด้วยความสนใจ

8. เป็นการสอนที่มีบรรยากาศส่งเสริมการเรียนรู้ ทั้งบรรยากาศด้านวัตถุและด้านจิตใจ บรรยากาศด้านวัตถุ หมายถึง การมีสภาพห้องเรียน อุปกรณ์การเรียน และสิ่งแวดล้อมที่ดี เอื้ออำนวยให้เกิดความสบายตาสบายใจในการเรียน ส่วนด้านจิตใจ หมายถึง การที่ครูมีปฏิสัมพันธ์กับนักเรียน ด้วยดี ให้ความเป็นกันเอง ให้ความเมตตา ความรัก ความอบอุ่นแก่นักเรียน ทำให้นักเรียนเรียนด้วยความสุข มีชีวิตชีวา และไม่ตึงเครียด

9. เป็นการสอนที่ผู้สอนรู้จักใช้จิตวิทยาการเรียนรู้อย่างเหมาะสม เช่น การให้รางวัล และการลงโทษที่พอดี การให้คำชม การจูงใจ เร้าใจให้ผู้เรียนเกิดแรงกระตุ้นภายใน การให้ผู้เรียนได้รับทราบผลงานของตนโดยทันที การทำให้ผู้เรียนเกิดความภูมิใจในความสำเร็จของตน การคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล การให้เรียนจากสิ่งที่ง่ายไปยาก ฯลฯ เหล่านี้เป็นปัจจัยช่วยส่งเสริมการเรียนรู้ได้ดี

10. เป็นการสอนที่ส่งเสริมการปกครองระบอบประชาธิปไตย เช่น ให้ผู้เรียนมีอิสระในการแสดงความคิดเห็น ผู้เรียนได้ฝึกการทำงานกลุ่มร่วมกัน ได้ฝึกการเป็นผู้นำผู้ตาม ฝึกการทำตามข้อกำหนดกลุ่ม และฝึกระเบียบวินัยในตนเอง สิ่งเหล่านี้จะเป็นการปูพื้นฐานการเป็นสมาชิกที่ดีของสังคม และการเป็นพลเมืองที่ดีของประเทศชาติต่อไป

11. เป็นการสอนที่มีกระบวนการ หมายถึง มีลำดับขั้นตอนการสอนที่ไม่สับสน ในการสอนจำเป็นต้องมีการเตรียมการสอน เตรียมจัดลำดับการสอนให้สอดคล้องต่อเนื่องกันอย่างเหมาะสม ตั้งแต่ขั้นนำ ขั้นสอน และขั้นสรุป กระบวนการสอนจะมีขั้นตอนแตกต่างกันไปตามลักษณะของวิธีสอนที่นำมาใช้เช่น วิธีสอนแบบสาธิต ย่อมมีขั้นตอนการสอนแตกต่างจากวิธีสอนแบบทดลอง ผู้สอนต้องวางแผนจัดลำดับขั้นตอนการสอนให้ถูกต้อง

12. เป็นการสอนที่มีการวัดผลประเมินผลทั้งก่อนเรียน ระหว่างเรียน และหลังการเรียน โดยอาจใช้วิธีต่าง ๆ เช่น การสังเกต การซักถาม การทดสอบ การให้ค้นคว้ารายงาน การทำแบบฝึกหัด ฯลฯ การวัดผลประเมินผลจะช่วยวัดผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียน และวัดผลสำเร็จของผู้สอน ผู้สอนจะนำผลการประเมินมาเป็นข้อมูลย้อนกลับพิจารณาการสอนของตนว่า มีข้อบกพร่องที่องค์ประกอบการสอนข้อใด ทำให้แก้ไขได้ตรงจุด เพื่อความบูรณ์ของการสอนครั้งต่อไป

13. เป็นการสอนที่ผู้สอนสอนด้วยวิญญานความเป็นครู สอนด้วยความกระตือรือร้น สอนด้วยความตั้งใจ ความเต็มใจ และความมั่นใจ บุคลิกภาพท่าทางการแสดงออกของผู้สอนจะสะท้อนให้ผู้เรียนเข้าใจความรู้สึกของผู้สอนได้ดี ถ้าผู้สอนมีความรู้สึกที่ดีทั้งต่อผู้เรียนและต่ออาชีพ ผู้เรียนส่วนใหญ่จะเรียนด้วยความศรัทธา ด้วยความสุขด้วยความตั้งใจ และด้วยความเต็มใจเช่นกัน

นอกจากนี้ กุลิศรา จิตรชญาวณิช¹⁴ ได้สรุปการจัดการเรียนรู้ที่ดีในสถานศึกษาทุกระดับได้ดังนี้

1. เป็นการจัดการเรียนรู้ที่มองเห็นได้ (Visible Learning) โดยผู้สอนอาจใช้วิธีการหรือมาตรการต่าง ๆ มาช่วยในการจัดการเรียนรู้ให้มีประสิทธิภาพที่สูง เช่น การให้ผู้เรียนบอกความคาดหวังและให้เกรดตนเอง การจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับวัย การอภิปรายในชั้นเรียน การมีความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน การให้ข้อมูลย้อนกลับแก่ผู้เรียน การฝึกคิดเกี่ยวกับการใช้ความคิดของตนเอง (Think about Thinking) การจัดการห้องเรียนและการมีส่วนร่วมของพ่อแม่ ผู้ปกครอง

2. ใช้หลักจิตวิทยาในการจัดการเรียนรู้ กล่าวคือ การจัดการเรียนรู้ที่ดีต้องคำนึงถึงหลักจิตวิทยาและปัจจัยต่าง ๆ ที่ส่งผลให้ผู้เรียนและผู้สอนบรรลุตามวัตถุประสงค์ได้ เช่น วิทยุฒิ ภาวะของผู้เรียน ความยากง่ายของเนื้อหาที่เรียน การใช้แรงเสริม การจัดบรรยากาศในชั้นเรียน

3. จัดการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ การจัดการเรียนรู้ที่ดีจะต้องเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้ เน้นให้ผู้เรียนได้ลงมือฝึกปฏิบัติค้นพบความรู้ด้วยตนเอง และจะต้องส่งเสริมพัฒนาการเรียนรู้ทั้งทางด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา

4. ใช้เทคนิคการจัดการเรียนรู้ที่หลากหลายทันสมัย การจัดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพและทำให้ผู้เรียนมีความสุขในการเรียนรู้ ผู้สอนจะต้องพยายามใช้เทคนิค วิธีการจัดการเรียนรู้ นวัตกรรม การเรียนรู้ที่หลากหลายมีความน่าสนใจและทันสมัยมาใช้พัฒนาผู้เรียนเพื่อให้บรรลุจุดประสงค์ตามที่กำหนดไว้

5. มีการวัดผลและประเมินผล การจัดการเรียนรู้ที่ดีจะต้องสามารถบรรลุผลตามจุดประสงค์ที่กำหนดไว้ ซึ่งปัจจุบันการวัดผลประเมินผลสามารถใช้วิธีการได้หลายรูปแบบ เช่น การวัดผลตามสภาพจริง

ทั้งนี้การวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนจะต้องอยู่บนจุดมุ่งหมายพื้นฐานสองประการ คือ การวัดผลและประเมินผลเพื่อพัฒนาผู้เรียน การวัดผลและประเมินผลเพื่อตัดสินผลการเรียน จากที่กล่าวมาในข้างต้นสามารถสรุปได้ว่า การจัดการเรียนรู้ที่ดีนั้นมีลักษณะเป็นการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญสอดคล้องกับเจตนารมณ์ของหลักสูตร มีการเตรียมการสอนเป็นอย่างดีครบ

¹⁴ อ่างแล้ว, กุลิศรา จิตรชญาวณิช, 2562, หน้า 10

องค์ประกอบของการสอน ลำดับขั้นตอนการสอนที่ไม่สับสนสอดคล้องกับจุดประสงค์กับเนื้อหาและกับผู้เรียน คำนี้ถึงประโยชน์ที่ผู้เรียนจะนำไปใช้ เป็นการสอนที่ทำให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนาให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้ เน้นให้ผู้เรียนได้ลงมือฝึกปฏิบัติใช้เทคนิคการจัดการเรียนรู้ที่หลากหลายทันสมัย รวมทั้งผู้สอนรู้จักใช้จิตวิทยาการในการจัดการเรียนรู้ได้อย่างเหมาะสมกับผู้เรียน

2.2 แนวทางการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21

โลกในศตวรรษที่ 21 มีสิ่งใหม่ปรากฏขึ้นมากมายในแต่ละวัน ซึ่งผู้เรียนไม่สามารถเรียนรู้ได้จบสิ้นดังนั้น การสอนที่เน้นให้ผู้เรียนจำจึงเป็นสิ่งที่ไม่ถูกต้องนัก เพราะสิ่งที่ควรนำไปสอนผู้เรียนยังมีอีกมากมายและไม่สามารถสอนจนหมดสิ้น ภายในเวลาเรียนที่กำหนดได้ ดังนั้น เนื้อหาสาระที่จะนำไปจัดการเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 จึงควรมุ่งเน้นที่การส่งเสริมให้ผู้เรียนได้เป็นบุคคลที่มีเครื่องมือในการสร้างความรู้ด้วยตนเองเป็นหลัก มีความสามารถในการสกัดและคัดกรองข้อมูลที่ต้องการเรียนรู้ ผู้สอนจึงควรมุ่งสอนเกี่ยวกับกระบวนการแสวงหาความรู้ เพื่อให้ผู้เรียนมีความอยากรที่จะเรียนรู้ ที่เรียกว่ามีจิตแห่งวิทยาการ เกิดการรู้คิด สอนเกี่ยวกับการคิดขั้นสูง การคิดเชิงวิพากษ์ การแก้ปัญหา การจัดการแก้ไขปัญหา การสังเคราะห์ การคิดสร้างสรรค์ การทำงานเป็นทีมร่วมกับผู้อื่น การสร้างเครือข่าย มีทักษะปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคล โดยได้เรียนเกี่ยวกับการใช้ไอซีทีเป็นเครื่องมือในการช่วยแสวงหาความรู้และนำมาสร้างองค์ความรู้ ฝึกวางแผนการทำงาน ได้เรียนรู้เกี่ยวกับวิธีการจัดการความรู้ เพื่อให้ได้ผลลัพธ์ที่ต้องการ รวมทั้งได้เรียนรู้วิธีการวิเคราะห์แนวโน้มและสามารถคาดการณ์ความเป็นไปในอนาคต¹⁵

ซึ่งสอดคล้องกับ พิมพันธ์ เดชะคุปต์และเพยาว์ ยินดีสุข¹⁶ ที่ได้กล่าวถึงกระบวนการทัศน์ใหม่ของการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 เป็นการศึกษาที่เน้นให้คนมีปัญหา เพราะปัญหาของคนในชาติ มีความสำคัญยิ่งกว่าทรัพยากรแร่ธาตุ การศึกษาในยุคนี้เน้นรูปแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้ เน้นการร่วมมือจากปวงชน เป็นการศึกษาที่เน้นการเรียนรู้วิธีการเรียนรู้ เน้นการเรียนรู้แบบร่วมมือและการเรียนรู้แบบรวมพลัง การจัดการเรียนรู้เน้นการสอนที่ให้ผู้เรียนสร้างความรู้เอง ครูต้องสามารถจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ คือ การจัดการเรียนรู้ที่ให้ผู้เรียนใช้ปัญญาในการสร้างความรู้และผลิตผลด้วยตนเองที่มีค่าต่อสังคม กระบวนทัศน์ของการเรียนรู้มีความสำคัญต่อการจัดการเรียนรู้ ดังนั้นจึงต้องมีการปรับกระบวนทัศน์ของครูไทยจากกระบวนทัศน์เดิมที่ครูเป็นศูนย์กลาง (teacher-centered) เป็นกระบวนทัศน์ใหม่ของการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง (child-centered) เน้นการบูรณาการ (integration) โดยกระบวนทัศน์ใหม่สามารถสรุปได้ดังนี้

1. การเรียนรู้เพื่อสนองความต้องการของผู้เรียนเป็นรายบุคคล
 - 1.1 ครูเป็นผู้อำนวยความสะดวก ผู้สนับสนุน และเป็นพี่เลี้ยง
 - 1.2 ใช้หลากหลายรูปแบบในการสอน เพื่อพัฒนาผู้เรียนได้เต็มศักยภาพ

¹⁵ ฌิรดา เวชญาลักษณ์, **หลักการจัดการเรียนรู้**, (กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์แห่ง จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2561), หน้า 58.

¹⁶ พิมพันธ์ เดชะคุปต์ เพยาว์ ยินดีสุข และราเชน มีศรี, **ประเมินบันทึกหลังสอนวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน**, (กรุงเทพมหานคร : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2557), หน้า 43-46.

1.3 เราให้ผู้เรียนอยากรู้ อยากเห็น กระตุ้นความสนใจให้คิดลงมือปฏิบัติ สำรวจ ตรวจสอบ และเรียนรู้

1.4 การสอนเป็นกระบวนการริเริ่ม อำนวยความสะดวก และให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง และค้นพบความสามารถที่สมบูรณ์ด้วยตนเอง

1.5 การสอนคือ การร่วมกันอย่างเป็นสุขในการใช้กระบวนการแล้ว ทำให้เกิดผลการเรียนรู้โดยผู้เรียน

1.6 การสอนเป็นกระบวนการเรียนรู้ตลอดชีวิต และหมายถึงการค้นพบอยู่เสมอ การทดลองความสามารถ หรือศักยภาพของตนเอง การสะท้อนกลับและการพัฒนาอาชีพ

2. การเรียนรู้ที่เน้นท้องถิ่นและเน้นความเป็นสากล

2.1 ใช้แหล่งเรียนรู้ที่หลากหลายทั้งในโรงเรียนและนอกโรงเรียน ในท้องถิ่น ในชุมชนและในจังหวัด

2.2 จะต้องเป็นการสอนที่เน้นกลุ่มหรือทีมและการสร้างเครือข่าย

2.3 เป็นการสอนจากห้องเรียน สู่ออกนอก

2.4 เป็นการสอนที่เปิดโอกาสให้แก่ผู้เรียนอย่างไม่จำกัดเวลาและสถานที่

2.5 สอนให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชน โดยผ่านกระบวนการกลุ่ม

2.6 เน้นการสร้างเครือข่ายของครูในโรงเรียน ออกสู่ออกนอก

จากแนวทางการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 จะสรุปได้ว่า การจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ผู้สอนต้องจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ จัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติจริง สอนเกี่ยวกับกระบวนการแสวงหาความรู้ ให้ผู้เรียนเป็นบุคคลที่มีเครื่องมือในการสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเองเน้นการทำงานเป็นทีม มีการบูรณาการหลาย ๆ วิชาเข้าด้วยกัน ผู้สอนเป็นผู้อำนวยความสะดวกผู้สนับสนุน และเป็นพี่เลี้ยง โดยใช้รูปแบบการสอนที่หลากหลายเพื่อพัฒนาผู้เรียนได้เต็มศักยภาพใช้แหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย มีการสร้างเครือข่ายสู่ออกนอก สามารถนำเทคโนโลยีต่าง ๆ มาใช้ให้เกิดประโยชน์ในการจัดการเรียนรู้

2.3 ทักษะด้านการสร้างสรรค์และนวัตกรรม

ทักษะด้านการสร้างสรรค์และนวัตกรรม (Creativity and Innovation) เป็นหนึ่งในทักษะที่กำหนดไว้ในแผนการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 12 ที่กล่าวว่าเป้าหมายด้านผู้เรียน (Learner Aspirations) โดยมุ่งพัฒนาผู้เรียนทุกคนให้มี คุณลักษณะและทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 (3Rs8Cs) ซึ่งมีผู้ให้ความหมายที่เกี่ยวข้องไว้อย่างหลากหลาย ดังนี้

2.3.1 ความหมายทักษะการสร้างสรรค์นวัตกรรม

วิชัย วงษ์ใหญ่¹⁷ ทักษะการสร้างสรรค์นวัตกรรม เป็นความสามารถในการใช้ ความรู้ (Knowledge) จินตนาการ (Imagination) ความคิด สร้างสรรค์ (Creative thinking) ความร่วมมือ (Collaborative) ทำให้เกิดนวัตกรรมที่อาจอยู่ในรูปแบบของความคิด วิธีการ หรือสิ่งประดิษฐ์ต่างๆ

¹⁷ วิชัย วงษ์ใหญ่ และมารุต พัฒนา, การพัฒนาทักษะสร้างสรรค์นวัตกรรม, (กรุงเทพมหานคร : ศูนย์ผู้นำพัฒนานวัตกรรมหลักสูตรและการเรียนรู้, 2562).

โดยอาจเป็นสิ่งใหม่ทั้งหมดหรือใหม่เพียงบางส่วน และอาจใหม่ในบริบทใดบริบทหนึ่ง หรือในช่วงเวลาใดเวลาหนึ่ง

สำนักงานราชบัณฑิตยสภา¹⁸ นวัตกรรม เกิดจากการนำคำว่า นวตา (อ่านว่า นะ-วะ-ตา) ซึ่งแปลว่า ความใหม่ กับคำว่า กรม (อ่านว่า กัร-มะ) ซึ่งแปลว่า การกระทำ มาเข้าสมาสกันแล้วใช้ในความหมายว่า การซ่อมใหม่ กาส่อมแซม เช่น นวัตกรรมในการศึกษา หมายถึง การปรับปรุงแก้ไขระบบการศึกษา

นวัตกรรม หมายถึง ความพยายามใดๆ จะเป็นผลสำเร็จหรือไม่ มากน้อยเพียงใดก็ตามที่เป็นไปเพื่อจะนำสิ่งใหม่ๆ เข้ามาเปลี่ยนแปลงวิธีการที่ทำอยู่เดิมแล้ว กับอีกระดับหนึ่งซึ่งวงการวิทยาศาสตร์แห่งพฤติกรรม ได้พยายามศึกษาถึงที่มา ลักษณะ กรรมวิธี และผลกระทบที่มีอยู่ต่อกลุ่มคนที่เกี่ยวข้อง คำว่า “นวัตกรรม” มักจะหมายถึง สิ่งที่ได้้นำความเปลี่ยนแปลงใหม่เข้ามาใช้ได้ผลสำเร็จและแผ่กว้างออกไป จนกลายเป็นการปฏิบัติอย่างธรรมดาสามัญ¹⁹

โดยสรุปแล้วความหมายของทักษะด้านการสร้างสรรค์และนวัตกรรม คือ ความสามารถในการใช้ ความรู้ (Knowledge) จินตนาการ (Imagination) ความคิด สร้างสรรค์ (Creative thinking) ความร่วมมือ (Collaborative) ทำให้เกิดนวัตกรรมที่อาจอยู่ในรูปแบบของความคิด วิธีการ หรือสิ่งประดิษฐ์ต่างๆ เป็นกระบวนการคิดที่นำไปสู่การสร้างสิ่งใหม่ที่มีคุณค่าและนำไปสู่การใช้ได้จริง

2.4.2 องค์ประกอบของทักษะด้านการสร้างสรรค์และนวัตกรรม

ทักษะด้านการสร้างสรรค์และนวัตกรรม มีองค์ประกอบ ดังนี้

บุญชนก ธรรมวงศา²⁰ กล่าวว่า ทักษะด้านการสร้างสรรค์และนวัตกรรม ประกอบด้วย

1. คิดนอกกรอบและต่อยอดเป็น
2. มีกระบวนการคิดเปิดกว้าง เป็นตัวของตัวเองไม่ซ้ำใคร (Originality) สามารถมองหาโอกาสและประเมินความเป็นไปได้
3. ถ่ายทอดความคิดให้ผู้อื่นเข้าใจได้และยอมรับมุมมองผู้อื่นอย่างใจกว้าง
4. สามารถต่อยอดไอเดียความคิดสร้างสรรค์ให้เกิดเป็นรูปธรรมขึ้น

อนุชา โสมาบุตร²¹ กล่าวว่าความคิดสร้างสรรค์และนวัตกรรม (Creativity and Innovation) ประกอบด้วย

1. การคิดสร้างสรรค์ (Think Creativity)
 - 1.1 ใช้เทคนิคของการสร้างสรรค์ทางความคิดที่เปิดกว้าง เช่น การระดมสมอง
 - 1.2 สร้างสรรค์สิ่งแปลกใหม่และเสริมสร้างคุณค่าทางความคิดและสติปัญญา

¹⁸ สำนักงานราชบัณฑิตยสภา, พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2554. [ระบบออนไลน์], แหล่งที่มา : <http://www.royin.go.th/dictionary/>, สืบค้นเมื่อ 12 กรกฎาคม 2567.

¹⁹ บุญเกื้อ ครอบหาเวช, นวัตกรรมทางการศึกษา, พิมพ์ครั้งที่ 5, (กรุงเทพมหานคร : RS Printing, 2543)

²⁰ บุญชนก ธรรมวงศา, 4CS : สี่ทักษะการเรียนรู้ที่ควรมี ฝึกกันได้ และไม่ต้องใช้พรสวรรค์, สืบค้นเมื่อ 13 กรกฎาคม 2567, จาก <https://thepotential.org/2018/10/19/4cs-for-21st-century-learning/>

²¹ อนุชา โสมาบุตร, ระบบสนับสนุนการเรียนรู้สำหรับศตวรรษที่ 21, ค้นเมื่อ วันที่ 13 กรกฎาคม 2567, จาก <https://teacherweekly.wordpress.com/2013/09/25/21st-century-support-systems/>

1.3 มีความละเอียดรอบคอบต่อการคิดวิเคราะห์และประเมินแนวความคิด เพื่อ
นำไปสู่การปรับปรุงและพัฒนางานในเชิงสร้างสรรค์

2. การทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างสร้างสรรค์ (Work Creativity with Others)

2.1 มุ่งพัฒนา เน้นปฏิบัติและสื่อสารแนวคิดใหม่ๆ ไปสู่ผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2.2 เปิดใจกว้างและยอมรับในมุมมองหรือโลกทัศน์ใหม่ๆ ที่ส่งผลต่อระบบการ
ทำงาน

2.3 เป็นผู้นำในการสร้างสรรค์งาน รวมทั้งมีความรู้และเข้าใจในสภาพการณ์ซึ่งอาจ
เป็นข้อเท็จจริงหรือเป็นข้อจำกัด โดยพร้อมที่จะยอมรับความคิดหรือสภาพการณ์ใหม่ๆ ที่เกิดขึ้นนั้นได้

2.4 สามารถสร้างวิกฤติให้เป็นโอกาสส่งผลต่อการเรียนรู้ และเข้าใจถึงวิธีการ
สร้างสรรค์นวัตกรรมที่ต้องใช้เวลาและสามารถนำเอาข้อผิดพลาดมาปรับปรุงแก้ไขและพัฒนางานได้
อย่างต่อเนื่อง

3. การนำเอานวัตกรรมมาสู่การปฏิบัติ (Implement Innovations) โดยปฏิบัติเชิง
สร้างสรรค์ให้เกิดคุณประโยชน์ต่อการปรับใช้และพัฒนาจากผลแห่งนวัตกรรมที่นำมาใช้

โดยสรุปทักษะด้านการสร้างสรรค์และนวัตกรรมประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ ดังนี้ 1)
คิดนอกกรอบและต่อยอดเป็น 2) คิดริเริ่มแปลกใหม่ 3) ถ่ายทอดความคิดและยอมรับมุมมองผู้อื่น
และ 4) ต่อยอดไอเดียเดียเป็นรูปธรรม

2.4.3 วิธีการวัดและประเมินทักษะด้านการสร้างสรรค์และนวัตกรรม

วิธีการวัดและประเมินทักษะด้านการสร้างสรรค์และนวัตกรรมที่เหมาะสมอย่างยิ่ง คือ
การประเมินผลจากสิ่งที่ผู้เรียนได้ แสดงให้เห็นถึงว่ามีความรู้ ทักษะและความสามารถ ตลอดจนมี
คุณลักษณะที่พึงประสงค์อันเป็นผลจากการเรียนรู้ ตามที่ผู้สอนได้จัดกระบวนการเรียนรู้ให้ วิธีการ
ประเมินผลที่ผู้สอนสามารถเลือกใช้ในการประเมินผลระหว่างเรียน มีดังนี้

1. การประเมินด้วยการสื่อสารส่วนบุคคล ได้แก่

1.1 การถามตอบระหว่างทำกิจกรรมการเรียนรู้

1.2 การพบปะสนทนาพูดคุยกับผู้เรียน

1.3 การพบปะสนทนาพูดคุยกับผู้เกี่ยวข้องกับผู้เรียน

1.4 การสอบปากเปล่าเพื่อประเมินความรู้ ความเข้าใจ และเจตคติ

1.5 การอ่านบันทึกเหตุการณ์ต่างๆ ของผู้เรียน

1.6 การตรวจแบบฝึกหัดและการบ้าน พร้อมให้ข้อมูลป้อนกลับ

2. การประเมินจากการปฏิบัติ (Performance assessment) เป็นวิธีการประเมินงาน
หรือกิจกรรมที่ผู้สอนมอบหมายให้ผู้เรียนปฏิบัติ เพื่อให้ได้ข้อมูลสารสนเทศว่าผู้เรียนเกิดการเรียนรู้
มากน้อยเพียงใด การประเมินการปฏิบัติผู้สอนต้องเตรียมการในสิ่งสำคัญ 2 ประการ คือ 1) ภาระงาน
หรือกิจกรรมที่จะให้ผู้เรียนปฏิบัติ (Tasks) และ 2) เกณฑ์การให้คะแนน (Rubrics) ซึ่งลักษณะการ
ประเมินโดยเน้นการปฏิบัติจริง

เกรียงศักดิ์ พลยะเดช และคณะ²² มีลักษณะดังนี้

1. ประเมินจากสภาพจริงและทำได้ตลอดเวลากับทุกสถานการณ์ทั้งในและนอกโรงเรียน โดยการสังเกตพฤติกรรมต่างๆ

2. กำหนดปัญหาหรืองานแบบปลายเปิด เพื่อให้นักเรียนสร้างคำตอบเองด้วยการแสดง สร้างสรรค์ ผลิตรายงาน

3. ไม่เน้นการประเมินผลเฉพาะทักษะพื้นฐาน แต่ให้นักเรียนผลิต สร้าง หรือทำงาน บางอย่าง เน้นทักษะการคิดที่ซับซ้อน พิจารณาไตร่ตรองการทำงาน และแก้ปัญหา เป็นการเรียนรู้เพื่อ แก้ปัญหา

4. ใช้ข้อมูลหลายอย่างในการประเมิน ต้องพยายามรู้จักนักเรียนทุกแง่ทุกมุม ข้อมูลจึงต้อง ได้มาก จากหลายๆ ทาง และเครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูลต้องมีหลายประเภทด้วยกัน

5. เน้นการมีส่วนร่วมระหว่างนักเรียน ครู และผู้ปกครอง

จากข้อมูลข้างต้น ผู้วิจัยได้นำองค์ประกอบทักษะด้านการสร้างสรรค์ คือ ดังนี้

1. คิดนอกกรอบและต่อยอดเป็น

2. คิดริเริ่มแปลกใหม่

3. ถ่ายทอดความคิดและยอมรับมุมมองผู้อื่น และ

4. ต่อยอดไอเดียเป็นรูปธรรม มาเป็นหลักการในการสร้างแบบทดสอบวัดทักษะด้านการ สร้างสรรค์และนวัตกรรม และประเมินจากการปฏิบัติจริง โดยผู้สอนกำหนด ภาระงานหรือกิจกรรมที่ จะให้ผู้เรียน ปฏิบัติ และกำหนดเกณฑ์การให้คะแนน

2.4 แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับกระบวนการคิดสร้างสรรค์

กระบวนการคิดสร้างสรรค์ เป็นกระบวนการที่ทำให้บุคคลสามารถที่จะผลิตความคิดที่ แปลกใหม่หรือคิดค้นสิ่งประดิษฐ์ที่แปลกใหม่ โดยมีนักจิตวิทยาและนักการศึกษาได้ทำการศึกษาและ ได้กำหนดรูปแบบของกระบวนการคิดสร้างสรรค์ สามารถสรุปได้ ดังนี้

2.4.1 ทฤษฎีกระบวนการสร้างสรรค์ของทอร์แรนซ์

Torrance²³ สามารถจำแนกกระบวนการคิดสร้างสรรค์ได้เป็น 5 ขั้นตอน ดังนี้

1. การค้นหาข้อเท็จจริง (Fact-finding) เริ่มจากความรู้สึกกังวลใจ มีความสับสนวุ่นวาย (Mess) แต่ไม่สามารถบอกได้ว่าเป็นอะไร

2. การค้นพบปัญหา (Problem-finding) เมื่อใช้ความคิดพิจารณาจนเกิดความเข้าใจจน พบปัญหาที่เกิดขึ้นว่าเกิดมาจากสาเหตุใด

3. การค้นพบแนวคิด (Idea-finding) คิดและตั้งสมมติฐานตลอดจนเก็บรวบรวมข้อมูล ต่างๆเพื่อทำการทดสอบแนวคิด

²² เกรียงศักดิ์ พลยะเดช และคณะ, การวัดและประเมินผลสภาพที่แท้จริงของนักเรียน แฟ้มสะสมงาน (Portfolio), พิมพ์ครั้งที่ 1, (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ทางหุ้นส่วนจำกัด ป.สัมพันธ์พาณิชย์, 2540).

²³ Somporn Limcharoen. The Extra- Curriculum Development Enhancing Creativity Thinking in Second-Level Students. Dissertation, Edition.D. (Curriculum Research and Development). (Bangkok : Graduate School, Srinakharinwirot University, 2009). [In Thai]

4. การค้นพบคำตอบ (Solution-finding) หลังจากการทดสอบแนวคิดก็จะได้คำตอบ
5. การยอมรับผลที่ได้จากการค้นพบ (Acceptance-finding) ยอมรับข้อค้นพบที่เป็นคำตอบและพัฒนาแนวคิดต่อไปว่าสิ่งที่ค้นพบจะนำไปสู่การเกิดแนวคิดและเกิดการค้นพบใหม่ต่อไปที่เรียกว่า New challenges

ทฤษฎีของทอแรนซ์ (Tarrance) ได้ใช้แนวความคิดแบบอเนกนัยมาเสนอเป็นองค์ประกอบของความคิดสร้างสรรค์ 3 องค์ประกอบ คือ

1. ความคิดคล่องแคล่วในการคิด หมายถึง ความสามารถของบุคคลในการคิดหาคำตอบได้อย่างคล่องแคล่ว รวดเร็วและสามารถสร้างคำตอบได้ในปริมาณมากในเวลาจำกัด
2. ความคิดริเริ่ม หมายถึง ลักษณะของความคิดแปลกใหม่แตกต่างจากความคิดธรรมดาและไม่ซ้ำกับความคิดที่มีอยู่ทั่วไป
3. ความยืดหยุ่นในการคิด หมายถึง ความสามารถของบุคคลในการคิดหาคำตอบได้หลายประเภท หลายทิศทาง หลายรูปแบบ

จากแนวคิดของทอแรนซ์ (Terance) กระบวนการคิดสร้างสรรค์เป็นกระบวนการแก้ปัญหาทางวิทยาศาสตร์ประกอบด้วยขั้นตอน 5 ขั้นตอน คือ การค้นหาข้อเท็จจริง การค้นพบปัญหา การค้นพบแนวคิด การค้นพบคำตอบและการยอมรับผลจากการค้นพบ ซึ่งองค์ประกอบของความคิดสร้างสรรค์นั้นมี 3 องค์ประกอบ คือ ความคิดคล่องแคล่วในการคิด ความคิดริเริ่มและความยืดหยุ่นในการคิด

นิยามกระบวนการคิดสร้างสรรค์ ตามแนวคิดของทอแรนซ์จะคล้ายกับการคิดแก้ปัญหา แต่ในส่วนการวัดของทอแรนซ์ จะใช้วิธีการวัดในลักษณะของความคิดอเนกนัย และมุ่งแก้ปัญหาโดยการเชื่อมโยงความคิด ดังนั้น จึงสามารถสรุปแนวคิดของทอแรนซ์ได้ว่า ความคิดสร้างสรรค์ คือ กระบวนการแก้ปัญหาสามารถทำให้เกิดความคิดในลักษณะความคิดอเนกนัยได้นั่นเอง

2.4.2 ทฤษฎีกระบวนการคิดสร้างสรรค์ตามแนวคิดของวอลลาส

กระบวนการคิดสร้างสรรค์นี้ Wallas²⁴ การปฏิบัติการคิดสร้างสรรค์ตามแนวคิดของวอลลาสจะผ่าน 4 ขั้นตอน ดังนี้ (1) ขั้นเตรียมการ (Preparation) เป็นขั้นการกำหนดปัญหา สังเกตและศึกษา (2) ขั้นครุ่นคิด (Incubation) เป็นช่วงเวลาของการเก็บประเด็นปัญหาไว้ก่อน (3) ขั้นของการรู้แจ้ง (Illumination) เป็นขั้นของการเกิดขึ้นของความคิดใหม่ในช่วงหนึ่ง และ (4) ขั้นพิสูจน์ (Verification) เป็นขั้นของการตรวจสอบความคิดใหม่ที่เกิดขึ้น

รูปแบบกระบวนการคิดของวอลลาสเป็นพื้นฐานที่สำคัญมากในการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนความคิดสร้างสรรค์ซึ่งในขั้นของการครุ่นคิด (Incubation) และการเกิดความคิดใหม่ (Illumination) อย่างทันทีทันใดนั้นจึงทำให้คนจำนวนมากมีความเห็นว่าความคิดสร้างสรรค์เป็นกระบวนการทางสมองของจิตใต้สำนึกที่ไม่สามารถปฏิบัติได้แต่ ข้อสังเกตจากขั้นตอนที่ 1 และที่ 4 จะเห็นว่าการคิดสร้างสรรค์จะเริ่มต้นด้วยความมุ่งมั่นในการเตรียมการคือ การกำหนดปัญหา สังเกต

²⁴ Graham Wallas, The Art of Thought : Graham Wallas on the Four Stages of Creativity, 1926)

ศึกษา และจบลงด้วยการพิสูจน์โดยการวิพากษ์ (Critical verification) ซึ่งเสนอให้เห็นว่า ความคิดสร้างสรรค์กับการวิเคราะห์เป็นสิ่งที่เกื้อกูลกันมากกว่าจะตรงข้ามกัน นั่นคือ ผู้ที่คิดสร้างสรรค์จะทำการศึกษาและวิเคราะห์แต่ละที่จะได้รับการฝึกกลไกการรับรู้โน้มเอียงไปทางการวิจารณ์สิ่งต่างๆ ที่มีความแตกต่างจากสิ่งอื่นๆ ผู้คิดสร้างสรรค์จะทำการพิสูจน์และตัดสินใจ แต่พวกเขาจะเชื่อในเรื่องของความประหลาดใจและจะหลีกเลี่ยงการตัดสินใจในทันทีทันใด

2.4.3 ทฤษฎีกระบวนการคิดสร้างสรรค์ตามแนวคิดของบารอน

Barron²⁵ ได้เน้นความสำคัญของความคิดสร้างสรรค์ของจิตใต้สำนึกและกระบวนการของการเกิดขึ้นโดยบังเอิญ ใน 4 ขั้นตอน ที่เรียกว่า Psychic creation model ดังนี้ (1) ขั้นความคิด (Conception) เป็นขั้นของการเตรียมการคิด (2) ขั้นการพัฒนาความคิด (Gestation) (3) ขั้นของการอดทนต่อสิ่งที่จะเกิดขึ้นและการเกิดขึ้นของความคิด (Paturation) (4) ขั้นของการส่งเสริมพัฒนา (Brining up the baby) กล่าวคือ รูปแบบกระบวนการคิดสร้างสรรค์ของบารอนจะสนับสนุนแนวคิดที่ว่าความคิดสร้างสรรค์เป็นกระบวนการลึกลับที่เกี่ยวข้องกับการคิดของจิตใต้สำนึกที่ถูกควบคุมโดยผู้สร้างสรรค์เอง

2.5 นวัตกรรมการสอน (Instructional Innovation)

2.5.1 ความหมายของนวัตกรรมการสอน

ในการพัฒนาการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพและเพื่อให้เกิดประสิทธิผลในชั้นปลายนั้นจำเป็นอย่างยิ่งที่ผู้สอนจะต้องพยายามค้นคว้าวิธีการใหม่ๆ ที่คิดค้นขึ้นในรูปแบบต่างๆ นั้น คือนวัตกรรมทางการศึกษานั้นเอง คำจำกัดความของคำว่า “นวัตกรรมทางการศึกษา” จึงหมายถึง สิ่งประดิษฐ์หรือวิธีการใหม่ๆ หรือปรับปรุงของเก่าให้เหมาะสมโดยมีการทดลองหรือพัฒนาจนเป็นที่น่าเชื่อถือได้ว่าจะมีผลดีในทางปฏิบัติสามารถนำไปใช้ในระบบได้อย่างมีประสิทธิภาพ สมเดช สีแสง และคณะ²⁶ อธิบายว่า นวัตกรรมทางการศึกษา คือ การสร้างสื่อใหม่ที่ช่วยให้นักเรียนได้รับความรู้ความเข้าใจในบทเรียนได้ง่าย เห็นได้จริงในการใช้ในชีวิตประจำวันเพื่อให้ได้ประโยชน์ในการเรียนสูงสุดเป็นได้ทั้งสื่อสิ่งพิมพ์และสื่ออิเล็กทรอนิกส์ เน้นนวัตกรรมที่มีลักษณะมีความน่าสนใจ เช่น มีการใช้เกมและภาพประกอบเพื่อให้นักเรียนมีส่วนร่วมปฏิบัติกิจกรรมนั้นๆ ด้วยตนเอง มีการนำสื่อเทคโนโลยีที่ทันสมัยมาใช้ประโยชน์ในการเรียนการสอน นวัตกรรมควรเข้าใจวิธีการใช้ได้ง่าย เพื่ออำนวยความสะดวกของนักเรียนและสะดวกแก่ครูที่ไม่ชำนาญด้านนวัตกรรมง่ายต่อการเตรียมการและสะดวกในการทำวิจัยเพราะครูมีงานที่ต้องรับผิดชอบมาก ลักษณะของนวัตกรรมทางการศึกษาที่ดีควรช่วยเสริมแรงจูงใจในการเรียน ให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการเรียนและเข้าใจบทเรียนได้เร็วและจดจำได้ หากเป็นสื่อออนไลน์จะสามารถเข้าถึงนักเรียนในยุคปัจจุบันได้ดีกว่าสื่อที่เป็นสิ่งของควรมีการทดสอบความรู้ก่อนเรียนและหลังเรียนรู้เพื่อติดตามพัฒนาการของผู้เรียนหลังใช้สื่อได้ มีการทำวิจัยในชั้นเรียนควบคู่ระหว่างการสอนกับการวิจัย ต้องมีการทดลองใช้นวัตกรรมจนมีความเชื่อมั่นและผ่านการ

²⁵ Baron, R.A., Behavior in Organizations: Understanding and Managing the Human Side of Work. (2nd Ed.). Allyn and Bacon, Boston, 1986).

²⁶ สมเดช สีแสง, คู่มือปฏิบัติราชการและเตรียมสอบผู้บริหารการศึกษา, (ชัยนาท : เรือนทิ, 2543).

ประเมินนวัตกรรม เมื่อนำมาใช้จริงต้องเหมาะสมกับวิชาที่ใช้สอนและวัยของผู้เรียน ควรเผยแพร่ นวัตกรรมไปยังผู้อื่น และมีการนำผลจากการวิจัยที่ได้มาแก้ปัญหาให้ตรงตามข้อมูลที่ได้จากการวิจัยจริง นอกจากนี้ กิริติ ยศยิ่งยง²⁷ ได้ให้ความหมายว่า นวัตกรรม เป็นกระบวนการสร้างสรรค์คิดค้น พัฒนา สามารถนำไปปฏิบัติจริงและมีการเผยแพร่ออกสู่ชุมชน ในลักษณะเป็นของใหม่ที่ไม่เคยมีมาก่อน หรือของเก่าที่มีอยู่แต่เดิมแต่ได้รับการปรับปรุงเสริมแต่งพัฒนาขึ้นใหม่ให้มีมูลค่าทางเศรษฐกิจ ในขณะที่ สำนักนวัตกรรมแห่งชาติ²⁸ แบ่งประเภทของนวัตกรรมออกเป็น 2 ประเภท คือ

1. นวัตกรรมผลิตภัณฑ์ (Product Innovation) ที่ประกอบไปด้วยนวัตกรรมของผลิตภัณฑ์ที่จับต้องได้ กับผลิตภัณฑ์ที่จับต้องไม่ได้

2. นวัตกรรมกระบวนการ (Process Innovation) ที่ประกอบไปด้วยนวัตกรรมกระบวนการทางเทคโนโลยี และนวัตกรรมกระบวนการทางองค์กร นวัตกรรมจึงเป็นวิธีการหรือกระบวนการนำไปปฏิบัติเพื่อให้เกิดสิ่งใหม่ ๆ ที่มีประโยชน์ต่อตนเอง สังคมและประเทศชาติโดยการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนได้เรียนรู้ด้วยตนเอง

แนวทางการจัดการนวัตกรรมทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาการเรียนการสอนและการทำวิจัยของครูประกอบด้วย 7 ด้าน โดยแต่ละด้านมีความสัมพันธ์เกี่ยวเนื่องกันในลักษณะที่ช่วยเสริมให้การจัดการนวัตกรรมทางการศึกษาเป็นไปได้อย่างดียิ่งขึ้น แต่ไม่ได้เป็นขั้นตอนหรือมีลำดับก่อนหลัง

ดังนั้น ผู้ที่จะนำแนวทางนี้ไปใช้จึงควรพิจารณาขีดความสามารถและดำเนินการให้ครบทุกข้อ เพื่อประโยชน์สูงสุดของการจัดการนวัตกรรมทางการศึกษา ซึ่งรายละเอียดแต่ละด้าน มีดังนี้

1. การจัดการอบรมเพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจการผลิตนวัตกรรม (Training) โดยการเชิญวิทยากรที่มีความรู้ในการผลิตนวัตกรรมมาให้ความรู้ มีบุคลากรที่สามารถให้คำปรึกษาด้านนวัตกรรมและโรงเรียนควรส่งเสริมให้ครูได้รับความรู้ในการจัดการและพัฒนานวัตกรรมเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนและทำวิจัยของครู

2. การส่งเสริมสนับสนุนอุปกรณ์และเทคโนโลยีที่ทันสมัยและเหมาะสม (Support Technology)

3. มีการจัดเวทีนำเสนอผลงานเพื่อการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และช่วยเหลือกัน (Academic Presentation Stage)

4. มีนโยบายส่งเสริมการใช้นวัตกรรมในชั้นเรียน (Classroom Innovation Promotes) ซึ่งผู้บริหารควรให้ความสำคัญในการจัดการนวัตกรรมทางการศึกษา สร้างความร่วมมือร่วมกับคณะครูเพื่อเข้าใจถึงเหตุผลและประโยชน์ของนวัตกรรมและการวิจัย

5. มีงบประมาณจัดทำนวัตกรรม (Budget for Innovation)

6. กำหนดจำนวนนักเรียนแต่ละห้องให้มีความเหมาะสมเพื่อให้ทุกคนได้ใช้นวัตกรรมอย่างทั่วถึง (Students for Learning Innovation)

²⁷ กิริติ ยศยิ่งยง, องค์กรแห่งนวัตกรรม : แนวคิดและกระบวนการ, (กรุงเทพมหานคร : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2552).

²⁸ เกริก ท่วมกลาง และ จินตนา ท่วมกลาง, การพัฒนาสื่อ นวัตกรรมทางการศึกษา, (กรุงเทพมหานคร: เยลโล่การพิมพ์, 2555).

7. สร้างแรงจูงใจให้ครูในการสร้างนวัตกรรม (Motivation) เช่น ให้รางวัล การเพิ่มเงินเดือนสำหรับครูและบุคลากรที่มีผลงานด้านการวิจัยและการจัดนวัตกรรมการศึกษาโดย ขอบข่ายของนวัตกรรมทางการศึกษาประกอบด้วย หลักสูตร การเรียนการสอน สื่อการสอน การ ประเมินผลและการบริหารจัดการ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในยุคที่มีการเปลี่ยนแปลงไปสู่สังคมฐานความรู้ (Knowledge-based Society) และมีการพัฒนาเทคโนโลยีด้านต่างๆ อย่างกว้างขวางและรวดเร็ว จำเป็นอย่างยิ่งที่สถาบันการศึกษาต่างๆ ต้องปรับตัวเพื่อตอบสนองต่อความต้องการของผู้เรียน ใน ขณะเดียวกันจะต้องแข่งขันกับสถาบันการศึกษาอื่นๆ ทางด้าน “ความคิดสร้างสรรค์ (Creativity)” อีกด้วย ทั้งนี้เพื่อเป็นการสร้างความแตกต่างในกระบวนการบริหารจัดการทางการศึกษา และเพื่อผลิต บัณฑิตที่มีคุณภาพออกสู่สังคม เพื่อให้ได้บุคลากรในภาคแรงงานที่มีคุณภาพและมีความเป็นมือ อาชีพอย่างแท้จริง

ดังนั้น ในปัจจุบันสถาบันการศึกษาจึงจำเป็นต้องอาศัยความคิดสร้างสรรค์และนวัตกรรม ทางการศึกษาาร่วมกัน เพื่อที่จะสามารถดึงศักยภาพของเทคโนโลยี และบุคลากรในภาคการศึกษาของ สถาบันออกมาใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ไม่ว่าจะเป็นเครื่องมือเครื่องใช้หรือผู้สอนเอง โดยที่หลาย สถาบันการศึกษาหรือหลายมหาวิทยาลัย ต่างมีแนวคิดและกระบวนการที่จะนำงานวิจัยและองค์ ความรู้ภายในสถาบันมาใช้พัฒนาองค์กร เพื่อให้เกิดประโยชน์เชิงธุรกิจการศึกษา หรือก่อให้เกิด ประโยชน์เชิงนวัตกรรมได้อย่างแท้จริง ซึ่งในที่สุดแล้วกระบวนการนี้จะนำไปสู่การสร้าง สถาบันการศึกษายุคใหม่หรือมหาวิทยาลัยแห่งนวัตกรรมและความคิดสร้างสรรค์นั่นเองโดยจะได้รับ การส่งเสริมและสนับสนุนจากผู้เกี่ยวข้อง ก่อให้เกิดองค์ความรู้ใหม่ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อภาค การศึกษา และจะส่งผลให้สถาบันการศึกษามีความสามารถในการแข่งขันสูงขึ้น โดยสามารถสร้าง ความแตกต่างที่ทำให้องค์กรเติบโตได้อย่างยั่งยืน

2.5.2 ความสำคัญของนวัตกรรมการสอน

ความสำคัญของนวัตกรรมการสอน ก็คือ สามารถนำมาใช้ให้เกิดประโยชน์ในวงการศึกษា สรุปลได้ ดังนี้

1. เพื่อนำนวัตกรรมมาใช้แก้ปัญหาในเรื่องการเรียนการสอน เช่น

1.1 ปัญหาเรื่องวิธีการสอน ปัญหาที่มักพบอยู่เสมอ คือ ครูส่วนใหญ่ยังคงยึดรูปแบบ การสอนแบบบรรยาย โดยมีครูเป็นศูนย์กลางมากกว่าการสอนในรูปแบบอื่น การสอนด้วยวิธีการแบบ นี้เป็นการสอนที่ขาดประสิทธิภาพและประสิทธิผลในชั้นปลาย เพราะนอกจากจะทำให้ นักเรียนเกิด ความเบื่อหน่าย ขาดความสนใจแล้ว ยังเป็นการปิดกั้นความคิดและสติปัญญาของผู้เรียนให้อยู่ใน ขอบเขตจำกัดอีกด้วย

1.2 ปัญหาด้านเนื้อหาวิชา บางวิชาเนื้อหาหนักและบางวิชามีเนื้อหาเป็นนามธรรม ยากแก่การเข้าใจ จึงจำเป็นต้องนำเทคนิคการสอนและสื่อมาช่วย

1.3 ปัญหาเรื่องอุปกรณ์การสอน บางเนื้อหาที่มีสื่อการสอนเป็นจำนวนน้อยไม่ เพียงพอต่อการนำไปใช้ เพื่อทำให้นักเรียนเกิดความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาวิชาได้ง่ายขึ้นจึงจำเป็นต้อง มีการพัฒนาคิดค้นหาเทคนิควิธีการสอนและผลิตสื่อการสอนใหม่ๆ เพื่อนำมาใช้ทำให้การเรียนการ สอนบรรลุเป้าหมายได้

2. เพื่อนำนวัตกรรมไปใช้ในการพัฒนาการเรียนการสอน ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นและเป็นประโยชน์ต่อการศึกษา โดยการนำสิ่งประดิษฐ์หรือแนวความคิดใหม่ๆ ในการเรียนการสอนนั้น เผยแพร่ไปสู่ผู้สอน ท่านอื่นๆ หรือเพื่อเป็นตัวอย่างอีกรูปแบบหนึ่งให้กับผู้สอนที่สอนในวิชาเดียวกันได้นำแนวความคิดไปปรับปรุงใช้หรือผลิตสื่อการสอนใหม่ๆ เพื่อนำมาใช้ในการพัฒนาการเรียนการสอนต่อไป

2.5.3 ประเภทของนวัตกรรมการสอน

เกริก ท่วมกลาง และคณะ²⁹ กล่าวถึงการจำแนกประเภทของนวัตกรรมทางการศึกษานวัตกรรมทางการศึกษาได้มีผู้คิดพัฒนาขึ้นมาเป็นจำนวนมาก สามารถจำแนกได้ดังนี้

1. จำแนกตามผู้ใช้ประโยชน์โดยตรง แบ่งเป็น 2 ประเภท คือ

1.1 ประเภทสื่อสำหรับครู ได้แก่ แผนการจัดการเรียนรู้ คู่มือครู เอกสารประกอบการสอนเครื่องมือวัดผล อุปกรณ์โสตทัศนวัสดุ

1.2 ประเภทสื่อสำหรับนักเรียน ได้แก่ บทเรียนสำเร็จรูป เอกสารประกอบการเรียน ชุดฝึกปฏิบัติ ใบงาน ชุดเพลง ชุดเกม การ์ตูน

2. จำแนกตามลักษณะของนวัตกรรม แบ่งเป็น 2 ประเภท คือ

1.1 ประเภทเทคนิควิธีการหรือกิจกรรม เช่น บทบาทสมมุติ การสอนแบบศูนย์การเรียนการสอนความคิดรวบยอดด้วยวิธีสอนอุปนัยและนิรนัย ฯลฯ

1.2 ประเภทสื่อการเรียนการสอน เช่น บทเรียนสำเร็จรูป ชุดการสอน ชุดสื่อประสม บทเรียนโมดูล วีดิทัศน์ เกม เพลง ใบงาน

2.5.4 การนำนวัตกรรมการสอนไปใช้

ทิตินา แคมมณี³⁰ อธิบายว่าการนำนวัตกรรมการสอนไปใช้ในแก้ปัญหาหรือพัฒนาการเรียนการสอนให้เกิดประโยชน์สูงสุดนั้น จำเป็นอย่างยิ่งที่ผู้สอนจะต้องพิจารณาลักษณะต่างๆ ต่อไปนี้

1. เป็นนวัตกรรมที่ไม่ซับซ้อนและยุ่งยากจนเกินไป ใช้ง่าย ใช้สะดวก

2. เป็นนวัตกรรมที่ไม่เสียค่าใช้จ่ายเยอะเกินไป

3. เป็นนวัตกรรมที่สำเร็จรูป อำนวยความสะดวกในการใช้งาน

4. เป็นนวัตกรรมที่ไม่กระทบกระเทือนบริบทเดิมมากนัก

5. เป็นนวัตกรรมที่ไม่มีคนเกี่ยวข้องมากนัก

6. เป็นนวัตกรรมที่ให้ผลชัดเจน

กิดานันท์ มลิทอง³¹ ได้เสนอแนะว่าการนำนวัตกรรมไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน ผู้สอนต้องคำนึงถึงสิ่งต่าง ๆ ดังนี้

²⁹ เกริก ท่วมกลาง และ จินตนา ท่วมกลาง, การพัฒนาสื่อ นวัตกรรมทางการศึกษา, (กรุงเทพมหานคร : เอลโล่การพิมพ์, 2555).

³⁰ ทิตินา แคมมณี, ปลุกโลกการสอนให้มีชีวิต ห้องเรียนแห่งศตวรรษใหม่, (กรุงเทพมหานคร : สหมิตร พรินต์ติ้ง จำกัด, 2559).

³¹ กิดานันท์ มลิทอง, เทคโนโลยีการศึกษาและนวัตกรรม, (กรุงเทพมหานคร : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2543).

1. นวัตกรรมที่นำมาใช้นั้นต้องมีจุดเด่นที่เห็นได้ชัดเจนกว่าวัสดุ อุปกรณ์ หรือวิธีการที่ใช้
อยู่ในปัจจุบันมากนักน้อยเพียงใด
2. นวัตกรรมนั้นมีความเหมาะสมหรือไม่กับระบบหรือสภาพที่เป็นอยู่
3. มีกรณีวิจัยหรือการศึกษายืนยันแน่นอนแล้วว่า สามารถนำมาใช้ได้ดีในสภาพ
สภาวะการณ์ที่คล้ายคลึงกัน
4. นวัตกรรมนั้นมีความเกี่ยวข้องกับความต้องการของผู้ใช้อย่างจริงจัง

2.5.5 นวัตกรรมการสอนในปัจจุบัน

วิไลลักษณ์ รัตนเพียรธัมมะ และปิยะนันท์ พรุ่งน้อย³² อธิบายว่า การที่จะพัฒนาการศึกษา
ทั้งระบบโดยใช้ นวัตกรรมการศึกษาซึ่งหมายถึงการทำให้ใหม่ สร้างใหม่หรือการดัดแปลงจากสิ่งใดๆ แล้ว
ทำให้การศึกษาหรือการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเกิดผลต่อการเรียนรู้ เกิดการเรียนรู้อย่างรวดเร็ว
มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุดแก่ผู้เรียน เกิดแรงจูงใจในการเรียนนั้นต้องประกอบด้วยสิ่งที่ทำ
ขึ้นใหม่เป็นที่น่าสนใจและมีประสิทธิภาพ เพื่อปรับปรุง พัฒนา แก้ไขปัญหาการศึกษาทั้งระบบตั้งแต่
การบริหารการศึกษา หลักสูตร การเรียนการสอน วิธีการสอนและการประเมินผล ทั้งนี้ จากมาตรา
67 ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ 2542 ที่ได้มีบทบัญญัติเกี่ยวกับเทคโนโลยีการศึกษาและ
นวัตกรรมการศึกษา คือ การที่รัฐส่งเสริมให้มีการพัฒนาการผลิตและพัฒนาเทคโนโลยีทางการศึกษา
เพื่อให้เกิดประโยชน์ที่มีคุณค่า จึงได้มีการพัฒนานวัตกรรมการศึกษาที่จะเข้ามาช่วยแก้ปัญหาทั้งใน
รูปแบบการศึกษา วิจัย การทดลอง ปัจจุบัน นวัตกรรมที่นำมาใช้ส่วนใหญ่มักให้ความสำคัญกับ
นวัตกรรมด้านสื่อการเรียนการสอนเท่านั้น ในความเป็นจริงยังมีนวัตกรรมการศึกษาด้านอื่นๆ เช่น
นวัตกรรมด้านหลักสูตร ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการวัดและประเมินผล และด้านการ
บริหารจัดการ เป็นต้น โดยต้องมีการพัฒนาร่วมกัน มีการผสมผสานซ้อนทับกันในบางเรื่อง บาง
ประเด็นเพื่อให้มีประสิทธิภาพสูงสุด นวัตกรรมการศึกษาที่ยังคงถือว่าเป็นนวัตกรรมในปัจจุบันแม้ว่า
จะมีการนำมาใช้ในการศึกษาอย่างแพร่หลายแต่ได้มีการปรับปรุงอยู่เสมอเพื่อให้สอดคล้องกับ
สภาพการณ์แวดล้อมและเทคโนโลยีในปัจจุบัน ได้แก่

1. การเรียนทางอิเล็กทรอนิกส์ หรือ e- learning ซึ่งเป็นนวัตกรรมด้านการเรียนการสอน
ใช้การถ่ายทอดเนื้อหาผ่านทางอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ ไม่ว่าจะเป็นคอมพิวเตอร์เครือข่ายอินเทอร์เน็ต
อินทราเน็ต เอ็กสทราเน็ต หรือ ทางสัญญาณโทรทัศน์ หรือสัญญาณดาวเทียม และใช้รูปแบบการ
นำเสนอเนื้อหาสารสนเทศในรูปแบบต่างๆ ซึ่งอาจอยู่ในรูปแบบการเรียนการสอน เช่น คอมพิวเตอร์
ช่วยสอน การสอนบนเว็บ การเรียนออนไลน์ การเรียนทางไกลผ่านดาวเทียม ซึ่งยังคงนับว่าเป็น
นวัตกรรมการศึกษาเพราะมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

2. ห้องเรียนเสมือนจริง (Virtual Classroom) หมายถึงการจัดการเรียนการสอนที่จำลอง
แบบเสมือนจริง เป็นนวัตกรรมทางการศึกษาที่ทั่วโลกให้ความสนใจและจะขยายตัวมากขึ้น การเรียน

³² วิไลลักษณ์ รัตนเพียรธัมมะ และปิยะนันท์ พรุ่งน้อย, นวัตกรรมการศึกษาในการพัฒนาทักษะเพื่อการ
ดำรงชีวิตในศตวรรษที่ 21, วารสารร่มพญักษ์ มหาวิทยาลัยเกริก, 2559 ปีที่ 34 ฉบับที่ 3 กันยายน – ธันวาคม,
55-78.

การสอนในระบบนี้อาศัยสื่ออิเล็กทรอนิกส์โทรคมนาคมและเครือข่ายคอมพิวเตอร์เป็นหลักเป็น การศึกษาทางไกลที่ผู้เรียนจะเรียนที่ไหนก็ได้

3. เครือข่ายสังคมออนไลน์ (Online Social Networking) เป็นสังคมที่มีการเชื่อมโยงกัน เพื่อสร้างเครือข่ายด้วยระบบออนไลน์เพื่อตอบสนองความต้องการของกลุ่มทางสังคมในกลุ่มที่มีความ สนใจหรือมีกิจกรรมร่วมกัน จุดเด่นคือช่วยเรื่องการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ สามารถใช้ได้ในวงกว้าง หลายรูปแบบ ทั้งข้อความ รูปภาพ วิดีโอ เข้าถึงกลุ่มเป้าหมายได้รวดเร็วและตลอดเวลา ปัจจุบัน นำมาใช้ในด้านการศึกษากิจการเรียนการสอน การติดต่อสื่อสาร เป็นการเสริมพลังในการเรียนรู้ ระหว่างผู้เรียนและผู้สอนและระหว่างผู้เรียนด้วยกัน

4. หุ่นยนต์ช่วยสอนหรือหุ่นยนต์อัจฉริยะ เป็นนวัตกรรมการศึกษาในการแก้ปัญหาการ ขาดแคลนผู้สอนในบางพื้นที่ หรือในบางสาขาวิชาที่มีความซับซ้อน วิชาที่ต้องใช้ผู้เชี่ยวชาญ หรือวิชา ภาษาที่ต้องใช้เจ้าของภาษา

5. สื่อการเรียนรู้สามมิติเสมือนจริง (Virtual Reality) เป็นนวัตกรรมการเรียนรู้ที่ใช้ ประกอบการเรียนการสอนเพื่อให้ผู้เรียนสามารถสัมผัสประสบการณ์เสมือนจริงจากมุมมองของผู้สอน หรือผู้เชี่ยวชาญ เป็นการส่งผ่านการเรียนรู้แบบสามมิติเสมือนจริงจากสถานที่และสภาพแวดล้อมจริง แบบออนไลน์ เป็นการกระตุ้นผู้เรียน ลดอุปสรรคด้านการเดินทาง ระยะทางและเวลาได้

6. ห้องเรียนกลับด้าน (Flipped Classroom) เป็นนวัตกรรมการศึกษาในด้านการจัดการ เรียนการสอน เพื่อแก้ปัญหาผู้เรียนบางส่วนที่ถูกดึงไปทำกิจกรรมอื่นจนไม่สามารถเข้าห้องเรียนในชั้น ปกติได้ครบถ้วน เช่น นักกีฬา นักดนตรี นักแสดง หรือผู้ที่ทำงานนอกเวลา โดยใช้แนวคิดการเลือก เทคโนโลยีที่นำมาใช้กับผู้เรียนให้สามารถเรียนได้ในเวลาว่าง เช่น คอมพิวเตอร์ แท็บเล็ต สมาร์ทโฟน และจัดกิจกรรมต่างๆ เป็นตัวเชื่อม เช่น อีเมลจากผู้สอน เป็นต้น

7. โครงการโรงเรียนปลอดขยะ (Zero Waste School) เป็นแนวคิดที่กรมส่งเสริม คุณภาพสิ่งแวดล้อม

8. โครงการโรงเรียนสิ่งแวดล้อม (Eco-school) เป็นการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบเพื่อ สิ่งแวดล้อม มีกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่ส่งเสริมและพัฒนาให้นักเรียนของโรงเรียน เป็น พลเมืองเพื่อสิ่งแวดล้อมที่มีความรู้ ความเข้าใจ ความตระหนักต่อปัญหาสิ่งแวดล้อมของท้องถิ่นและ ของโลก และพร้อมที่เข้าไปมีบทบาทในกระบวนการอนุรักษ์และพัฒนาสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน การ พัฒนาโรงเรียนทั้งระบบเพื่อสิ่งแวดล้อมมีกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่ส่งเสริมและพัฒนาให้ นักเรียนของโรงเรียนเป็นพลเมืองเพื่อสิ่งแวดล้อมที่มีความรู้ ความเข้าใจ ความตระหนักต่อปัญหา สิ่งแวดล้อมของท้องถิ่นและของโลก ส่งเสริมให้สมาชิกในโรงเรียนและชุมชนคิดค้นนวัตกรรมในการ จัดการและการแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อมและพร้อมเข้าไปมีบทบาทในกระบวนการอนุรักษ์และพัฒนา สิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืนสังคมไทยปัจจุบันได้มีการคิดค้นนวัตกรรมการศึกษา ทั้งในรูปแบบสื่อการเรียน การสอน การประเมินผลการเรียนการสอน การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน รวมทั้งพัฒนาหลักสูตร ที่เหมาะสมกับสภาพการณ์กับท้องถิ่นเพื่อให้ก้าวทันกับการเปลี่ยนแปลงตามบริบทของสังคมการ เปลี่ยนแปลงทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีที่เข้ามามีบทบาทมากขึ้นเพื่อมุ่งให้บรรลุผลตาม เจตนารมณ์ของการจัดการศึกษาให้เป็นไปตามปรัชญาแนวคิดที่มุ่งผู้เรียนเป็นสำคัญ มุ่งสร้างสรรค์ให้ ผู้เรียนเกิดการพัฒนาตนเองทั้งด้านองค์ความรู้ ทักษะ ความสามารถตามสติปัญญาของแต่ละคน โดย

ผ่านสื่อเทคโนโลยี นวัตกรรมการศึกษาที่หลากหลายมีการปรับเปลี่ยนบทบาทของผู้สอน ให้ผู้สอนและผู้เรียนมีส่วนร่วมในการสร้างวิธีการเรียนเพื่อให้เกิดการพัฒนาทักษะในศตวรรษที่ 21 อย่างแท้จริง

2.5.6 นวัตกรรมการสอนเพื่อทักษะในศตวรรษที่ 21

วิลเลียม รัตนเพียร์ธัมมะ และปิยะนันท์ พรังน้อย³³ ได้กล่าวถึง การที่จะพัฒนาเยาวชนให้เป็นผู้มีความคิด ความรู้และทักษะต่างๆดังกล่าวที่เหมาะสมในศตวรรษที่ 21 โดยใช้ นวัตกรรมการศึกษาเพื่อให้มีประสิทธิภาพประสิทธิผลและได้ผลอย่างยั่งยืนนั้นต้องมีการปฏิรูปการศึกษาทั้งระบบโดยใช้ นวัตกรรมการศึกษาทั้งด้านหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน สื่อการสอนการวัดและประเมินผลและการบริหารจัดการอย่างครบวงจรโดยต้องมีการกำหนดเป้าหมายว่าจะให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะอย่างไร มีความรู้และทักษะที่เหมาะสมกับโลกในศตวรรษที่ 21 อย่างไรบ้าง โดยทุกภาคส่วนต้องตระหนักถึงปัญหาและความสำคัญและพร้อมที่จะเข้ามามีส่วนร่วมเพื่อที่จะร่วมกันพัฒนาควบคู่กันไปในทุกด้านเพื่อให้เกิดพลังทางสังคมที่ยิ่งใหญ่ที่จะสามารถผลักดันและนำไปสู่การแก้ปัญหาทั้งองค์กรวม โดยเฉพาะผู้รับผิดชอบด้านการศึกษาควรให้ความสำคัญกับการนำ นวัตกรรมศึกษามาพัฒนาปรับปรุงในด้านต่างๆ ดังนี้

นวัตกรรมด้านหลักสูตร ควรมีการพัฒนาหลักสูตรที่หลากหลาย มีลักษณะเป็นสหวิชา (Multidisciplinary) เพราะโลกที่ซับซ้อน ทำให้ไม่สามารถใช้ศาสตร์ใดศาสตร์หนึ่งมาแก้ปัญหาได้ หลักสูตรจะเป็นหัวใจสำคัญของกระบวนการจัดการเรียนการสอนเพราะเป็นการสรุปแนวคิดรวบยอดของปรัชญา หลักการและโครงสร้างทางการศึกษาที่มีเป้าหมายชัดเจนว่าจะจัดการศึกษาไปทางไหน อย่างไรและจะเกิดผลอะไร ผู้สอน ผู้เรียนต้องเตรียมตัวอย่างไรบ้าง ในสถาบันการศึกษาควรมีการพัฒนาเป็นหลักสูตรแบบบูรณาการที่เป็น STEM (Science Technology Engineering Mathematics) PPE (Philosophy Politics and Economics) หลักสูตรแบบเน้นสมรรถนะหลักสูตรแบบสืบค้น หลักสูตรแบบเน้นการวิจัยและกิจกรรม หลักสูตรที่คำนึงถึงความแตกต่างของผู้เรียนเช่น หลักสูตรเฉพาะผู้มีความเป็นเลิศทางวิทยาศาสตร์ศิลปะ ดนตรี เป็นต้น นอกจากนั้นสถาบันการศึกษาหรือสถาบันวิชาชีพสามารถพัฒนาหลักสูตรใหม่ที่สอดคล้องกับสภาพแวดล้อมสภาพเศรษฐกิจ สังคมปัจจุบันเพื่อเป็นการเสริมให้กับผู้ที่มีอาชีพแล้ว ผู้ที่ต้องการเสริมความรู้ผู้ประกอบการที่ต้องการเทคนิคเทคโนโลยี วิทยาการใหม่ๆซึ่งอาจเป็นหลักสูตรระยะสั้น หลักสูตรเฉพาะวิชาชีพ เช่น หลักสูตรการออกแบบผลิตภัณฑ์ หลักสูตรการประกอบอาหาร หลักสูตรวิชาชีพที่ปรึกษาธุรกิจ หลักสูตรวิชาชีพการนวด เป็นต้น

นวัตกรรมด้านการจัดการเรียนการสอนเป็นการใช้วิธีระบบในการปรับปรุงและคิดค้นพัฒนาวิธีสอนแบบใหม่ๆ ที่สามารถตอบสนองการเรียนรู้รายบุคคล ยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง การเรียนแบบมีส่วนร่วม การเรียนผ่านเครือข่ายคอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ต การวิจัยในชั้นเรียน เน้นการเรียนรู้เพื่อแก้ปัญหาไม่เน้นการจดจำข้อมูลฝึกทักษะให้ผู้เรียนรักในเรื่องการอ่าน การค้นคว้าหาความรู้ รู้จักการประเมิน ตีความ วิเคราะห์ข้อมูลเพื่อนำมาใช้ด้วยตนเอง สามารถอธิบาย ถ่ายโอนใช้งานได้ มี

³³ วิลเลียม รัตนเพียร์ธัมมะ และปิยะนันท์ พรังน้อย, นวัตกรรมการศึกษาในการพัฒนาทักษะเพื่อการดำรงชีวิตในศตวรรษที่ 21. วารสารร่วมพฤษภมหาวิทยาลัยเกริก, 2559, 34 (3), 55 - 78.

ผลการวิจัยมากมายหลากหลายในทุกระดับโดยเฉพาะผลงานวิจัยในระดับบัณฑิตศึกษา ด้านครุศาสตร์ศึกษาศาสตร์ที่คิดค้นนวัตกรรมด้านการเรียนการสอน เช่น การพัฒนาโปรแกรมสำเร็จรูป คู่มือกิจกรรม คู่มือการจัดการเรียนรู้ การสอนแบบศูนย์การเรียนรู้ การใช้กระบวนการกลุ่มสัมพันธ์ หลักสูตรอบรมต่างๆ เป็นต้น

นวัตกรรมสื่อการสอน จากความก้าวหน้าของเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ คอมพิวเตอร์เครือข่ายและเทคโนโลยี โทรคมนาคม ทำให้นักการศึกษาพยายามนำศักยภาพของเทคโนโลยีเหล่านี้มาใช้ในการผลิตสื่อการเรียนการสอนเพื่อสนับสนุนการเรียนการสอนผ่านเครือข่ายคอมพิวเตอร์ ตัวอย่าง นวัตกรรมสื่อการสอน ได้แก่ คอมพิวเตอร์ช่วยสอน (CAI) มัลติมีเดีย การประชุมทางไกล ชุดการสอนวีดิทัศน์แบบมีปฏิสัมพันธ์นวัตกรรมด้านการประเมินผลควรทำการรื้อล้างระบบการวัดผลประเมินผลที่เน้นการจำเนื้อหาเป็นหลัก เพราะเป็นวิธีที่ล้าหลัง ควรใช้วิธีการประเมินการปฏิบัติงานหรือการประเมินการทำงานตามสภาพจริง ในระดับชั้นเรียนสถานศึกษาและเขตพื้นที่การศึกษา ส่วนการประเมินผลผู้เรียน ควรประเมินความเข้าใจ ในเรื่องที่สำคัญ เช่น การอ่าน คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ ซึ่งวัดความสามารถในการประยุกต์ใช้ความรู้ และความเข้าใจเชิงลึก ไปแก้ปัญหาที่เผชิญในชีวิตจริงได้³⁴ และ เน้นการประเมินเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ ประเมินอย่างสร้างสรรค์สะท้อนให้เห็นถึงการพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน³⁵ นวัตกรรมด้านการบริหารจัดการ เป็นการใช้นวัตกรรมที่เกี่ยวข้องกับการใช้สารสนเทศมาช่วยในการบริหารจัดการเพื่อการตัดสินใจของผู้บริหารการศึกษา ให้มีความรวดเร็วทันเหตุการณ์ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของโลก เช่น ฐานข้อมูล นักเรียน นักศึกษา อาจารย์และบุคลากร ในสถานศึกษาด้านการเงินบัญชี พัสดุ และครุภัณฑ์ฐานข้อมูลเหล่านี้ต้องการระบบที่สมบูรณ์มีความปลอดภัยของข้อมูลสูง นอกจากนั้นในส่วนของระดับนโยบายควรปรับระบบการบริหารจัดการจากส่วนกลางกระจายอำนาจการบริหาร อำนาจความรับผิดชอบให้ท้องถิ่น ส่งเสริมให้ผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้อำนวยการผู้นำชุมชน ผู้ปกครอง นักธุรกิจ ศิษย์เก่า ฯลฯ เข้าร่วมบริหารจัดการร่วมรับผิดชอบมากขึ้นกว่ารูปแบบเดิมๆ โดยมีระบบการคัดเลือก การประเมินผลงานแบบ 360 องศามีความเป็นอิสระคล่องตัวบนเกณฑ์มาตรฐานที่สอดคล้องกับศักยภาพและความพร้อม ส่งเสริมการบริหารงานแบบมีส่วนร่วมแบบประชาธิปไตย และเปิดช่องทางการสื่อสารที่หลากหลาย

³⁴ สมเกียรติ ตั้งกิจวานิชย์ และคณะ, ปฏิรูปการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อการเรียนรู้แห่งศตวรรษที่ 21, (กรุงเทพมหานคร : สำนักงานสถิติแห่งชาติ, 2556).

³⁵ สถาบันบัณฑิตบริหารธุรกิจ ศศินทร์ แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, การกำหนดแนวทางการพัฒนาการศึกษาไทยกับการเตรียมความพร้อมสู่ศตวรรษที่ 21, (กรุงเทพมหานคร : สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ, 2556).

2.6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

คุชฎี รัชชีชวัล³⁶ ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ โดยการบูรณาการนวัตกรรมการสอนเพื่อส่งเสริมทักษะการเรียนรู้แห่งศตวรรษที่ 21 การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนภาษาอังกฤษโดยการบูรณาการนวัตกรรมการสอน 2) เพื่อพัฒนาทักษะการเรียนรู้แห่งศตวรรษที่ 21 ของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษา ดำเนินการวิจัยด้วยวิธีการวิจัยและพัฒนา กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สังกัดเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 1 จังหวัดเชียงใหม่ ที่ได้มาโดยการสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster Random Sampling) จำนวน 44 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แผนการสอนภาษาอังกฤษโดยการบูรณาการการเรียนรู้อย่างเป็นระบบเป็นฐานกับการสอนโดยใช้วรรณกรรมเป็นฐาน แบบประเมินทักษะการเรียนรู้แห่งศตวรรษที่ 21 และแบบสัมภาษณ์ที่ใช้ในการสนทนากลุ่ม (Focus group interview) เพื่อใช้ประเมินรูปแบบการเรียนการสอนภาษาอังกฤษโดยการบูรณาการนวัตกรรมการสอน วิเคราะห์โดยใช้สถิติค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบที่แบบกลุ่มไม่อิสระ และการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัย พบว่า 1) รูปแบบการเรียนการสอนโดยการบูรณาการนวัตกรรมการสอน ที่พัฒนาขึ้น ประกอบด้วย 5 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นที่ 1 ขั้นทดสอบก่อนเรียน ขั้นที่ 2 ขั้นก่อนการใช้วรรณกรรมเป็นฐานร่วมกับการใช้โครงงานเป็นฐาน ขั้นที่ 3 ขั้นการใช้วรรณกรรม ขั้นที่ 4 ขั้นตอบสนองต่อวรรณกรรมโดยใช้โครงงานเป็นฐาน ขั้นที่ 5 ขั้นทดสอบหลังเรียนเพื่อวัดทักษะศตวรรษที่ 21 2) การประเมินก่อนและหลังพัฒนาทักษะการเรียนรู้แห่งศตวรรษที่ 21 พบว่า นักเรียนมีการพัฒนาทักษะการเรียนรู้แห่งศตวรรษที่ 21 ทุกด้านเพิ่มขึ้น เมื่อเปรียบเทียบระหว่างคะแนนก่อนและหลังพัฒนาทักษะการเรียนรู้แห่งศตวรรษที่ 21 คะแนนหลังพัฒนาทักษะการเรียนรู้แห่งศตวรรษที่ 21 สูงกว่าก่อนพัฒนาทักษะการเรียนรู้แห่งศตวรรษที่ 21 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 3) ผลการประเมินรูปแบบการเรียนการสอนภาษาอังกฤษโดยการบูรณาการนวัตกรรมการสอน โดยการใช้การสนทนากลุ่ม พบว่า ผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นว่ารูปแบบการเรียนการสอนภาษาอังกฤษโดยการบูรณาการนวัตกรรมการสอนโดยรวมมีคุณภาพ เหมาะสมกับระดับของผู้เรียน สามารถพัฒนาทักษะศตวรรษที่ 21 ของผู้เรียนได้

ชุติมา ธรรมรักษา ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง นวัตกรรมการสอนภาษาอังกฤษโดยใช้ SECI Model การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาผลของการใช้กระบวนการสร้างความรู้ "SECI" ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนวิชาภาษาอังกฤษพื้นฐานให้กับนักศึกษามหาวิทยาลัยกรุงเทพ ชั้นปีที่ 1 จำนวน 36 คน การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพซึ่งเก็บข้อมูลโดยใช้เครื่องมือ 3 ประเภท คือ 1) แบบบันทึกการเรียนรู้ 2) บันทึกการสังเกตการสอน และ 3) การสัมภาษณ์เชิงลึก ผลการวิจัยพบว่า (1) ในขั้นการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ (Socialization) ซึ่งผู้เรียนได้ทำกิจกรรมการตั้งเป้าหมายในการเรียน

³⁶ คุชฎี รัชชีชวัล, การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนภาษาอังกฤษโดยการบูรณาการนวัตกรรมการสอนเพื่อส่งเสริมทักษะการเรียนรู้แห่งศตวรรษที่ 21, รายงานวิจัย, (มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ งบประมาณแผ่นดิน ปีงบประมาณ พ.ศ. 2561, สำนักงานการวิจัยแห่งชาติ (วช.), 2562), หน้า ข-ค.

ร่วมกัน และกิจกรรมการเขียนอย่างอิสระแบบผู้สอนมีส่วนร่วมนั้น ผู้เรียนได้รับประโยชน์ คือ ได้เรียนรู้ภาษาอังกฤษจากแหล่งความรู้ที่หลากหลายได้ฝึกทักษะที่จำเป็นในการทำงานร่วมกัน ได้ฝึกความกล้าแสดงออกทางความคิด และได้พัฒนาทัศนคติที่ดีต่อการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ (2) ในขั้นการสกัดความรู้ฝังลึกออกมาเป็นความรู้ชัดแจ้ง (Externalization) จากการที่ผู้เรียนได้ทำกิจกรรมการเขียนเล่าเคล็ดลับความสำเร็จในการเขียนย่อความ กิจกรรมการแบ่งปันความรู้ใน Blog และกิจกรรมการผลิตนวัตกรรมสื่อการเรียนรู้ ทำให้ผู้เรียนได้มีโอกาสถ่ายทอดความรู้ และทักษะที่มีอยู่ภายในตนเองออกมาด้วยวิธีการพูด หรือเขียนเล่าสู่กันฟัง ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อทั้งตนเองและผู้อื่น (3) ในขั้นการรวบรวมความรู้ (Combination) เป็นขั้นที่ผู้เรียน ได้นำความรู้ชัดแจ้งมาจัดเก็บเป็นคลังความรู้ (Knowledge Asset) ในรูปแบบของเอกสารรวมเคล็ดลับการเขียนย่อความ เอกสารรวมความรู้จาก Blog เอกสารรวมเทคนิคการเรียนรู้ภาษาอังกฤษจากการสัมภาษณ์แขกรับเชิญ และขั้นตอนการผลิตสื่อการเรียนรู้ ซึ่งมีเนื้อหาตามที่ผู้เรียนได้ตั้งเป้าหมายในการเรียนไว้ในตอนเริ่มเรียน ซึ่งข้อมูลเหล่านี้สามารถนำไปเผยแพร่เพื่อเป็นประโยชน์ได้ และ (4) ในขั้นการนำความรู้ชัดแจ้งมาปฏิบัติ (Internalization) นั้น ผู้เรียนได้ประยุกต์ใช้ความรู้จากเอกสารรวมความรู้ และการผลิตผลงานนวัตกรรมสื่อการเรียนรู้ในการฝึกทักษะภาษาอังกฤษของตนเอง

สุตาพร ปัญญาพฤกษ์³⁷ ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง การจัดกิจกรรมการเรียนรู้เชิงรุกในยุค New Normal เพื่อพัฒนาทักษะการเรียนรู้และนวัตกรรม สำหรับนักศึกษาครู มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงรายมีวัตถุประสงค์ เพื่อพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้เชิงรุกในยุค New normal และเพื่อศึกษาทักษะการเรียนรู้และนวัตกรรมของนักศึกษาครู โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้เชิงรุกในยุค New normal กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย คณะครุศาสตร์ ชั้นปีที่ 4 ประจำปีการศึกษา 2564 โปรแกรมวิชาสังคมศึกษา จำนวน 25 คน ในรายวิชา ESS 4801 การจัดการเรียนรู้สังคมศึกษาระดับประถมศึกษา เป็นการสุ่มอย่างง่าย โดยใช้โปรแกรมวิชาเป็นหน่วยในการสุ่ม เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย 1) โครงการสอนรายวิชา ESS 4801 การจัดการเรียนรู้สังคมศึกษาระดับประถมศึกษา ที่จัดกิจกรรมการเรียนรู้เชิงรุก 2) แบบประเมินทักษะการเรียนรู้และนวัตกรรม มี 4 ด้าน มีการวิเคราะห์ข้อมูล โดยการหาค่าเฉลี่ย () ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และวิเคราะห์เชิงเนื้อหา

ผลการวิจัยพบว่า การจัดกิจกรรมการเรียนรู้เชิงรุกในยุค New Normal เพื่อพัฒนาทักษะการเรียนรู้และนวัตกรรม สำหรับนักศึกษาครู มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย มี 5 ขั้นตอน ได้แก่ 1) สำรวจความพร้อม 2) กระตุ้นการคิด 3) ผลิตรายความรู้ 4) แลกเปลี่ยนเรียนรู้ และ 5) สะท้อนสู่การนำไปใช้ ซึ่งบูรณาการกับการใช้ระบบ LMS ได้แก่ Google classroom และใช้โปรแกรม/แอปพลิเคชันต่าง ๆ ที่เป็นเครื่องมือดิจิทัล พบว่า นักศึกษามีทักษะการเรียนรู้และนวัตกรรม โดยรวมอยู่ในระดับมาก (=4.28) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับมาก โดยด้านการทำงานร่วมกัน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ 4.38 รองลงมา คือ ด้านการสื่อสาร มีค่าเฉลี่ย คือ 4.20 ด้านการคิดอย่างมี

³⁷ สุตาพร ปัญญาพฤกษ์, การจัดกิจกรรมการเรียนรู้เชิงรุกในยุค New Normal เพื่อพัฒนาทักษะการเรียนรู้และนวัตกรรม สำหรับนักศึกษาครู มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย

วิจารณ์ญาณและการแก้ปัญหา มีค่าเฉลี่ย คือ 4.14 และที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านความริเริ่มสร้างสรรค์และนวัตกรรม มีค่าเฉลี่ย คือ 4.13

รังสิยา นรินทร์ ประกอบ ไจมัน และสายสวาท เกตุชาติ³⁸ ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้านโดยการใช้กิจกรรมเป็นฐานในการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างความมุ่งมั่นแน่วแน่ของนักเรียน ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อศึกษา วิเคราะห์ สังเคราะห์องค์ประกอบของรูปแบบการจัดการเรียนรู้และกระบวนการจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้านโดยการใช้กิจกรรมเป็นฐานในการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างความมุ่งมั่นแน่วแน่ของนักเรียน 2) เพื่อพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้านโดยการใช้กิจกรรมเป็นฐานในการเรียนรู้ เพื่อเสริมสร้างความมุ่งมั่นแน่วแน่ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย และ 3) เพื่อประเมินประสิทธิผลการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ แบบห้องเรียนกลับด้านโดยการใช้กิจกรรมเป็นฐานในการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างความมุ่งมั่นแน่วแน่ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

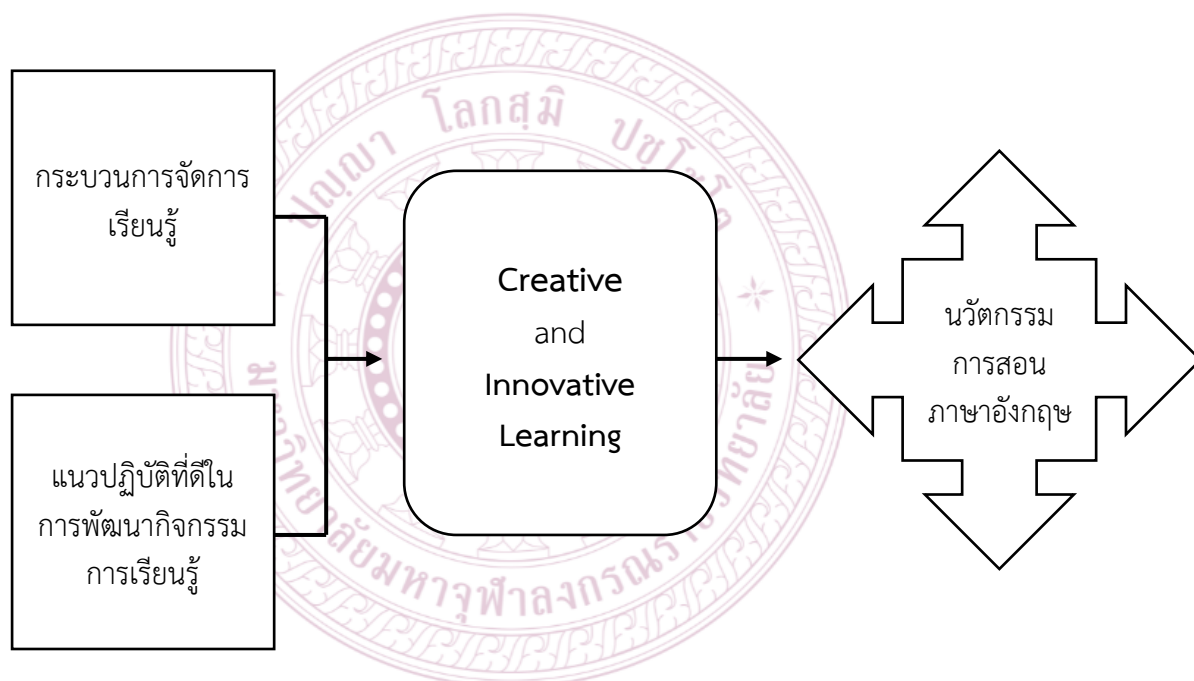
ผลการวิจัยพบว่า 1. องค์ประกอบของรูปแบบการจัดการเรียนรู้ มี 6 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) หลัก การ แนวคิด ทฤษฎี 2) วัตถุประสงค์ของรูปแบบ 3) เนื้อหา 4) กระบวนการจัดการเรียนรู้ 5) การวัด ประเมินผล 6) บทบาท ครู นักเรียน ผู้ปกครอง และ กระบวนการจัดการเรียนรู้ มี 6 กระบวนการ ได้แก่ 1) การปรับเปลี่ยนแนวคิด 2) การศึกษาค้นคว้า 3) การวางแผนจัดการเรียนรู้ 4) การสร้างประสบการณ์ 5) การประเมินผล 6) การนำเสนอ 2. รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้านโดยการใช้กิจกรรมเป็นฐานในการเรียนรู้เพื่อ เสริมสร้างความมุ่งมั่นแน่วแน่ของนักเรียน ซึ่งผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่านได้ตรวจสอบคุณภาพ โดยภาพรวม พบว่า มีความเหมาะสมในระดับมาก ประสิทธิภาพของรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้านโดยการใช้กิจกรรมเป็นฐานในการเรียนรู้ โดยการนำไปทดลองนำร่องที่โรงเรียนช่วงกลางประชานุกูลกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ภาคเรียนที่ 2/2561 จำนวน 30 คน พบว่า 1) ประสิทธิภาพของรูปแบบโดยคำนวณค่าดัชนี ประสิทธิภาพ (E1/E2) มีค่าสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด(70/70) 2) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 3) ผลความมุ่งมั่นแน่วแน่ของนักเรียน มีค่าเฉลี่ย โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก 4) ความพึงพอใจต่อรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้านมีค่าเฉลี่ยในภาพรวม อยู่ในระดับมาก 3. ประสิทธิภาพการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้านโดยการใช้กิจกรรมเป็นฐานในการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างความมุ่งมั่นแน่วแน่ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย พบว่า1) ประสิทธิภาพของรูปแบบโดยค่าดัชนีประสิทธิผล (E.I.) สูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด 2) นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 3) นักเรียนมีความมุ่งมั่นแน่วแน่จากการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้านโดยการใช้กิจกรรมเป็นฐานในการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างความมุ่งมั่นแน่วแน่ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด 4) นักเรียนมีความพึงพอใจรูปแบบการ

³⁸รังสิยา นรินทร์ ประกอบ ไจมัน และสายสวาท เกตุชาติ, การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้านโดยการใช้กิจกรรมเป็นฐานในการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างความมุ่งมั่นแน่วแน่ของนักเรียน ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย, วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ, 2562, 19 (1), 57-58.

จัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้านโดยใช้กิจกรรมเป็นฐานในการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างความมุ่งมั่นแน่วแน่ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และ 5) ครูผู้บริหารมีความเห็นต่อรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้านโดยใช้กิจกรรมเป็นฐานในการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างความมุ่งมั่นแน่วแน่ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายโดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก

2.7 กรอบแนวคิดการวิจัย

การพัฒนานวัตกรรมการสอนภาษาอังกฤษโดยใช้เทคนิค Creative and Innovative Learning สำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายในโรงเรียนเครือข่ายพัฒนาคณะกรรมการในเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดพระนครศรีอยุธยา คณะผู้วิจัยได้วางกรอบแนวคิดการวิจัยได้ดังนี้

ภาพที่ 2.1 กรอบแนวคิดการวิจัย โดยคณะผู้วิจัย

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่อง การพัฒนานวัตกรรมการสอนภาษาอังกฤษโดยใช้เทคนิค Creative and Innovative Learning สำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ในเขตพื้นที่การศึกษาอำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา เป็นการวิจัยแบบผสมวิธีโดยมีวิจัยเชิงปริมาณและวิจัยเชิงคุณภาพ คณะผู้วิจัยจึงได้กำหนดวิธีการดำเนินการวิจัยตามลำดับขั้นตอนดังต่อไปนี้

- 3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
- 3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
- 3.3 การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ
- 3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล
- 3.5 สถิติที่ใช้ในการวิจัย
- 3.6 การวิเคราะห์ข้อมูล

3.1 ประชากรและกลุ่มเป้าหมาย

ครูผู้สอนภาษาอังกฤษ จำนวน 10 คน จากโรงเรียนเครือข่าย 5 โรงเรียน โรงเรียนละ 2 คน ได้แก่

- 1.โรงเรียนวัดลำพระยา (แหม่มชัยวิทยา)
- 2.โรงเรียนชลประทานอนุเคราะห์
- 3.โรงเรียนวัดกุฎีประสิทธิ์
- 4.โรงเรียนวัดธรรมจริยา
- 5.โรงเรียนวัดพนัญเชิง (ไตรรัตนนายก)

โดยเลือกแบบเจาะจง

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยมี 2 ประเภท คือ

3.2.1 เครื่องมือที่ใช้ในการพัฒนา ประกอบด้วย

3.2.1.1 คู่มือการใช้นวัตกรรมการสอนภาษาอังกฤษโดยใช้เทคนิค Creative and Innovative Learning สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ซึ่งประกอบด้วย ปัญหาและความจำเป็นหลักการของนวัตกรรมการสอนภาษาอังกฤษ จุดมุ่งหมายของนวัตกรรม ผลการเรียนรู้ โครงสร้างและเนื้อหา การจัดการเรียนรู้ของนวัตกรรม สื่อและแหล่งเรียนรู้ การวัดผลและการประเมินผล และแผนการจัดการเรียนรู้จำนวน 3 แผนรายละเอียดดังนี้

1. หน่วยที่ 1 Where are you from?

หัวเรื่อง Countries and Nationalities

2. หน่วยที่ 2 Nouns?

หัวเรื่อง Nouns : It's a pen

3. หน่วยที่ 3 Tourism and Services

หัวเรื่อง Asking about information

3.2.1.2 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

1. แบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง

2. แบบประเมินนวัตกรรมและแนวปฏิบัติที่ดี

3.3 การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ

ผู้วิจัยดำเนินการสร้างและหาคุณภาพแต่ละชนิดเครื่องมือ โดยมีขั้นตอนดังนี้

1. เครื่องมือที่ใช้ในการพัฒนานวัตกรรมการสอนภาษาอังกฤษโดยใช้เทคนิค Creative and Innovative Learning สำหรับนักศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย และคู่มือการใช้ประกอบด้วยแผนการจัดการเรียนรู้ กลุ่มสาระภาษาต่างประเทศ ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จำนวน 3 หน่วย เวลาเรียน 6 ชั่วโมง โดยมีขั้นตอนการสร้างดังนี้

1.1 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาด้านแนวคิดเกี่ยวกับหลักสูตรและการพัฒนาหลักสูตรสาระการเรียนรู้และผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย แนวคิดเกี่ยวกับนวัตกรรมการสอนภาษาอังกฤษโดยใช้เทคนิค Creative and Innovative Learning และงานวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนานวัตกรรมการสอนภาษาอังกฤษโดยใช้เทคนิค Creative and Innovative Learning สำหรับนักศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

1.2 ศึกษาทฤษฎีและหลักสูตรภาษาอังกฤษการสอน สำหรับนักศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

1.3 ศึกษาขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ ให้สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ และเนื้อหาของแต่ละแผนจัดการเรียนรู้

1.4 ออกแบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง แล้วไปให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน ซึ่งมีความเชี่ยวชาญด้านหลักสูตรและการสอน ผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดและประเมินผล และผู้เชี่ยวชาญด้านภาษาอังกฤษ ประเมินคุณภาพของเครื่อง IOC

1.5 ใช้แบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง เพื่อสัมภาษณ์ครูผู้สอนภาษาอังกฤษ จากโรงเรียนเครือข่าย 5 โรงเรียน ๆ ละ 2 คน รวมผู้ให้สัมภาษณ์ จำนวน 10 คน

1.6 สร้างนวัตกรรมการสอนภาษาอังกฤษโดยใช้เทคนิค Creative and Innovative Learning สำหรับนักศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ซึ่งมีองค์ประกอบดังนี้ ความเป็นมาของนวัตกรรม ปัญหาและความจำเป็น หลักการของแผนการจัดการเรียนรู้ จุดมุ่งหมายของแผนการจัดการเรียนรู้ ผลการเรียนรู้โครงสร้างและเนื้อหาของแผนการจัดการเรียนรู้ การจัดการเรียนรู้ของหลักสูตร สื่อและแหล่งเรียนรู้ การวัดและการผล ส่วนคู่มือการใช้หลักสูตรโดยใช้เทคนิค Creative and Innovative Learning สำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย มีองค์ประกอบ ดังนี้

การสร้างนวัตกรรมการสอนภาษาอังกฤษโดยใช้เทคนิค Creative and Innovative Learning สำหรับนักศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย และแผนการจัดการเรียนรู้ ซึ่งมีองค์ประกอบ

ของแต่ละแผนการจัดการเรียนรู้ดังนี้ คือ ผลการเรียนรู้ สาระสำคัญ จุดประสงค์การเรียนรู้ สาระการเรียนรู้ สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน คุณลักษณะอันพึงประสงค์ กิจกรรมการเรียนรู้ สื่อ/แหล่งเรียนรู้ การวัดและประเมินผลผู้วิจัยได้แบ่งแผนการจัดการเรียนรู้ออกเป็น 3 แผน รายละเอียดดังนี้

หน่วยที่ 1 Where are you from?

หัวเรื่อง Countries and Nationalities

หน่วยที่ 2 Nouns?

หัวเรื่อง Nouns : It's a pen

หน่วยที่ 3 Tourism and Services

หัวเรื่อง Asking about information

1.7 ออกแบบประเมินนวัตกรรมและแนวปฏิบัติที่ดี แล้วไปให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน ซึ่งมีความเชี่ยวชาญด้านหลักสูตรและการสอน ผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดและประเมินผล และผู้เชี่ยวชาญด้านภาษาอังกฤษ ประเมินคุณภาพของเครื่อง IOC

1.8 ใช้แบบประเมินนวัตกรรมและแนวปฏิบัติที่ดี โดยให้ครูผู้สอนภาษาอังกฤษ จากโรงเรียนเครือข่าย 5 โรงเรียน ๆ ละ 2 คน จำนวน 10 คน เป็นผู้ประเมินนวัตกรรมและแนวปฏิบัติที่ดี

โดยผู้วิจัยสร้างขึ้น ซึ่งเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ได้กำหนดเกณฑ์การพิจารณา ดังนี้

5 หมายถึง รายการประเมินมีความเหมาะสมมากที่สุด

4 หมายถึง รายการประเมินมีความเหมาะสมมาก

3 หมายถึง รายการประเมินมีความเหมาะสมปานกลาง

2 หมายถึง รายการประเมินมีความเหมาะสมน้อย

1 หมายถึง รายการประเมินมีความเหมาะสมน้อยที่สุด

และนำค่าเฉลี่ยมาเทียบกับเกณฑ์ของบุญชม ศรีสะอาด¹ ดังนี้

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 4.51-5.00 หมายถึง มีความเหมาะสมมากที่สุด

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 3.51-4.50 หมายถึง มีความเหมาะสมมาก

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 2.51-3.50 หมายถึง มีความเหมาะสมปานกลาง

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.51-2.50 หมายถึง มีความเหมาะสมน้อย

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.00-1.50 หมายถึง มีความเหมาะสมน้อยที่สุด

เกณฑ์ในการยอมรับว่าหลักสูตรการสอนภาษาอังกฤษโดยใช้เทคนิค Creative and Innovative Learning สำหรับนักศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ที่สร้างขึ้นว่ามีคุณภาพต้องมีค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 3.51

1.9 ปรับปรุงแก้ไขคู่มือนวัตกรรมการสอนภาษาอังกฤษโดยใช้เทคนิค Creative and Innovative Learning สำหรับนักศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ตามคำแนะนำของครูผู้สอนภาษาอังกฤษ จากโรงเรียนเครือข่าย

¹ บุญชม ศรีสะอาด, การพัฒนาหลักสูตรและการวิจัยเกี่ยวกับหลักสูตร, (กรุงเทพมหานคร : สุวีริยาสาส์น, 2546) , หน้า 162.

3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการทดลอง และเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง โดยใช้เวลากำหนดการดำเนินการ ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2566 โดยมีขั้นตอนการดำเนินงานดังนี้

1. ผู้วิจัยอธิบายจุดประสงค์ของนวัตกรรมในการใช้สอนภาษาอังกฤษโดยใช้เทคนิค Creative and Innovative Learning การเรียนรู้เรื่อง Where are you from? Nouns? และ Tourism and Services ให้ครูผู้สอนภาษาอังกฤษทราบเพื่อให้การดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง เพื่อสัมภาษณ์ครูผู้สอนภาษาอังกฤษ จากโรงเรียนเครือข่าย 5 โรงเรียน ๆ ละ 2 คน รวมผู้ให้สัมภาษณ์ จำนวน 10 คน

2. ใช้แบบประเมินนวัตกรรมและแนวปฏิบัติที่ดี โดยให้ครูผู้สอนภาษาอังกฤษ จากโรงเรียนเครือข่าย 5 โรงเรียน ๆ ละ 2 คน จำนวน 10 คน เป็นผู้ประเมินนวัตกรรมและแนวปฏิบัติที่ดี

3.5 สถิติที่ใช้ในการวิจัย

การวิเคราะห์ข้อมูลใช้สถิติ ดังนี้

3.5.1 สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพของเครื่องมือ ได้แก่

3.5.1.1 ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ใช้สูตรดังนี้²

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ $\sum R$ แทน ดัชนีความสอดคล้องของแผนการจัดการเรียนรู้
 N แทน ผลรวมของคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด
 แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

3.5.2 สถิติพื้นฐาน ได้แก่

3.5.2.1 ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) (Mean) ใช้สูตรดังนี้³

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{n}$$

เมื่อ $\bar{X}$ แทน ค่าเฉลี่ย
 $\sum X$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมด
 n แทน จำนวนผู้เรียน

² ส่งศรี ชมพูนงค์, การวิจัย, (นครศรีธรรมราช : มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช, 2549), หน้า 56

³ ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ, เทคนิคการวัดผลการเรียนรู้, (กรุงเทพมหานคร : สุวีริยาสาส์น, 2542), หน้า 79.

ดังนี้⁴

3.5.2.2 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) (Standard Deviation) ใช้สูตร

$$S.D. = \sqrt{\frac{N \sum X^2 - (\sum X)^2}{N(N-1)}}$$

เมื่อ	S.D.	คือ	ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
	$\sum X^2$	คือ	ผลรวมของคะแนนยกกำลัง
	$(\sum X)^2$	คือ	ผลรวมของคะแนนทั้งหมดยกกำลังสอง
	N	คือ	จำนวนของข้อมูลทั้งหมด

3.6 การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ให้ผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนภาษาอังกฤษ จากโรงเรียนเครือข่าย 5 โรงเรียน จำนวน 10 คน เป็นผู้ประเมินนวัตกรรมและแนวปฏิบัติที่ดี และผู้วิจัยได้นำมาปรับปรุงเพื่อพัฒนานวัตกรรม การสอนภาษาอังกฤษโดยใช้เทคนิค Creative and Innovative Learning โดยใช้สถิติในการ วิเคราะห์ คือ ค่าเฉลี่ย $(\bar{X})$ (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน S.D.

⁴ อ้างแล้ว, หน้า 79.

บทที่ 4

ผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง “การพัฒนานวัตกรรมการสอนภาษาอังกฤษโดยใช้เทคนิค Creative and Innovative Learning สำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ในโรงเรียนเครือข่ายพัฒนาคณะครูศาสตร์ ในเขตพื้นที่การศึกษา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา” คณะผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษา แนวคิด ทฤษฎีการจัดการศึกษา เพื่อการพัฒนานวัตกรรมการสอนภาษาอังกฤษโดยใช้ Creative and Innovative Learning สำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย เป็นงานวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) คณะผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูลตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ดังต่อไปนี้

4.1 ผลการศึกษากระบวนการจัดการเรียนรู้แบบ Creative and Innovative Learning ที่เป็นแนวปฏิบัติที่ตีร่วมกับโรงเรียนเครือข่ายพัฒนาครูศาสตร์

4.1.1 ผลจากการศึกษา กระบวนการจัดการเรียนรู้แบบ Creative and Innovative Learning ที่เป็นแนวปฏิบัติที่ตีร่วมกับโรงเรียนเครือข่ายพัฒนาครูศาสตร์

โดยผู้วิจัยได้สัมภาษณ์ผู้ที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา คณะครูผู้สอน โดยดำเนินการจัดทำแบบสอบถามเพื่อสอบถาม ใน 7 ประเด็น ได้แก่ เพื่อสนับสนุนข้อมูลในการนำไปจัดกระบวนการเรียนรู้ ซึ่งประเด็นคำถาม ได้แก่ 1) การจัดการเรียนการสอนในวิชาภาษาอังกฤษของท่านเป็นรูปแบบใด 2) อะไรคือจุดเน้นของการจัดการสอนในวิชาภาษาอังกฤษของท่านเป็นอย่างไร 3) บทบาทผู้สอน ในการจัดการสอนในวิชาภาษาอังกฤษของท่านเป็นอย่างไร 4) เทคนิคการจัดการสอนในวิชาภาษาอังกฤษของท่านเป็นอย่างไร 5) ท่านมีความคาดหวังในการจัดการเรียนการสอนในวิชาภาษาอังกฤษของท่านที่มีต่อผู้เรียนอย่างไร 6) ท่านมีการแสวงหาความรู้ในการจัดการเรียนการสอนในวิชาภาษาอังกฤษด้วยเทคนิคใหม่หรือไม่อย่างไร และ 7) ข้อเสนอแนะอื่น ๆ

ผลจากการวิเคราะห์ประเด็นจากการศึกษาพบว่า การจัดการเรียนการสอนในวิชาภาษาอังกฤษของโรงเรียนในเครือข่ายครูศาสตร์ ได้มีการจัดการเรียนการสอนที่เป็นกระบวนการจัดการเรียนรู้ตามแนวหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งเป็นหลักสูตรตามที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด เน้นกระบวนการเรียนรู้เนื้อหาวิชา เนื้อหาวิชาที่ใช้ในการสอนจัดให้ตรงกับจุดประสงค์และจุดมุ่งหมายการเรียนรู้ตามตัวชี้วัดที่กำหนด สื่อการเรียนการสอนที่มีในคู่มือของการจัดการเรียนการสอน เน้นการอ่าน การทำความเข้าใจจากบทความ หรือใบงาน แบบฝึกหัดกิจกรรมการบ้านตามเนื้อหาวิชาที่กำหนดไว้ โดยให้นักเรียนมีกิจกรรมในใบงานต่างๆ ในใบงาน ทั้งการทำการบ้าน การสืบค้นตามความสนใจของผู้เรียน ครูผู้สอนเป็นผู้แนะนำ กระตุ้น หรืออำนวยความสะดวก ให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ขึ้น

จุดเน้นของการจัดการสอนในวิชาภาษาอังกฤษ เน้นการเรียนการสอนที่พัฒนาศักยภาพทางสมอง ได้แก่ การคิด การแก้ปัญหา และการนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ เป็นการเรียนการสอนที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกระบวนการเรียนรู้สูงสุด ผู้เรียนเกิดองค์ความรู้และจัดกระบวนการเรียนรู้ ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนการสอนทั้งในด้านการสร้างองค์ความรู้ การสร้างปฏิสัมพันธ์ร่วมกัน ร่วมมือกันมากกว่าการแข่งขัน ผู้เรียนเรียนรู้ความรับผิดชอบร่วมกัน การมีวินัยในการทำงาน และการแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบ เป็นกระบวนการสร้างสถานการณ์ให้ผู้เรียนอ่าน ฟัง คิดอย่างลุ่มลึก ผู้เรียนจะเป็นผู้จัดระบบการเรียนรู้ด้วยตนเอง เป็นกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นทักษะการคิดขั้นสูง เป็นกิจกรรมที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนบูรณาการข้อมูลข่าวสาร หรือสารสนเทศ และหลักการความคิดรวบยอด

สำหรับบทบาทผู้สอน ในการจัดการสอนในวิชาภาษาอังกฤษนั้น เพื่อให้เกิดกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ ข้อเสนอแนะและแนวทางการปฏิบัติที่ดีควรจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่จัดให้ผู้เรียนเป็นศูนย์กลางของการเรียนการสอน กิจกรรมต้องสะท้อนความต้องการในการพัฒนาผู้เรียนและเน้นการนำไปใช้ประโยชน์ในชีวิตจริงของผู้เรียน สร้างบรรยากาศของการมีส่วนร่วม และการเจรจาโต้ตอบที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับผู้สอนและเพื่อนในชั้นเรียน จัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้เป็นพลวัต ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในทุกกิจกรรมรวมทั้งกระตุ้นให้ผู้เรียนประสบความสำเร็จในการเรียนรู้ จัดสภาพการเรียนรู้แบบร่วมมือ ส่งเสริมให้เกิดการร่วมมือในกลุ่มผู้เรียน จัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้ท้าทาย และให้โอกาสผู้เรียนได้รับวิธีการสอนที่หลากหลาย วางแผนเกี่ยวกับเวลาในการเรียนการสอนอย่างชัดเจน ทั้งในส่วนของเนื้อหา และกิจกรรม ครูผู้สอนต้องใจกว้าง ยอมรับในความสามารถในการแสดงออก และความคิดเชิงที่ผู้เรียน

เทคนิคการจัดการสอนในวิชาภาษาอังกฤษได้ ใช้เทคนิคการจัดการเรียนรู้ โดยมุ่งเน้นในเนื้อหาสาระวิชา ให้ตรงกับโครงสร้างของหลักสูตร และตัวชี้วัดต่างๆ มีเครื่องมือในการดำเนินงานจากการใช้ใบงาน โดยอิงจากคู่มือครู และการให้เนื้อหาเพิ่มเติมตามความเหมาะสมกับผู้เรียน ทำการมอบหมายงานในรูปแบบต่างๆ โดยการกำหนดระยะเวลาในการดำเนินงาน ทั้งงานกลุ่มและงานส่วนบุคคล ใช้รูปแบบ แบบ การเสริมแรงทั้งด้านบวกและด้านลบ ในลักษณะมุ่งหวังผลของงานที่ออกมาจากการดูที่ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่เกิดขึ้นกับผู้เรียน

ประเด็นความความคาดหวังในการจัดการเรียนการสอนในวิชาภาษาอังกฤษของท่านที่มีต่อผู้เรียนอย่างไร จากการศึกษาและติดตามนักเรียนพบว่ามึระดับความรู้ภาษาอังกฤษน้อย นักเรียนไม่ตั้งใจเรียน นักเรียน เกิดความสับสนในเนื้อหาที่เรียน นักเรียนเข้าเรียนช้าทำให้ตามไม่ทัน มีคำศัพท์ที่ไม่รู้ความหมาย เกิดความกังวลเกี่ยวกับการพูดภาษาอังกฤษที่ไม่สมบูรณ์แบบ นักเรียนเกิดความสับสนในเนื้อหาที่เรียน นักเรียนเข้าเรียนช้าทำให้ตามไม่ทันทำให้ผู้สอนเกิดความต้องการให้นักเรียนเกิดกระบวนการเรียนรู้ในการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ มีผล ทักษะการสื่อสาร โดยผู้เรียนมีกระบวนการ ฟัง พูด อ่าน และเขียนภาษาอังกฤษได้ดี มีความมั่นใจในการใช้ภาษาอังกฤษในสถานการณ์ต่าง ๆ ทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียน ผู้เรียนมีทักษะการเรียนรู้ด้วยตนเอง เช่น การค้นคว้าหาข้อมูลเพิ่มเติมหรือการฝึกฝนภาษาอังกฤษนอกเวลาเรียน ผู้เรียนมีการใช้สื่อและเทคโนโลยีในการสอนภาษาอังกฤษ เช่น สื่อดิจิทัล แอปพลิเคชัน หรือเว็บไซต์ การเรียนการสอนสะท้อนถึงความสามารถของผู้เรียนในด้านต่าง ๆ ตามความสนใจในเนื้อหาวิชาภาษาอังกฤษ ซึ่งเกิดจากความตั้งใจและความใฝ่ในการเรียนรู้

ที่จะเกิดขึ้น เกิดกระบวนการเรียนรู้อย่างมีส่วนร่วม ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้แบบ Active Learning ซึ่งจะทำให้เกิดการเรียนรู้ที่ดีต่อผู้เรียนทำให้ผู้เรียนไม่เบื่อหน่ายในการเรียน

ส่วนประเด็นการแสวงหาความรู้ในการจัดการเรียนการสอนในวิชาภาษาอังกฤษด้วยเทคนิคใหม่ นั้น ทางโรงเรียนเครือข่ายคณะครุศาสตร์ มีความสนใจในการจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning สามารถสร้างให้เกิดขึ้นได้ทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียน รวมทั้งสามารถใช้ได้กับนักเรียนทุกระดับ ทั้งการเรียนรู้เป็นรายบุคคล การเรียนรู้แบบกลุ่มเล็ก และการเรียนรู้แบบกลุ่มใหญ่ ได้เสนอตัวอย่างรูปแบบหรือเทคนิค การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่จะช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้แบบ Active Learning ได้ดี ได้แก่

1. การเรียนรู้แบบแลกเปลี่ยนความคิด (Think-Pair-Share) คือการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ให้ผู้เรียนคิดเกี่ยวกับประเด็นที่กำหนดแต่ละคน ประมาณ 2 - 3 นาที (Think) จากนั้นให้แลกเปลี่ยนความคิดกับเพื่อนอีกคน 3-5 นาที(Pair) และนำเสนอความคิดเห็นต่อผู้เรียนทั้งหมด (Share)

2. การเรียนรู้แบบร่วมมือ (Collaborative learning group) คือการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ให้ผู้เรียนได้ทำงานร่วมกับผู้อื่น โดยจัดเป็นกลุ่ม ๆ ละ 3 - 6 คน

3. การเรียนรู้แบบทบทวนโดยผู้เรียน (Student-led review sessions) คือการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ทบทวนความรู้และพิจารณาข้อสงสัยต่าง ๆ ในการปฏิบัติกิจกรรมการเรียนรู้ โดยครูจะคอยช่วยเหลือกรณีที่มีปัญหา

4. การเรียนรู้แบบใช้เกม (Games) คือการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ผู้สอนนำเกมเข้าบูรณาการในการเรียนการสอน ซึ่งใช้ได้ทั้งในขั้นการนำเข้าสู่บทเรียน การสอน การมอบหมายงาน และหรือขั้นการประเมินผล

5. การเรียนรู้แบบวิเคราะห์วิดีโอ (Analysis or reactions to videos) คือการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ให้ผู้เรียนได้ดูวิดีโอ 5 - 20 นาที แล้วให้ผู้เรียนแสดงความคิดเห็น หรือสะท้อนความคิดเกี่ยวกับสิ่งที่ได้ดู อาจโดยวิธีการพูดโต้ตอบกัน การเขียน หรือการร่วมกันสรุปเป็นรายการกลุ่ม

6. การเรียนรู้แบบโต้เถียง (Student debates) คือการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่จัดให้ผู้เรียนได้นำเสนอข้อมูลที่ได้จากประสบการณ์และการเรียนรู้ เพื่อยืนยันแนวคิดของตนเองหรือกลุ่ม

7. การเรียนรู้แบบผู้เรียนสร้างแบบทดสอบ (Student generated exam questions) คือการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ให้ผู้เรียนสร้างแบบทดสอบจากสิ่งที่ได้เรียนรู้มาแล้ว

8. การเรียนรู้แบบกระบวนการวิจัย (Mini-research proposals or project) คือการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่อิงกระบวนการวิจัย โดยให้ผู้เรียนกำหนดหัวข้อที่ต้องการเรียนรู้ วางแผนการเรียน เรียนรู้ตามแผน สรุปความรู้หรือสร้างผลงาน และสะท้อนความคิดในสิ่งที่ได้เรียนรู้ หรืออาจเรียกว่าการสอนแบบโครงงาน (project-based learning) หรือ การสอนแบบใช้ปัญหาเป็นฐาน (problem-based learning)

9. การเรียนรู้แบบกรณีศึกษา (Analyze case studies) คือการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ให้ผู้เรียนได้อ่านกรณีตัวอย่างที่ต้องการศึกษา จากนั้นให้ผู้เรียนวิเคราะห์และแลกเปลี่ยนความคิดเห็น หรือแนวทางแก้ปัญหาภายในกลุ่ม แล้วนำเสนอความคิดเห็นต่อผู้เรียนทั้งหมด

10. การเรียนรู้แบบการเขียนบันทึก (Keeping journals or logs) คือการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ผู้เรียนจดบันทึกเรื่องราวต่าง ๆ ที่ได้พบเห็น หรือเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในแต่ละวัน รวมทั้งเสนอ

ความคิดเพิ่มเติมเกี่ยวกับบันทึกที่เขียน

11. การเรียนรู้แบบการเขียนจดหมายข่าว (Write and produce a newsletter) คือการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ให้ผู้เรียนร่วมกันผลิตจดหมายข่าว อันประกอบด้วย บทความ ข้อมูล สารสนเทศ ข่าวสาร และเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น แล้วแจกจ่ายไปยังบุคคลอื่น ๆ

12. การเรียนรู้แบบแผนผังความคิด (Concept mapping) คือการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ให้ผู้เรียนออกแบบแผนผังความคิด เพื่อนำเสนอความคิดรวบยอด และความเชื่อมโยงกันของกรอบความคิด โดยการใช้เส้นเป็นตัวเชื่อมโยง อาจจัดทำเป็นรายบุคคลหรืองานกลุ่ม แล้วนำเสนอผลงานต่อผู้เรียนอื่น ๆ จากนั้นเปิดโอกาสให้ผู้เรียนคนอื่นได้ซักถามและแสดงความคิดเห็นเพิ่มเติม

ข้อเสนอแนะโดยสรุปนั้นเห็นควรมีการออกแบบในการศึกษากระบวนการจัดการเรียนรู้ เพื่อให้เกิดการเรียนรู้เพื่อทำให้ผู้เรียนเกิดผลสัมฤทธิ์ที่ดีในการเรียนภาษาอังกฤษในด้านต่างๆ อย่างเป็นขั้นตอนโดยยึดรูปแบบทฤษฎีที่ได้มีอยู่ก่อนแล้วมาเป็นที่ใช้ในการออกแบบ เกิดการเอื้อต่อการเรียนรู้ตามความสนใจของนักเรียน สร้างกระบวนการมีส่วนร่วมให้เกิดขึ้นกับนักเรียน ไม่ว่าจะเป็นการร่วมคิด ร่วมกระทำ ร่วมออกแบบ ร่วมลงมือปฏิบัติ ทั้งต้องสร้างแรงขับเคลื่อนความต้องการในการเรียนของผู้เรียนให้เกิดขึ้นอย่างมีประสิทธิภาพ เกิดผลดีต่อการจัดการเรียนการสอนของครูต่อไป

4.1.2 การออกแบบ Creative and Innovative Learning ที่เป็นแนวปฏิบัติที่ดีร่วมกับโรงเรียนเครือข่ายพัฒนาครูศาสตร์

จากข้อมูลข้างต้นได้ผลการศึกษากระบวนการจัดการเรียนรู้แบบ Creative and Innovative Learning ที่เป็นแนวปฏิบัติที่ดีร่วมกับโรงเรียนเครือข่ายพัฒนาครูศาสตร์ นำมาสู่การออกแบบ Creative and Innovative Learning ที่เป็นแนวปฏิบัติที่ดีร่วมกับโรงเรียนเครือข่ายพัฒนาครูศาสตร์ พบว่า

การจัดกระบวนการเรียนรู้ใช้วิธีปฏิบัติ หรือขั้นตอนการปฏิบัติที่ทำให้ผู้เรียนประสบความสำเร็จ ผู้เรียนสามารถที่จะผ่านเกณฑ์การประเมินไปได้

อนึ่ง แนวทางในการปฏิบัติที่ (Best Practice) ได้รูปแบบเอกสารในการจัดการสอนและเป็นการสร้างนักเรียนให้สามารถเรียนรู้ และเข้าใจ ตลอดถึงการนำไปใช้ในวิถีชีวิตประจำวันได้ โรงเรียนเครือข่ายพัฒนาครูศาสตร์ จึงได้ตระหนักถึงการเปลี่ยนแปลงที่รุนแรงและหลากหลายในทุกๆ ด้านของสังคมอันเนื่องมาจากการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของโลกอย่างรวดเร็วและกว้างขวางมากขึ้นในศตวรรษที่ 21 ขณะนี้เป็นทศวรรษที่ 2 ของศตวรรษที่ 21 ต้องอาศัยความสามารถในเชิงปฏิบัติและความสามารถในการทำงานร่วมกับคนอื่น ๆ เพื่อช่วยกันตอบปัญหา รวมทั้งความสามารถที่จะดูแลตนเองให้เป็นผู้ที่เข้มแข็งทั้งกายและใจมีคุณธรรมจริยธรรมได้ ทั้งนี้ กรอบแห่งการเรียนรู้ที่จะนำไปสู่การปฏิบัติที่ดี จึงได้วางกรอบเป็นหลักการไว้เพื่อให้สอดคล้องกับการศึกษาสำหรับศตวรรษที่ 21 ได้กล่าวไว้ 4 ด้าน ในการเรียนรู้คือ

1. การเรียนรู้เพื่อให้เกิดความรู้ (Learning to Know)
2. การเรียนรู้เพื่อให้ปฏิบัติได้ (Learning to do)

3. การเรียนรู้ที่จะทำให้อยู่ร่วมกับคนอื่น ๆ ได้ (Learning to live with others) และ
4. การเรียนรู้ที่จะทำให้ตนเป็นผู้มีสุขภาพดีทั้งกาย ใจ รู้จักตนเอง และพัฒนาตนเองเป็น (Learning to be)

เครือข่ายพัฒนาครูศาสตร์ ได้กิจกรรมจัดการความรู้เพื่อเตรียมความพร้อมให้นักเรียนในเครือข่ายได้มีบทเรียนรู้อารมณ์ร่วมกัน โดยจัดกิจกรรมการอบรมเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับนวัตกรรมการสอนภาษาอังกฤษโดยใช้รูปแบบ Creative and Innovative Learning สำหรับนักเรียน มัธยมศึกษาตอนปลายในเขตพื้นที่การศึกษาอำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

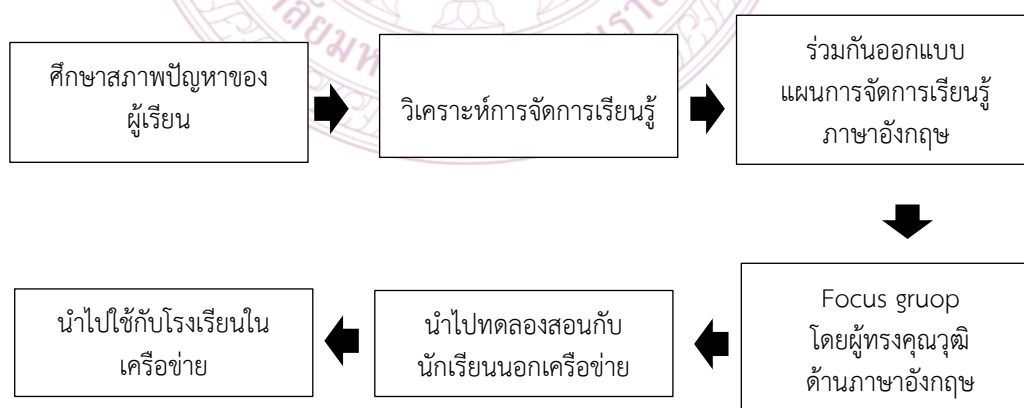
ทั้งนี้เพื่อให้เครือข่ายพัฒนาครูศาสตร์ ได้ดำเนินการจัดการเรียนรู้ที่สนับสนุนการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ โดยประกอบด้วยกิจกรรม 3 ส่วน ได้แก่

1. การเรียนรู้แบบร่วมมือรวมพลังในห้องเรียน (Collaboration Learning)
2. การสร้างความเป็นเพื่อน (Collegiality)
3. ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Professional Learning Community : PLC)

กิจกรรมการจัดการเรียนรู้ใน 3 ด้านนั้น เป็นสิ่งที่สำคัญมากสำหรับครู เพื่อที่จะแสดงให้เห็นถึงกระบวนการจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning ภายใต้กระบวนการจัดการเรียนรู้ แบบ Creative and Innovative Learning

กระบวนการจัดทำแผนการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ

จากข้อมูลในหัวข้อ 4.1 ผลการศึกษากระบวนการจัดการเรียนรู้แบบ Creative and Innovative Learning ที่เป็นแนวปฏิบัติที่ดีร่วมกับโรงเรียนเครือข่ายพัฒนาครูศาสตร์ ในการศึกษา นำมาสู่การออกแบบเพื่อดำเนินการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อเป็นแนวทางในการจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning เพื่อใช้เป็นนวัตกรรมการสอนภาษาอังกฤษโดยใช้รูปแบบ Creative and Innovative Learning ดังภาพที่ 4.1

ภาพที่ 4.1 แผนภาพกระบวนการจัดทำการเรียนรู้

ที่มา : คณะผู้วิจัย, 2566

ตารางที่ 4.1 แบบประเมินเครื่องมือสำหรับการเก็บข้อมูลการวิจัย เรื่อง การพัฒนานวัตกรรมการสอนภาษาอังกฤษโดยใช้เทคนิค Creative and Innovative Learning สำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ในโรงเรียนเครือข่ายพัฒนา คณะครุศาสตร์ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ส่วนที่ 1 ด้านเนื้อหา กระบวนการและประโยชน์ เป็นไปตามตารางดังต่อไปนี้

รายละเอียด	ผลการประเมิน			ผลการประเมิน
	เหมาะสม	ปรับปรุง	ไม่เหมาะสม	
1. คุณลักษณะของนวัตกรรม				
1.1 มีรูปแบบนวัตกรรม ชัดเจน เข้าใจง่ายต่อการจัดการเรียนรู้	8	2		เหมาะสม
1.2 หลักการของนวัตกรรมมีความสอดคล้องกับความรู้	7	3		เหมาะสม
1.3 รูปแบบการจัดพิมพ์ จัดรูปเล่มนวัตกรรม การนำเสนอน่าสนใจ มีการจัดเรียงลำดับอย่างเป็นขั้นตอน	7	3		เหมาะสม
2. คุณภาพขององค์ประกอบในนวัตกรรม				
2.1 วัตถุประสงค์ เป้าหมายของนวัตกรรม สอดคล้องกับสภาพปัญหา ความต้องการพัฒนา	8	2		เหมาะสม
2.2 ความสมบูรณ์ในเนื้อหาสาระของนวัตกรรม	8	2		เหมาะสม
2.3 ความถูกต้องตามหลักวิชาการ	7	3		เหมาะสม
3.การออกแบบนวัตกรรม				
3.1 มีแนวคิด ผลการเรียนรู้ มีความชัดเจนสอดคล้องกับเนื้อหาในหลักสูตร มีทฤษฎีรองรับอย่างสมเหตุสมผล สามารถอ้างอิงได้	8	2		เหมาะสม
3.2 แนวคิด ทฤษฎีที่ระบุมีความเป็นไปได้ในการพัฒนานวัตกรรมให้สัมฤทธิ์ผล	8	2		เหมาะสม
3.3 นวัตกรรมมีความสอดคล้องตามแนวคิดทฤษฎีที่ระบุ	8	2		เหมาะสม

รายละเอียด	ผลการประเมิน			ผลการประเมิน
	เหมาะสม	ปรับปรุง	ไม่เหมาะสม	
4.ประสิทธิภาพของนวัตกรรม				
4.1 นวัตกรรมก่อให้เกิดประสิทธิผลในเนื้อหาต่อผู้เรียน	8	2		เหมาะสม
4.2 นวัตกรรมก่อให้เกิดประสิทธิภาพในการสอนของครูต่อผู้เรียน	6	3	1	เหมาะสม
4.3 ทำให้การจัดการเรียนการสอนมีความเป็นระบบแบบแผนเป็นการส่งเสริมการเรียนรู้ต่อผู้เรียน	7	3		เหมาะสม
5.ความสามารถในการแก้ปัญหาหรือพัฒนา				
5.1 สอดคล้องตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่ระบุได้ครบถ้วน	7	3		เหมาะสม
5.2 แก้ปัญหาหรือพัฒนาได้ตรงตามกลุ่มเป้าหมาย	7	3		เหมาะสม
5.3 นำไปประยุกต์ใช้ในสภาพบริบทที่มีลักษณะใกล้เคียงกัน	7	3		เหมาะสม
6. ประโยชน์ต่อบุคคล				
6.1 ผลงานส่งผลให้เกิดประโยชน์ต่อผู้เรียน	7	3		เหมาะสม
6.2 ผลงานส่งผลให้เกิดประโยชน์ต่อเพื่อนครู	7	3		เหมาะสม
6.3 ผลงานส่งผลให้เกิดประโยชน์ต่อผู้บริหารสถานศึกษา	7	3		เหมาะสม
7. ประโยชน์ต่อหน่วยงาน				
7.1 ผลงานส่งผลให้เกิดประโยชน์ต่อสถานศึกษา	8	2		เหมาะสม
7.2 ผลงานส่งผลให้เกิดประโยชน์ต่อวงการวิชาชีพ	8	2		เหมาะสม
7.3 ผลงานส่งผลให้เกิดประโยชน์ต่อชุมชน	7	3		เหมาะสม
8. ความแปลกใหม่ของนวัตกรรม				
8.1 เกิดจากแนวคิดแปลกใหม่ ไม่เคยมีปรากฏมาก่อน	6	1	3	เหมาะสม

รายละเอียด	ผลการประเมิน			ผลการประเมิน
	เหมาะสม	ปรับปรุง	ไม่เหมาะสม	
8.2 เป็นการพัฒนาต่อยอดจากแนวคิดเดิม	8	2		เหมาะสม
8.3 มีการปรับปรุงจากแนวคิดเดิมและนำมาพัฒนาใหม่	7	3		เหมาะสม
9. จุดเด่นของนวัตกรรม				
9.1 ผลงานมีจุดเด่น น่าสนใจ สะท้อนถึงการมีแนวคิดใหม่	7	2	1	เหมาะสม
9.2 ใช้ง่าย สะดวก	8	2		เหมาะสม
9.3 ลงทุนน้อย	8	2		เหมาะสม
10. การนำองค์ความรู้ จากการได้รับการพัฒนา หรือการพัฒนาตนเองไปใช้ประโยชน์				
10.1 นำไปพัฒนานักเรียนแบบองค์รวม ได้ ความรู้ ทักษะ กระบวนการ และเจตคติ	8	3		เหมาะสม
10.2 นำไปใช้บูรณาการกับรายวิชาอื่น ๆ ได้	7	1	2	เหมาะสม
10.3 เชื่อมโยง/นำไปใช้ใน ชีวิตประจำวัน	8	2		เหมาะสม

จากตารางที่ 4.1 แสดงให้เห็นผลการประเมินนวัตกรรมการวิจัยเรื่อง การพัฒนานวัตกรรมการสอนภาษาอังกฤษโดยใช้เทคนิค Creative and Innovative Learning สำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ในโรงเรียนเครือข่ายพัฒนา คณะครุศาสตร์ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ส่วนที่ 1 ด้านเนื้อหา กระบวนการและประโยชน์ พบว่า ทุกหัวข้อมีความเหมาะสมสำหรับใช้เป็นเครื่องมือในการนำมาใช้เป็นนวัตกรรมการสอนภาษาอังกฤษโดยใช้เทคนิค Creative and Innovative Learning สำหรับนักเรียนมัธยมศึกษา

ตารางที่ 4.2 แบบประเมินเครื่องมือสำหรับการเก็บข้อมูลการวิจัย เรื่อง การพัฒนานวัตกรรมการสอนภาษาอังกฤษโดยใช้เทคนิค Creative and Innovative Learning สำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ในโรงเรียนเครือข่ายพัฒนา คณะครุศาสตร์ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ส่วนที่ 2 แนวทางปฏิบัติที่ดี พบว่าเป็นไปตามตารางดังต่อไปนี้

รายละเอียด	ผลการประเมิน			ผลการประเมิน
	เหมาะสม	ปรับปรุง	ไม่เหมาะสม	
1. วิธีปฏิบัติ หรือขั้นตอน				
-ขั้นตอนสร้างความสนใจสู่การเรียนรู้	8	2		เหมาะสม
-ขั้นตอนการสอนมีความเป็นระบบ	8	2		เหมาะสม
-ขั้นตอนการสอนสามารถนำไปประยุกต์กับการเรียนในเนื้อหาอื่น	7	3		เหมาะสม
2. กระบวนการเรียนรู้				
-การเรียนการสอนที่ให้ผู้เรียนมีส่วนร่วม	10	0		เหมาะสม
-การคิดวิเคราะห์	8	2		เหมาะสม
-การพัฒนาทักษะการสื่อสาร	9	1		เหมาะสม
3. ทักษะการเรียนรู้				
-การฝึกปฏิบัติการอ่าน	8	2		เหมาะสม
-การฝึกปฏิบัติการพูด	8	2		เหมาะสม
-การฝึกปฏิบัติการสื่อสาร	8	2		เหมาะสม
4. เจตคติการเรียนรู้				
-การสร้างความท้าทายสู่การเรียนรู้	8	2		เหมาะสม
-ตอบสนองการเรียนรู้	8	2		เหมาะสม
-การทำงานร่วมกับผู้อื่น	8	2		เหมาะสม

จากตารางที่ 4.2 แสดงให้เห็นผลการประเมินนวัตกรรมการวิจัยเรื่อง การพัฒนานวัตกรรมการสอนภาษาอังกฤษโดยใช้เทคนิค Creative and Innovative Learning สำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ในโรงเรียนเครือข่ายพัฒนา คณะครุศาสตร์ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ส่วนที่ 1 แนวทางปฏิบัติที่ดี พบว่า ทุกหัวข้อมีความเหมาะสมสำหรับใช้เป็นเครื่องมือและมีแนวทางปฏิบัติที่ดีในการนำมาใช้เป็นนวัตกรรมการสอนภาษาอังกฤษโดยใช้เทคนิค Creative and Innovative Learning สำหรับนักเรียนมัธยมศึกษา

4.2 ผลการศึกษา นวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษโดยใช้เทคนิค Creative and Innovative Learning ร่วมกับโรงเรียนเครือข่ายพัฒนาครูศาสตร์ สำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายในเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัด พระนครศรีอยุธยา

คณะผู้วิจัย ได้ทำการศึกษากระบวนการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษโดยใช้เทคนิค Creative and Innovative Learning พบว่าการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษนั้น สิ่งที่สำคัญที่จะต้องดำเนินการให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ได้จะต้องใช้แผนการเรียนการสอนที่ถูกออกแบบร่วมกันอย่างมีส่วนร่วม จึงได้จำลองการผลิตแผนการจัดการเรียนรู้ จำนวน 1 หน่วยการเรียนรู้ ซึ่งมีแผนการเรียนรู้ จำนวน 3 แผนด้วยกัน ซึ่งในแต่ละแผนนั้น ได้กำหนดเนื้อหาบทเรียน ได้แก่ แผนการเรียนรู้ที่ 1 ฝึกทักษะการพูดสนทนา ในประเด็น Where Are You from? แผนการเรียนรู้ที่ 2 ฝึกทักษะในการเขียนและจดจำคำศัพท์ทั่วไป Nouns? และแผนการเรียนรู้ที่ 3 ฝึกทักษะในการพูดสนทนา สอบถามโดยกำหนดหัวข้อเนื้อหาเป็น Tourism and Services

โดยกระบวนการการจัดการเรียนรู้ ดังกล่าวนั้น ใช้กระบวนการคิดสร้างสรรค์ของทอร์เรนซ์ ซึ่งสามารถจำแนกกระบวนการคิดสร้างสรรค์ได้เป็นขั้นตอนดังต่อไปนี้

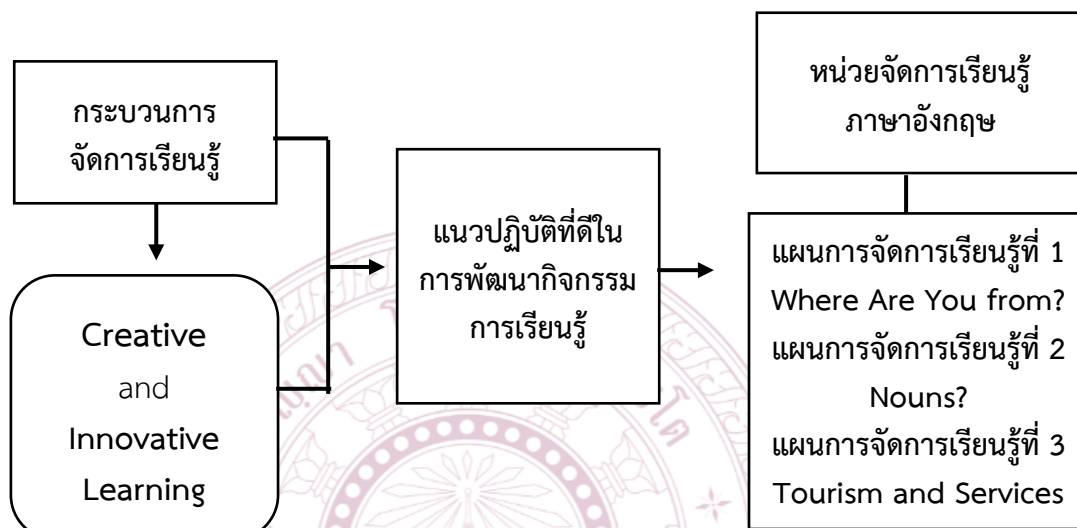
- ขั้นที่ 1 นำเข้าสู่บทเรียน การค้นหาข้อเท็จจริง
- ขั้นที่ 2 การค้นพบปัญหา
- ขั้นที่ 3 การค้นพบแนวคิด
- ขั้นที่ 4 การค้นพบคำตอบ
- ขั้นที่ 5 การยอมรับผลที่ได้จากการค้นพบ
- ขั้นที่ 6 การย้อนกลับข้อมูล

โดยมีรายละเอียดของแผนการจัดการเรียนรู้ที่แนบไว้ในภาคผนวก

จากแผนการจัดการเรียนรู้ ทั้ง 3 แผนข้างต้น ได้นำไปสู่การพัฒนาเป็นนวัตกรรมจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษโดยใช้ Creative and Innovative Learning ซึ่งจะได้นำไปสู่การจัดกระบวนการเรียนรู้สำหรับโรงเรียนเครือข่ายพัฒนาครูศาสตร์ สำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ในเขตพื้นที่การศึกษา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา (ภาคผนวก ข)

4.3 สรุปองค์ความรู้ที่ได้จากการวิจัย

การพัฒนานวัตกรรมการสอนภาษาอังกฤษโดยใช้เทคนิค Creative and Innovative Learning สำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายในโรงเรียนเครือข่ายพัฒนาคณะครุศาสตร์ในเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดพระนครศรีอยุธยา คณะผู้วิจัยได้สรุปเป็นองค์ความรู้ที่ได้จากการวิจัยได้ดังนี้

ภาพที่ 4.2 องค์ความรู้ที่ได้จากการวิจัย

ที่มา : คณะผู้วิจัย, 2567

การพัฒนานวัตกรรมการสอนภาษาอังกฤษโดยใช้เทคนิค Creative and Innovative Learning สำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายในโรงเรียนเครือข่ายพัฒนาคณะครุศาสตร์ในเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยคณะผู้วิจัยได้ศึกษาแนวทางกระบวนการจัดการเรียนรู้ เพื่อที่จะนำไปประยุกต์ใช้กับการเรียนการสอนภาษาอังกฤษของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายในโรงเรียนเครือข่ายพัฒนาคณะครุศาสตร์ ซึ่งการจัดทำแผนการเรียนรู้นั้น เบื้องต้นได้ศึกษาแนวทางที่แสดงให้เห็นถึงการ Creative ตามแนวคิดของกระบวนการจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning เพื่อสร้างแผนการจัดการเรียนรู้ ตามหน่วยการเรียนรู้ 1 หน่วยการเรียนรู้ และมีแผนการจัดการเรียนรู้ จำนวน 3 แผนการเรียนรู้ ซึ่งถือว่าเป็น นวัตกรรมการสอนภาษาอังกฤษ ที่เกิดจากกระบวนการมีส่วนร่วมของเครือข่าย พัฒนาคณะครุศาสตร์ในเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดพระนครศรีอยุธยา (ภาคผนวก ข)

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง การพัฒนานวัตกรรมการสอนภาษาอังกฤษโดยใช้เทคนิค Creative and Innovative Learning สำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ในโรงเรียนเครือข่ายพัฒนาคณะครูศาสตร์ ในเขตพื้นที่การศึกษา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา คณะผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษา แนวคิด ทฤษฎีการจัดการ การศึกษา เพื่อการพัฒนานวัตกรรมการสอนภาษาอังกฤษโดยใช้ Creative and Innovative Learning สำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย เป็นงานวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) คณะผู้วิจัยได้ ทำการสรุปผลการวิจัยและอภิปรายผลตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย และได้ให้ข้อเสนอแนะดังต่อไปนี้

5.1 สรุปผลการวิจัย

5.1.1 สรุปผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 กระบวนการจัดการเรียนรู้แบบ Creative and Innovative Learning ที่เป็นแนวปฏิบัติที่ตรงกับโรงเรียนเครือข่ายพัฒนาครูศาสตร์

ผลจากการวิเคราะห์ประเด็นจากการศึกษาพบว่า กระบวนการจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning การจัดการเรียนการสอนในวิชาภาษาอังกฤษเป็นรูปแบบ การจัดการเรียนรู้ ตามแนวหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งเป็นหลักสูตรตามที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด เน้น กระบวนการเรียนรู้เนื้อหาวิชา เนื้อหาวิชาที่ใช้ในการสอนจัดให้ตรงกับจุดประสงค์และจุดมุ่งหมายการ เรียนรู้ตามตัวชี้วัดที่กำหนด สื่อการเรียนการสอนที่มีในคู่มือของการจัดการเรียนการสอน เน้นการอ่าน การทำความเข้าใจจากบทความ หรือใบงาน แบบฝึกกิจกรรมการบ้านตามเนื้อหาวิชาที่กำหนดไว้ โดยให้ นักเรียนมีกิจกรรมในใบงานต่างๆ ในใบงาน ทั้งการทำการบ้าน ครูผู้สอนเป็นผู้แนะนำ กระตุ้น หรือ อำนวยความสะดวก เน้นการเรียนการสอนที่พัฒนาศักยภาพทางสมอง ได้แก่ การคิด การแก้ปัญหา และการ นำความรู้ไปประยุกต์ใช้ เป็นการเรียนการสอนที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกระบวนการเรียนรู้ สูงสุด ผู้เรียนเกิดองค์ความรู้และจัดกระบวนการเรียนรู้ ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนการสอนทั้งใน ด้าน การสร้างองค์ความรู้ การสร้างปฏิสัมพันธ์ร่วมกัน ร่วมมือกันมากกว่าการแข่งขัน ผู้เรียนเรียนรู้ความ รับผิดชอบร่วมกัน การมีวินัยในการทำงาน และการแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบ ในการจัดการสอนในวิชา ภาษาอังกฤษ เพื่อให้เกิดกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ ข้อเสนอแนะและแนวทางการปฏิบัติ จัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้ผู้เรียนเป็นศูนย์กลางของการเรียนการสอน สร้างบรรยากาศของการมีส่วนร่วม และการเจรจาโต้ตอบ ในการจัดการเรียนการสอนในวิชาภาษาอังกฤษครูต้องคอยติดตาม ตรวจสอบ หา เนื้อหาที่ดึงดูดความสนใจต่อผู้เรียน ของท่านที่มีต่อผู้เรียน จากการศึกษาและติดตามนักเรียนพบว่า มี ระดับความรู้ภาษาอังกฤษน้อย นักเรียนไม่ตั้งใจเรียน ให้นักเรียนเกิดกระบวนการเรียนรู้ในการเรียนวิชา ภาษาอังกฤษ มีผล ทักษะการสื่อสาร โดยผู้เรียนมีกระบวนการฟัง พูด อ่าน และเขียนภาษาอังกฤษได้ดี การฝึกฝนภาษาอังกฤษนอกเวลาเรียน ผู้เรียนมีการใช้สื่อและเทคโนโลยีในการสอนภาษาอังกฤษ เช่น สื่อ

ดิจิทัล แอปพลิเคชัน หรือเว็บไซต์ การเรียนการสอนสะท้อนถึงความสามารถของผู้เรียนในด้านต่าง ๆ ตามความสนใจในเนื้อหาวิชาภาษาอังกฤษ จากการศึกษาพบว่า การแสวงหาความรู้ในการจัดการเรียนการสอนในวิชาภาษาอังกฤษด้วยเทคนิคใหม่ มีความสนใจในการจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning สามารถสร้างให้เกิดขึ้นได้ทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียน รวมทั้งสามารถใช้ได้กับนักเรียนทุกระดับ ทั้งการเรียนรู้เป็นรายบุคคล การเรียนรู้แบบกลุ่มเล็ก และการเรียนรู้แบบกลุ่มใหญ่ ได้เสนอตัวอย่างรูปแบบหรือเทคนิค การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่จะช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้แบบ Active Learning ได้ดี

5.1.2 สรุปผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 นวัตกรรมจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ โดยใช้เทคนิค Creative and Innovative Learning ร่วมกับโรงเรียนเครือข่ายพัฒนาครุศาสตร์ สำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ในเขตพื้นที่การศึกษา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

จากการศึกษาข้อมูลเบื้องต้นทำให้การจัดการเรียนการสอนควรมีความน่าสนใจ โดยทำให้นักเรียนเกิดความอยากในการเรียนรู้ในรูปแบบ Active Learning ซึ่งได้สะท้อนออกมาเป็นนวัตกรรม โดยคณะผู้วิจัย ได้ทำการศึกษากระบวนการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษโดยใช้เทคนิค Creative and Innovative Learning จึงได้ผลิตแผนการจัดการเรียนรู้ จำนวน 3 แผนการเรียนรู้ โดยแบ่งเนื้อหาบทเรียน เป็นหน่วยการเรียนรู้ จำนวน 3 หน่วยด้วยกัน ได้แก่ หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 Where Are You from? หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 Nouns? หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 Tourism and Services โดยการจัดการเรียนรู้ดังกล่าวนี้ ใช้กระบวนการคิดสร้างสรรค์ของทอร์แรนซ์ ซึ่งสามารถจำแนกกระบวนการคิดสร้างสรรค์ได้เป็นขั้นตอนดังต่อไปนี้ ขั้นที่ 1 นำเข้าสู่บทเรียน การค้นหาข้อเท็จจริง ขั้นที่ 2 การค้นพบปัญหา ขั้นที่ 3 การค้นพบแนวคิด ขั้นที่ 4 การค้นพบคำตอบ ขั้นที่ 5 การยอมรับผลที่ได้จากการค้นพบ ขั้นที่ 6 การย้อนกลับข้อมูล โดยมีรายละเอียดของแผนการจัดการเรียนรู้ที่แสดงไว้ในบทที่ 4 ที่ผ่านมา ถือว่าเป็นนวัตกรรมการสอนภาษาอังกฤษที่เป็นแนวปฏิบัติที่ดีร่วมกันของโรงเรียนเครือข่ายพัฒนาครุศาสตร์ เพื่อให้เกิดกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ ข้อเสนอแนะและแนวทางการปฏิบัติที่ดีควรจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ จัดให้ผู้เรียนเป็นศูนย์กลางของการเรียนการสอน กิจกรรมต้องสะท้อนความต้องการในการพัฒนาผู้เรียนและเน้นการนำไปใช้ประโยชน์ในชีวิตจริงของผู้เรียน สร้างบรรยากาศของการมีส่วนร่วม และการเจรจาโต้ตอบที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับผู้สอนและเพื่อนในชั้นเรียน จัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้เป็นพลวัต ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในทุกกิจกรรมรวมทั้งกระตุ้นให้ผู้เรียนประสบความสำเร็จในการเรียนรู้ จัดสภาพการเรียนรู้แบบร่วมมือ ส่งเสริมให้เกิดการร่วมมือในกลุ่มผู้เรียน จัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้ท้าทาย และให้โอกาสผู้เรียนได้รับวิธีการสอนที่หลากหลาย วางแผนเกี่ยวกับเวลาในการจัดการเรียนการสอนอย่างชัดเจน ทั้งในส่วนของเนื้อหา และกิจกรรม ครูผู้สอนต้องใจกว้าง ยอมรับในความสามารถในการแสดงออก และความคิดของที่ผู้เรียน

5.2 อภิปรายผล

5.2.1 อภิปรายผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 กระบวนการจัดการเรียนรู้แบบ Creative and Innovative Learning ที่เป็นแนวปฏิบัติที่ดีร่วมกับโรงเรียนเครือข่ายพัฒนาครูศาสตร์

ในการจัดการเรียนการสอนของครูมีกระบวนการจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning การจัดการเรียนการสอนในวิชาภาษาอังกฤษเป็นรูปแบบ การเรียนการสอนที่พัฒนาศักยภาพทางสมอง ได้แก่ การคิด การแก้ปัญหา และการนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ เป็นการเรียนการสอนที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกระบวนการเรียนรู้สูงสุด ผู้เรียนสร้างองค์ความรู้และจัดกระบวนการเรียนรู้ด้วยตนเอง ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนการสอนทั้งในด้านการสร้างองค์ความรู้ การสร้างปฏิสัมพันธ์ร่วมกัน ร่วมมือกันมากกว่าการแข่งขัน ผู้เรียนเรียนรู้ความรับผิดชอบร่วมกัน การมีวินัยในการทำงาน และการแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบ เป็นกระบวนการสร้างสถานการณ์ให้ผู้เรียนอ่าน ฟัง คิดอย่างลุ่มลึก ผู้เรียนจะเป็นผู้จัดระบบการเรียนรู้ด้วยตนเองเป็นกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นทักษะการคิดขั้นสูง เป็นกิจกรรมที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนบูรณาการข้อมูลข่าวสาร หรือสารสนเทศ และหลักการความคิดรวบยอด ผู้สอนจะเป็นผู้อำนวยความสะดวกในการจัดการเรียนรู้ เพื่อให้ผู้เรียนเป็นผู้ปฏิบัติด้วยตนเอง ความรู้เกิดจากประสบการณ์ การสร้างองค์ความรู้ และการสรุปบทบทวนของผู้เรียนบทบาทของครูผู้สอนในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวทางของ Active Learning ต้องจัดให้ผู้เรียนเป็นศูนย์กลางของการเรียนการสอน กิจกรรมต้องสะท้อนความต้องการในการพัฒนาผู้เรียนและเน้นการนำไปใช้ประโยชน์ในชีวิตจริงของผู้เรียน เพื่อให้เกิดกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ ข้อเสนอแนะและแนวทางการปฏิบัติที่ดีควรจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ จัดให้ผู้เรียนเป็นศูนย์กลางของการเรียนการสอน กิจกรรมต้องสะท้อนความต้องการในการพัฒนาผู้เรียนและเน้นการนำไปใช้ประโยชน์ในชีวิตจริงของผู้เรียน สร้างบรรยากาศของการมีส่วนร่วม และการเจรจาโต้ตอบที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับผู้สอนและเพื่อนในชั้นเรียน จัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้เป็นพลวัต ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในทุกกิจกรรมรวมทั้งกระตุ้นให้ผู้เรียนประสบความสำเร็จในการเรียนรู้ จัดสภาพการเรียนรู้แบบร่วมมือ ส่งเสริมให้เกิดการร่วมมือในกลุ่มผู้เรียน จัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้ท้าทาย และให้โอกาสผู้เรียนได้รับวิธีการสอนที่หลากหลาย วางแผนเกี่ยวกับเวลาในการจัดการเรียนการสอนอย่างชัดเจน ทั้งในส่วนของเนื้อหา และกิจกรรม ครูผู้สอนต้องใจกว้าง ยอมรับในความสามารถในการแสดงออก และความคิดของที่ผู้เรียน โดยมีกระบวนการในการจัดการเรียนรู้ตามแนวหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน ใช้ในการสอนจัดให้ตรงกับจุดประสงค์และจุดมุ่งหมายการเรียนรู้ตามตัวชี้วัดที่กำหนด สื่อการเรียนการสอนที่มีในคู่มือของการจัดการเรียนการสอน เน้นการอ่าน การทำความเข้าใจจากบทความ หรือใบงาน แบบฝึกกิจกรรมการบ้านตามเนื้อหาวิชาที่กำหนดไว้ โดยให้นักเรียนมีกิจกรรมในใบงานต่างๆ ในใบงาน ทั้งการทำการบ้าน ครูผู้สอนเป็นผู้แนะนำครูได้สร้างความสนใจทั้งนำกระบวนการในการเสริมแรง เพื่อกระตุ้น หรืออำนวยความสะดวกแก่นักเรียน โดยเน้นให้นักเรียนพัฒนาศักยภาพทางสมอง ได้แก่ การคิด การแก้ปัญหา และการนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ เป็นการเรียนการสอนที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกระบวนการเรียนรู้สูงสุด

5.2.2 อภิปรายผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 นวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ โดยใช้เทคนิค Creative and Innovative Learning ร่วมกับโรงเรียนเครือข่ายพัฒนาครูศาสตร์ สำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ในเขตพื้นที่การศึกษา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

คณะผู้วิจัย ได้ทำการศึกษาระบบการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษโดยใช้เทคนิค Creative and Innovative Learning จึงได้ผลิตแผนการจัดการเรียนรู้ จำนวน 3 แผนการเรียนรู้ โดยแบ่งเนื้อหาบทเรียน เป็นหน่วยการเรียนรู้ จำนวน 3 หน่วยด้วยกัน ได้แก่ หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 Where Are You from? หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 Nouns? หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 Tourism and Services โดยการจัดการเรียนรู้ดังกล่าว นั้น ใช้กระบวนการคิดสร้างสรรค์ของทอรัแนซ ซึ่งสามารถจำแนกกระบวนการคิดสร้างสรรค์ได้เป็นขั้นตอนดังต่อไปนี้ ขั้นที่ 1 นำเข้าสู่บทเรียน การค้นหาข้อเท็จจริง ขั้นที่ 2 การค้นพบปัญหา ขั้นที่ 3 การค้นพบแนวคิด ขั้นที่ 4 การค้นพบคำตอบ ขั้นที่ 5 การยอมรับผลที่ได้จากการค้นพบ ขั้นที่ 6 การย้อนกลับข้อมูล โดยมีรายละเอียดของแผนการจัดการเรียนรู้ที่แสดงไว้ในบทที่ 4 ที่ผ่านมา ถือว่าเป็นนวัตกรรมการสอนภาษาอังกฤษที่เป็นแนวปฏิบัติที่ดีร่วมกันของโรงเรียนเครือข่ายพัฒนาครูศาสตร์ ทั้งนี้ ได้สอดคล้องกับการศึกษาวิจัยของ **ชุดิมา ธรรมรักษา** ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง นวัตกรรมการสอนภาษาอังกฤษโดยใช้ SECI Model ผลการวิจัยพบว่า (1) ในขั้นการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ (Socialization) ซึ่งผู้เรียนได้ทำกิจกรรมการตั้งเป้าหมายในการเรียนร่วมกัน และกิจกรรมการเขียนอย่างอิสระแบบผู้สอนมีส่วนร่วม นั้น ผู้เรียนได้รับประโยชน์ คือ ได้เรียนรู้ภาษาอังกฤษจากแหล่งความรู้ที่หลากหลายได้ฝึกทักษะที่จำเป็นในการทำงานร่วมกัน ได้ฝึกความกล้าแสดงออกทางความคิด และได้พัฒนาทัศนคติที่ดีต่อการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ (2) ในขั้นการสกัดความรู้ฝังลึกออกมาเป็นความรู้ชัดแจ้ง (Exterralization) จากการที่ผู้เรียนได้ทำกิจกรรมการเขียนเล่าเคล็ดลับความสำเร็จในการเขียนย่อความ กิจกรรมการแบ่งปันความรู้ใน Blog และกิจกรรมการผลิตนวัตกรรมสื่อการเรียนรู้ ทำให้ผู้เรียนได้มีโอกาสถ่ายทอดความรู้ และทักษะที่มีอยู่ภายในตนเองออกมาด้วยวิธีการพูด หรือเขียนเล่าสู่กันฟัง ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อทั้งตนเองและผู้อื่น (3) ในขั้นการรวบรวมความรู้ (Combination) เป็นขั้นที่ผู้เรียน ได้นำความรู้ชัดแจ้งมาจัดเก็บเป็นคลังความรู้ (Knowledge Asset) ในรูปแบบของเอกสารรวมเคล็ดลับการเขียนย่อความ เอกสารรวมความรู้จาก Blog เอกสารรวมเทคนิคการเรียนรู้ภาษาอังกฤษจากการสัมภาษณ์แขกรับเชิญ และซีดีนวัตกรรมสื่อการเรียนรู้ ซึ่งมีเนื้อหาตามที่ผู้เรียนได้ตั้งเป้าหมายในการเรียนไว้ในตอนเริ่มเรียน ซึ่งข้อมูลเหล่านี้สามารถนำไปเผยแพร่เพื่อเป็นประโยชน์ได้ และ (4) ในขั้นการนำความรู้ชัดแจ้งมาปฏิบัติ (Intemmalization) นั้น ผู้เรียนได้ประยุกต์ใช้ความรู้จากเอกสารรวมความรู้ และการผลิตผลงานนวัตกรรมสื่อการเรียนรู้ในการฝึกทักษะภาษาอังกฤษของตนเอง เช่นเดียวกันกับ รังสิยา นรินทร์ ประกอบ ไจมัน และสายสวาท เกตุชาติ ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้านโดยการใช้กิจกรรมเป็นฐานในการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างความมุ่งมั่นแน่วแน่ของนักเรียน ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ผลการวิจัยพบว่า 1. องค์ประกอบของรูปแบบการจัดการเรียนรู้ มี 6 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) หลัก การแนวคิด ทฤษฎี 2) วัตถุประสงค์ของรูปแบบ 3) เนื้อหา 4) กระบวนการจัดการเรียนรู้ 5) การวัดประเมินผล 6) บทบาท ครู นักเรียน ผู้ปกครอง และ กระบวนการจัดการเรียนรู้ มี 6 กระบวนการ ได้แก่

1) การปรับเปลี่ยนแนวคิด 2) การศึกษาค้นคว้า 3) การวางแผนจัดการเรียนรู้ 4) การสร้างประสบการณ์ 5) การประเมินผล 6) การนำเสนอ โดยใช้กระบวนการจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญโดยจัดให้ผู้เรียนเป็นศูนย์กลางการเรียนรู้ โดยมีกิจกรรมที่หลากหลาย ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ด้วยตนเองจนเกิดความรู้ ความเข้าใจ นำไปสู่การสร้างองค์ความรู้ได้ด้วยตนเอง จากการที่คณะผู้วิจัยได้ทำการศึกษากระบวนการจัดการเรียนรู้ พบว่า เทคนิคการจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning สามารถสร้างให้เกิดขึ้นได้ทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียน รวมทั้งสามารถใช้ได้กับนักเรียนทุกระดับ ทั้งการเรียนรู้เป็นรายบุคคล การเรียนรู้แบบกลุ่มเล็ก และการเรียนรู้แบบกลุ่มใหญ่ (McKinney, 2008) ได้เสนอตัวอย่างรูปแบบหรือเทคนิค การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่จะช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้แบบ Active Learning และเทคนิค Creative and Innovative Learning จึงได้ผลิตแผนการจัดการเรียนรู้ จำนวน 3 แผนการเรียนรู้ ซึ่งเป็นนวัตกรรมจัดการเรียนรู้ของงานวิจัยดังกล่าว ซึ่งการจัดทำแผนการเรียนรู้ ได้แบ่งเนื้อหาบทเรียน เป็นหน่วยการเรียนรู้ จำนวน 3 หน่วยด้วยกัน ได้แก่ หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 Where Are You from? หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 Nouns? หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 Tourism and Services ซึ่งการจัดการเรียนรู้ดังกล่าวนี้ ใช้กระบวนการคิดสร้างสรรค์ของทอรัแนซ์ ซึ่งสามารถจำแนกกระบวนการคิดสร้างสรรค์ได้เป็นขั้นตอน คือ ขั้นที่ 1 นำเข้าสู่บทเรียน การค้นหาข้อเท็จจริง ขั้นที่ 2 การค้นพบปัญหา ขั้นที่ 3 การค้นพบแนวคิด ขั้นที่ 4 การค้นพบคำตอบขั้นที่ 5 การยอมรับผลที่ได้จากการค้นพบขั้นที่ 6 การย้อนกลับข้อมูล ทั้งนี้ มีความสอดคล้องกับการศึกษาของ ดุษฎี รังสีชัชวาล (2564) ได้วิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนภาษาอังกฤษโดยการบูรณาการนวัตกรรมการสอนเพื่อส่งเสริมทักษะการเรียนรู้แห่งศตวรรษที่ 21

5.3 ข้อเสนอแนะ

จากการพัฒนานวัตกรรมการสอนภาษาอังกฤษโดยใช้เทคนิค Creative and Innovative Learning สำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ในโรงเรียนเครือข่ายพัฒนาคุณครูศาสตร์ ในเขตพื้นที่การศึกษา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษากระบวนการจัดการเรียนรู้แบบ Creative and Innovative Learning ที่เป็นแนวปฏิบัติที่ดีร่วมกับโรงเรียนเครือข่ายพัฒนาคุณครูศาสตร์ และสร้างนวัตกรรมจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ โดยใช้เทคนิค Creative and Innovative Learning ร่วมกับโรงเรียนเครือข่ายพัฒนาคุณครูศาสตร์ สำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ในเขตพื้นที่การศึกษา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ผู้วิจัยมีความเห็นที่จะเสนอ 3 ประเด็น คือ (1) ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้ (2) ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย และ (3) ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติการสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป ดังต่อไปนี้

5.3.1 ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้

5.3.1.1 ด้านการเรียนการสอน ควรพัฒนาผู้เรียนให้เกิดแนวคิดเชิงวิเคราะห์ สังเคราะห์ และสร้างสรรค์

5.3.1.2 ด้านการวัดและประเมินผล ควรแจ้งผลการประเมินการเรียนรู้ให้ผู้เรียนทราบ พร้อมทั้งอธิบายคำตอบ เช่น เฉลยข้อสอบ เฉลยแบบฝึกหัด ให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงชิ้นงาน

5.3.1.3 ด้านคุณลักษณะอาจารย์ การมีคุณธรรม จริยธรรมของผู้สอน

5.3.1.4 ด้านสื่อ และสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ ควรสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายและวัตถุประสงค์การเรียนการสอน

5.3.1.5 ด้านการส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ด้วยตนเอง และเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ควรมี เอกสาร ตำรา สื่อ อุปกรณ์ สำหรับค้นคว้าด้วยตนเอง มีความทันสมัย และมีจำนวนเพียงพอ

5.3.2 ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

5.3.2.1 ควรส่งเสริมและพัฒนาผู้สอนให้สามารถใช้กระบวนการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา

5.3.2.2 ควรมีการนำกระบวนการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐาน หรือ Problem-based Learning (PBL) และกระบวนการเรียนรู้แบบปฏิบัติการ หรือ Laboratory Method เข้ามาผสมผสาน และปรับใช้ในการจัดการเรียนการสอนแทนการบรรยาย (Lecture)

5.3.3 ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติการสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

5.3.3.1 ควรนำรูปแบบการจัดการเรียนการสอนแบบ Creative and Innovative Learning ไปใช้กับนักเรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นด้วย

5.3.3.2 ควรมีการศึกษาวิจัย และพัฒนารูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่จะช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้แบบ Creative and Innovative Learning เพิ่มมากขึ้น

บรรณานุกรม

- กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ. การจัดสาระการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยตามหลักสูตร
แกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช. กรุงเทพมหานคร : กรมวิชาการ
กระทรวงศึกษาธิการ, 2551.
- กรมสามัญศึกษา. การประกันคุณภาพการศึกษากกรมสามัญศึกษา. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์คุรุสภา,
2542.
- กิดานันท์ มลิทอง. เทคโนโลยีการศึกษาและนวัตกรรม. กรุงเทพมหานคร : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย,
2543.
- กীরติ ยศยิ่งยง. องค์การแห่งนวัตกรรม : แนวคิดและกระบวนการ. กรุงเทพมหานคร : จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย, 2552.
- กุลิสรา จิตรชญาวนิช. การจัดการเรียนรู้. กรุงเทพมหานคร : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2562.
- เกริก ท่วมกลาง และ จินตนา ท่วมกลาง. การพัฒนาสื่อ นวัตกรรมทางการศึกษา. กรุงเทพมหานคร:
เขตโล่การพิมพ์, 2555.
- เกรียงศักดิ์ พลยะเดช และคณะ. การวัดและประเมินผลสภาพที่แท้จริงของนักเรียน แฟ้มสะสมงาน
(Portfolio), พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ห้างหุ้นส่วนจำกัด ป.สัมพันธ์พาณิชย์,
2540.
- คณะอนุกรรมการปฏิรูปการเรียนรู้. ปฏิรูปการเรียนรู้ผู้เรียนสำคัญที่สุด. กรุงเทพมหานคร :
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2543.
- ณิรดา เวชญาลักษณ์. หลักการจัดการเรียนรู้. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์แห่ง จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย, 2561.
- ดุขฎี รังสีชัชวาล. การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนภาษาอังกฤษโดยการบูรณาการนวัตกรรมการสอน
เพื่อส่งเสริมทักษะการเรียนรู้แห่งศตวรรษที่ 21. รายงานวิจัย, (มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่
งบประมาณแผ่นดิน ปีงบประมาณ พ.ศ. 2561, สำนักงานการวิจัยแห่งชาติ (วช.), 2562.
- ทิศนา แหมมณี. ปลุกโลกการสอนให้มีชีวิต ห้องเรียนแห่งศตวรรษใหม่. กรุงเทพมหานคร :
สหมิตร พรินติ้ง จำกัด, 2559.
- บุญชนก ธรรมวงศา. 4CS : สี่ทักษะการเรียนรู้ที่ควรมี ฝึกกันได้ และไม่ต้องใช้พรสวรรค์, สืบค้นเมื่อ 13
กรกฎาคม 2567, จาก <https://thepotential.org/2018/10/19/4cs-for-21st-century-learning/>
- บุญเกื้อ ควรหาเวช. นวัตกรรมทางการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพมหานคร : RS Printing, 2543.
- บุญชม ศรีสะอาด. การพัฒนาหลักสูตรและการวิจัยเกี่ยวกับหลักสูตร. กรุงเทพมหานคร : สุวีริยาสาส์น,
2546.

- พิมพ์พันธ์ เดชะคุปต์ พเยาว์ ยินดีสุข และราชน มีศรี. **ประเมินบันทึกหลังสอนวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน**. กรุงเทพมหานคร : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2557.
- วิชัย ประสิทธิ์วุฒิเวช. **การพัฒนาหลักสูตรสานต่อที่ทองถิ่น**. กรุงเทพมหานคร : บริษัท เซ็นเตอร์ ดิสคัฟเวอรี, 2542.
- วิชัย วงษ์ใหญ่ และมารุต พัฒนา. **การพัฒนาทักษะสร้างสรรค์นวัตกรรม**. กรุงเทพมหานคร : ศูนย์ผู้นำพัฒนานวัตกรรมหลักสูตรและการเรียนรู้, 2562.
- วิชัย วงษ์ใหญ่ และ มารุต พัฒนา. **การเรียนรู้เชิงสร้างสรรค์**. กรุงเทพมหานคร : จรัสสินทวงศ์การพิมพ์, 2563.
- รังสียา นรินทร์ ประกอบ ใจมั่น และสายสวาท เกตุชาติ. **การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบ ห้องเรียนกลับด้านโดยใช้กิจกรรมเป็นฐานในการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างความมุ่งมั่นแน่วแน่ ของนักเรียน ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย, วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ, 2562, 19 (1), 57-58.**
- ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. **เทคนิคการวัดผลการเรียนรู้**. กรุงเทพมหานคร : สุวีริยาสาส์น, 2542.
- วิไลลักษณ์ รัตนเพียรธัมมะ และปิยะนันท์ พรังน้อย. **นวัตกรรมการศึกษาในการพัฒนาทักษะเพื่อการ ดำรงชีวิตในศตวรรษที่ 21**. วารสารร่วมพฤษภูมิมหาวิทยาลัยเกริก, 2559, 34 (3), 55 - 78.
- สมเดช สีแสง. **คู่มือปฏิบัติราชการและเตรียมสอบผู้บริหารการศึกษา**. ชัยนาท : เรือนดี, 2543.
- สมเกียรติ ตั้งกิจวานิชย์ และคณะ. **ปฏิรูปการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อการเรียนรู้แห่งศตวรรษที่ 21**. กรุงเทพมหานคร : สำนักงานสถิติแห่งชาติ, 2556.
- ส่งศรี ชมพวงค์ การวิจัย. **นครศรีธรรมราช : มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช, 2549.**
- สถาบันบัณฑิตบริหารธุรกิจ ศศินทร์ แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. **การกำหนดแนวทางการพัฒนา การศึกษาไทยกับการเตรียมความพร้อมสู่ศตวรรษที่ 21**. กรุงเทพมหานคร : สำนักงาน เลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ, 2556.
- สถาพร พฤษภูมิกุล. **เอกสารประกอบการฝึกอบรม “คุณภาพผู้เรียนเกิดจากกระบวนการเรียนรู้”**. สระแก้ว : คณะเทคโนโลยีการเกษตร มหาวิทยาลัยบูรพา วิทยาเขตสระแก้ว, 2558.
- สุดาพร ปัญญาพฤษ. **การจัดกิจกรรมการเรียนรู้เชิงรุกในยุค New Normal เพื่อพัฒนาทักษะการเรียนรู้ และนวัตกรรม สำหรับนักศึกษาครู มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย**
- สำนักงานราชบัณฑิตยสภา. **พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2554**. [ระบบออนไลน์], แหล่งที่มา : <http://www.royin.go.th/dictionary/>, สืบค้นเมื่อ 12 กรกฎาคม 2567.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. **ปฏิรูปการเรียนรู้ผู้เรียนสำคัญที่สุด**. กรุงเทพมหานคร : บริษัทพิมพ์ดี, 2543.

สำนักส่งเสริมวิชาการและงานทะเบียน มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์,
คู่มือการจัดระบบการเรียนการสอนที่ยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพมหานคร :
 ศูนย์เรียนรู้การผลิตและจัดการธุรกิจสิ่งพิมพ์ดิจิทัล มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระ
 บรมราชูปถัมภ์, 2557.

อนุชา โสมาบุตร. **ระบบสนับสนุนการเรียนรู้สำหรับศตวรรษที่ 21**, ค้นเมื่อ วันที่ 13

กรกฎาคม 2567, จาก <https://teacherweekly.wordpress.com/2013/09/25/21st-century-support-systems/>

อาภรณ์ ใจเที่ยง. **หลักการสอน (ฉบับปรับปรุง)**. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพมหานคร : โอเดียนสโตร์,
 2546.

อาภรณ์ ใจเที่ยง. **หลักการสอน (ฉบับปรับปรุง)**. กรุงเทพมหานคร : โอเดียนสโตร์, 2553.

ฮูและดันแคน (Hough & Duncan, 1970: 144 การศึกษากระบวนการเรียนรู้และการถ่ายทอดความรู้
 ของพิพิธภัณฑ์ท้องถิ่น อ้างถึงใน มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์

http://acad.vru.ac.th/pdf-handbook/Hand_Teacher.pdf

Arree Rungsinan. **Creativity Thinking**. 3rd edition. Bangkok : Sorghum, 1989. [In Thai]

Baron, R.A., **Behavior in Organizations: Understanding and Managing the Human
 Side of Work**. (2nd Ed.). Allyn and Bacon, Boston, 1986.

De Bono. Edward. **Cateral Thinking : A Text Book of Creativity**. Haronds Wort :
 Penquine Book, 1982.

Graham Wallas, **The Art of Thought : Graham Wallas on the Four Stages of Creativity**,
 1926.

Guilford, J.P. **The Nature of Human Intelligence**. McGraw-Hill, Book Company, 1967.

Hurlock, E.B. **Child Development**. New York : McGraw-Hill, 1972.

Kunya Tingsaphatthi. **Report of training, viewing work, meeting / seminar according to
 the regulations of Sukhothai Thammathirat Open University**. Bangkok :
 Sukhothai Thammathirat Open University, 2016.

Somporn Limcharoen. **The Extra- Curriculum Development Enhancing Creativity
 Thinking in Second-Level Students**. Dissertation, Edition.D. (Curriculum Research
 andDevelopment). Bangkok : Graduate School, Srinakharinwirot University, 2009.

ภาคผนวก ก
รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือ

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือ
การพัฒนานวัตกรรมการสอนภาษาอังกฤษโดยใช้เทคนิค Creative and Innovative Learning
สำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายในโรงเรียนที่เครือข่ายพัฒนาครุศาสตร์

ที่	ชื่อ - สกุล/ฉายา	ตำแหน่ง	หมายเหตุ
1	พระมหาบุญสุข สุทธิญาณ , ผศ.	อาจารย์ประจำหลักสูตรการสอน ภาษาอังกฤษ	
2	อาจารย์ ดร.ลำพอง กลมกุล	อาจารย์ประจำคณะครุศาสตร์	
3	ผศ.เอื้อมพร พุฒิเมวส์	อาจารย์ประจำหลักสูตรการสอน ภาษาอังกฤษ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง	

ภาคผนวก ข
แผนการจัดการเรียนรู้

คู่มือแผนการจัดการเรียนรู้
 นวัตกรรมการสอนภาษาอังกฤษโดยใช้เทคนิค Creative and Innovative Learning
 สำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ในเขตพื้นที่การศึกษาอำเภอวังน้อย
 จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
 พ.ศ. 2566

คำนำ

คู่มือการใช้แผนการจัดการเรียนรู้ ฉบับนี้สร้างขึ้นจากกระบวนการทำการวิจัยเรื่องการพัฒนาวัตกรรมการสอนภาษาอังกฤษโดยใช้เทคนิค Creative and Innovative Learning สำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ในโรงเรียนเครือข่ายพัฒนาคณะครุศาสตร์ ในเขตพื้นที่การศึกษา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ภายใต้แผนงานวิจัย เรื่อง นวัตกรรมการสอนภาษาอังกฤษโดยใช้เทคนิค Creative and Innovative Learning สำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ในเขตพื้นที่การศึกษา อำเภอมโนรมย์ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา มีวัตถุประสงค์สำคัญ 1) เพื่อศึกษากระบวนการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค Creative and Innovative Learning ที่เป็นแนวปฏิบัติที่ดีของโรงเรียนต้นแบบ 2) เพื่อพัฒนาวัตกรรมการสอนภาษาอังกฤษ โดยใช้เทคนิค Creative and Innovative Learning สำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ในเขตพื้นที่การศึกษาอำเภอมโนรมย์ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา และ 3) เพื่อประเมินผลนวัตกรรมการสอนภาษาอังกฤษ โดยใช้เทคนิค Creative and Innovative Learning สำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ในเขตพื้นที่การศึกษาอำเภอมโนรมย์ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

คณะผู้วิจัยตระหนักว่าคู่มือการใช้แผนการจัดการเรียนรู้ที่ได้จากการพัฒนาวัตกรรมการสอนภาษาอังกฤษโดยใช้เทคนิค Creative and Innovative Learning สำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย เพื่อเป็นแนวทางการปฏิบัติที่ดี ในกระบวนการจัดการเรียนรู้ด้านภาษาอังกฤษในโรงเรียนเครือข่ายพัฒนาคณะครุศาสตร์ ในเขตพื้นที่การศึกษา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา และผู้สนใจต่อไป

พระมหาภักทวิชัย สุพรรณโมก, ผศ.ดร.

คณะผู้วิจัย

2566

คำชี้แจง

การใช้คู่มือการแผนการจัดการเรียนรู้ ฉบับนี้สร้างขึ้นจากกระบวนการทำการวิจัยเรื่องการพัฒนาวัตกรรมการสอนภาษาอังกฤษโดยใช้เทคนิค Creative and Innovative Learning สำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ในโรงเรียนเครือข่ายพัฒนาคณะครุศาสตร์ ในเขตพื้นที่การศึกษา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ในการเตรียมความพร้อมมีรายละเอียด ดังนี้

1. เนื้อหาในคู่มือแผนการจัดการเรียนรู้ทั้งหมดมี 3 หน่วย คือ Where Are You from? มี 1 แผน Nouns? มี 1 แผน และ Tourism and Services มี 1 แผน ทั้งหมด 3 แผน คิดเป็นชั่วโมง จำนวน 6 ชั่วโมง

2. แผนการจัดการเรียนรู้ จำนวน 3 แผนการเรียนรู้ โดยแบ่งเนื้อหาบทเรียน เป็นหน่วยการเรียนรู้

หน่วยการเรียนรู้ที่ 1	Where Are You from?
	แผนที่ 1 เรื่อง Countries and Nationalities
หน่วยการเรียนรู้ที่ 2	Nouns?
	แผนที่ 2 เรื่อง it's a pen
หน่วยการเรียนรู้ที่ 3	Tourism and Services
	แผนที่ 3 เรื่อง Asking about information

3. การจัดการเรียนรู้อย่างกล่าวนั้น ใช้กระบวนการคิดสร้างสรรค์ของทอร์เรนซ์ ซึ่งสามารถจำแนกกระบวนการคิดสร้างสรรค์ได้เป็นขั้นตอนดังต่อไปนี้

ขั้นที่ 1	นำเข้าสู่บทเรียน การค้นหาข้อเท็จจริง
ขั้นที่ 2	การค้นพบปัญหา
ขั้นที่ 3	การค้นพบแนวคิด
ขั้นที่ 4	การค้นพบคำตอบ
ขั้นที่ 5	การยอมรับผลที่ได้จากการค้นพบ
ขั้นที่ 6	การย้อนกลับข้อมูล

คำชี้แจงสำหรับครูผู้สอน

1. ศึกษาเอกสารคู่มือการใช้แผนการจัดการเรียนรู้ที่ได้จากการพัฒนานวัตกรรมการสอนภาษาอังกฤษโดยใช้เทคนิค Creative and Innovative Learning สำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย เพื่อเป็นแนวทางการปฏิบัติที่ดีในกระบวนการจัดการเรียนรู้ด้านภาษาอังกฤษในโรงเรียนเครือข่ายพัฒนาคณะครุศาสตร์ ในเขตพื้นที่การศึกษา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา อย่างละเอียด

2. ศึกษาคู่มือสำหรับครู โดยเฉพาะเป้าหมายนวัตกรรมการสอนภาษาอังกฤษโดยใช้เทคนิค Creative and Innovative Learning สำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย เพื่อเป็นแนวทางการปฏิบัติที่ดีในกระบวนการจัดการเรียนรู้ด้านภาษาอังกฤษในโรงเรียนเครือข่ายพัฒนาคณะครุศาสตร์ ในเขตพื้นที่การศึกษา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา มุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีความรู้และทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร ซึ่งครูผู้สอนสามารถนำแนวทางและขั้นตอนที่กำหนดไว้ในหลักสูตรไปใช้ในการสอนวิชาภาษาอังกฤษ ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

3. วางแผนการจัดเตรียมสถานที่ให้มีบรรยากาศที่เหมาะสมต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

4. เตรียมสื่อและอุปกรณ์ที่จะใช้ในจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้พร้อม

5. บทบาทครูผู้สอน

5.1 เป็นผู้ให้คำแนะนำและคอยเสนอแนะให้คำปรึกษาให้กำลังใจในการทำกิจกรรม

5.2 กระตุ้นให้ผู้เรียนแสดงความคิดเห็น กล้าคิด กล้าแสดงออก ในการทำกิจกรรมตามขั้นตอนการเรียนรู้ตามแผนการจัดการเรียนรู้

5.3 บันทึกความคิดเห็นสำคัญในการทำกิจกรรมของผู้เรียน เพื่อเป็นข้อมูลในการปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้ต่อไป

5.4 บันทึกปัญหาและอุปสรรคในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในแต่ละแผนการจัดการจัดการเรียนรู้เพื่อเป็นประโยชน์ต่อการปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้ต่อไป

จุดประสงค์ของหลักสูตร

1. เพื่อพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษของนักเรียนให้มีศักยภาพ

2. เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาอาจารย์สอนในการออกแบบการเรียนรู้ โดยใช้เทคนิค Creative and Innovative Learning

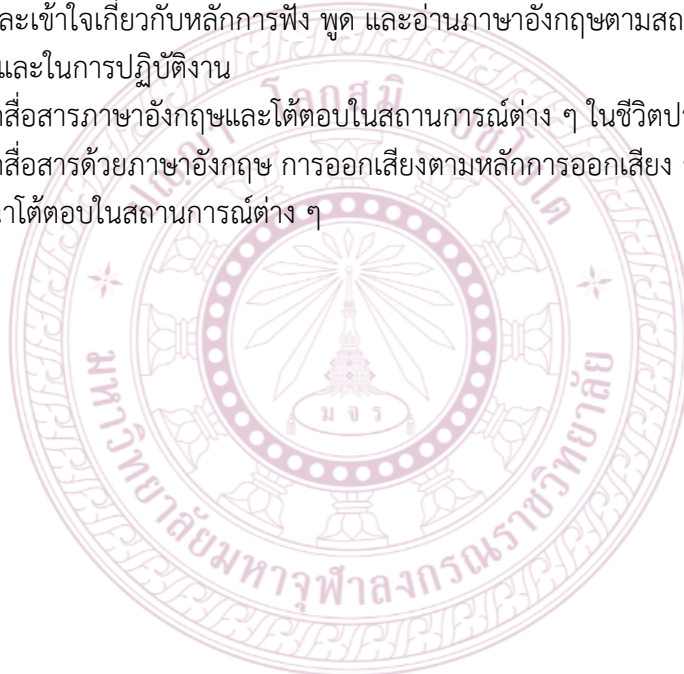
สาระและมาตรฐานการเรียนรู้

สาระการพูด การอ่าน และการเขียน

มาตรฐานที่ 1 ตัวบ่งชี้ที่ 4 ร้อยละของผู้เรียนที่มีทักษะการสื่อสาร ด้านการฟัง การอ่าน การเขียน และการสนทนา ทั้งภาษาไทย และภาษาต่างประเทศ

ผลการเรียนรู้

1. ปฏิบัติตามคำแนะนำในคู่มือการใช้งานต่าง ๆ คำชี้แจง คำอธิบาย และคำบรรยายที่ฟัง และอ่าน
2. รู้และเข้าใจเกี่ยวกับหลักการฟัง พูด และอ่านภาษาอังกฤษตามสถานการณ์ต่าง ๆ ในชีวิตประจำวันและในการปฏิบัติงาน
3. พูดสื่อสารภาษาอังกฤษและโต้ตอบในสถานการณ์ต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน
4. พูดสื่อสารด้วยภาษาอังกฤษ การออกเสียงตามหลักการออกเสียง การใช้คำศัพท์ สำนวน และการสนทนาโต้ตอบในสถานการณ์ต่าง ๆ

**นวัตกรรมการสอนภาษาอังกฤษโดยใช้เทคนิค Creative and Innovative Learning
สำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย เพื่อเป็นแนวทางการปฏิบัติที่ดี ในกระบวนการจัดการ
เรียนรู้ด้านภาษาอังกฤษในโรงเรียนเครือข่ายพัฒนาคณะครุศาสตร์
ในเขตพื้นที่การศึกษา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา**

ความเป็นมาและความสำคัญของแผนการจัดการเรียนรู้

การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในรายวิชาภาษาอังกฤษค่อนข้างยาก แต่หากใช้เทคนิคและวิธีการหลากหลาย โดยเฉพาะเมื่อนำนวัตกรรมการสอนภาษาอังกฤษ Creative and Innovative Learning ใช้ในกิจกรรมการเรียนที่นำเสนอจะให้นักเรียน มีความอยากเรียนไม่น่าเบื่อ โดยเฉพาะในด้านทักษะการพูด การอ่าน และการเขียนภาษาอังกฤษ ซึ่งเป็นทักษะที่นักเรียนค่อนข้างอ่อน และไม่กล้าแสดงออก เมื่อได้ทำกิจกรรมที่ทำร่วมกับผู้อื่น และได้ออกแบบหลาย ๆ สิ่งในกิจกรรม จะทำให้นักเรียนเกิดความอยากเรียนมากขึ้น นำไปสู่การพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ที่ดีขึ้นอีกด้วย

คณะผู้วิจัย ในฐานะเป็นครูผู้สอนกลุ่มสาระภาษาอังกฤษ จึงต้องการศึกษาพัฒนาหลักสูตร เพื่อพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษโดยใช้เทคนิค Creative and Innovative Learning สำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ให้สอดคล้องกับสถานการณ์จริงและประสบการณ์จริงของนักเรียน เพื่อปรับปรุงการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนภาษาอังกฤษให้เหมาะสมกับวัยวุฒิของผู้เรียนที่มีการเรียนรู้ได้ซำนั้นเกิดการเรียนรู้ที่เร็วขึ้น เพื่อนำไปเป็นแนวทางในการนำไปศึกษาระดับการศึกษาที่สูงต่อไป

โครงสร้างหน่วยการเรียนรู้
ตามนวัตกรรมการสอนภาษาอังกฤษโดยใช้เทคนิค Creative and Innovative Learning สำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ในเขตพื้นที่การศึกษาอำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

นวัตกรรมการสอนภาษาอังกฤษโดยใช้เทคนิค Creative and Innovative Learning สำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย	
หน่วยการเรียนรู้/แผนการจัดการเรียนรู้	เวลาเรียน (ชั่วโมง)
หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 Where Are You from? - Countries and Nationalities	2
หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 Nouns? - it's a pen	2
หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 Tourism and Services - Asking about information	2
รวมเวลาเรียนทั้งสิ้น	6

คู่มือการแผนการจัดการเรียนรู้
 นวัตกรรมการสอนภาษาอังกฤษโดยใช้เทคนิค Creative and Innovative Learning
 สำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ในเขตพื้นที่การศึกษาอำเภอวังน้อย
 จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
 พ.ศ. 2566

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1

หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 Where Are You from?
เรื่องหลัก/หัวเรื่อง Countries and Nationalities

ชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย
เวลา 2 ชั่วโมง

เป้าหมายการเรียนรู้

สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

หน่วยการเรียนรู้นี้มีจุดมุ่งหมายให้นักเรียนฟัง-พูด และให้ข้อมูลส่วนบุคคล ได้แก่ ชื่อ ถิ่นที่อยู่อาศัย สัญชาติ การสนทนา

1. มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด

สาระที่ 1 : ภาษาเพื่อการสื่อสาร

สาระที่ 3 : ภาษากับความสัมพันธ์กับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น

สาระที่ 4 : ภาษากับความสัมพันธ์กับชุมชนและโลก

3. ความรู้

Structure (Grammar) / Explain about the contents taught briefly

3.1 Where are you from?

3.2 What is your nationality?

3.3 What language do you speak?

No.	Countries	Nationalities	Languages
1.	Pakistan	Pakistani	Urdu
2.	Sri Lanka	Sri Lankan	Sinhalese
3.	Nepal	Nepalese	Nepalese
4.	Cambodia	Cambodian	Khmer
5.	Bangladesh	Bangladeshi	Bengali
6.	India	Indian	Hindi
7.	Japan	Japanese	Japanese
8.	Myanmar	Myanmese	Myanmese
9.	Laos	Laos / Laotian	Laos / Laotian
10.	China	Chinese	Chinese
11.	Portugal	Portuguese	Portuguese / Spanish
12.	Spain	Spanish	Spanish
13.	Egypt	Egyptian	Arabic

14.	Taiwan	Taiwanese	Chinese Mandarin
15.	Thailand	Thai	Thai
16.	Bolivia	Bolivian	Bolivian
17.	United States of America	American	English
18.	Indonesia	Indonesian	Bahasa
19.	Germany	German	German
20.	Poland	Polish	Polish

When you go to overseas, you can see many tourists who are from many countries, and they have their nationalities, that is inflected to the spoken language either. In this case, you should know how to ask about information. You study the *Grammar Focus*, then look at the dialog to ask about the persons' information as below.

- โครงสร้างประโยค/ไวยากรณ์

- Verb: be
- Question words: Where, What, How old
- Information questions:
 - Where + is/are + you/he/she/they + from?
 - What + is/are + your/his/her/their + nationality?
- Questions:
 - Am I _____?
 - Are you _____?
 - Is he _____?
 - Is it _____?
 - Are we _____?
 - Are they _____?

Grammar Focus:

Regular verbs

A **regular verb** is one that conforms to the usual rule for forming its simple past tense and its past participle. In English, the "usual" rule is to add "-ed" or "-d" to the base form of the verb to create the past forms, for instance **play, dance, look, love, sit, sleep** and so on.

Situation A: Mr. Shah Rukh Khan is talking to Miss Shu Yi at the canteen.

SRK: Good morning. How are you doing?
 Shu Yi: Good morning. I am pretty good, and how about you?
 SRK: I am good. What is your name?
 Shu Yi: My name is Shu Yi.
 SRK: **Where are you from? / Where do you come from?**
 Shu Yi: **I am from Taiwan.** And you?
 SRK: I come from India. Nice to see you.
 Shu Yi: Nice to see you too. Are you **Indian?**
 SRK: Ummm. Yes, I am. Are you **Chinese?**
 Shu Yi: No, I am not. I am **Taiwanese.**
 SRK: What language do you speak?
 Shu Yi: I speak **Mandarin**, and **Chinese**. And you? What language do you speak?
 SRK: I speak **Hindi**, and **English**.

Situation B: Mr. Jyoti talked to Miss Malee at MCU (Main Campus).

Jyoti: Good afternoon. May I sit here?
 Malee: Good afternoon. Yes, you may.
 Jyoti: What is your name? I am Jyoti.
 Malee: I am Malee. Nice to see you.
 Jyoti: How old are you?
 Malee: I am 50 years old, and you?
 Jyoti: 55 years of my age.
 Malee: What **do** you do for living?
 Jyoti: I **am** a teacher, and you?
 Malee: I **am** a nurse in the Central Health Hospital in Thailand.
 Jyoti: Where are you from?
 Malee: I am from Thailand, I am Thai. Are you **Indian?**
 Jyoti: Nooo. I am **Bangladeshi**, I **come** from **Bangladesh**.
 Malee: Very interesting! Do you **speak Hindi?**
 Jyoti: Actually, I can speak **Hindi**.
 Malee: I **speak** Thai, and I **learn** to speak Japanese after every day.
 Jyoti: Wow. It's awesome!

4. Teaching materials

4.1 National flags

4.1 Pieces of paper size 2"x 2" which they are fold into the triangles.

4.2 A4 papers

4.3 Sticky tapes

4.4 Colored pens

4.5 A mosquito bat

4.6 Exercise tests

5. Active Learning Activity / it is showed on the table

5.1 Teacher asks the background knowledge about the Countries and Nationalities by showing the National Flags then ask the questions as following:

5.1.1

Q: What is the National Flag? (Teacher raises the National Flag on hand material)

A: It's Nepalese, Bangladeshi, Japanese, Thai and so on.

5.2 Teacher divides the students into 4-5 groups.

5.3 Teacher shares A4 papers paper size 2"x 2" which they are fold into the triangles. In this case, the top was written the name of country (blue), on the right was written the nationality (red), and on the left was written the language (green).

5.4 Students work in groups discussion, they brainstorm to write and taking notes on A4 papers given.

5.5 Students write the words on the paper for 3 topics each, there are country, nationality, language then attach them on the board (every group).

5.6 Teacher reads and pronounces the words on the board, and the students repeat after the teacher.

5.7 Teacher allows the students to compete to ask the simple questions about the countries, nationalities, languages then the students hit the words according to the questions on the board by a mosquito bat.

5.8 Students study the dialog together each group by searching the unknown through the internet accesses.

5.9 Teacher summarizes the content through doing the exercise as below.
(Single tests)

บทเรียนย่อยที่ 1

ในโลกนี้มีทวีปต่าง ๆ รวม 7 ทวีป ได้แก่ ทวีปเอเชีย ทวีปออสเตรเลียและหมู่เกาะในมหาสมุทรแปซิฟิก ทวีปยุโรป ทวีปแอฟริกา ทวีปอเมริกาเหนือ ทวีปอเมริกาใต้ และทวีปแอนตาร์กติกา

ประเทศที่มีพื้นที่ใหญ่ที่สุด 10 อันดับแรกของโลก ได้แก่

ประเทศ	ชนชาติ/คำคุณศัพท์	ภาษาประจำชาติ
1. รัสเซีย (Russia)	Russian	Russian
2. แคนาดา (Canada)	Canadian	English, French
3. จีน (China)	Chinese	Mandarin, Chinese
4. สหรัฐอเมริกา (the United States of America)		American English
5. บราซิล (Brazil)	Brazilian	Brazilian
6. ออสเตรเลีย (Australia)	Australian	English
7. อินเดีย (India)	Indian	Indian
8. อาร์เจนตินา (Argentina)	Argentinian	Spanish
9. คาซัคสถาน (Kazakhstan)	Kazakh	Kazakh, Russian
10. ซูดาน (Sudan)	Sudanese	Arabic
- เมืองหลวงของบางประเทศเปลี่ยนจากชื่อเดิมที่เคยเรียก เช่น		
Beijing	เดิมชื่อ Peking	
New York	เดิมชื่อ New Amsterdam	
Oslo	เดิมชื่อ Christiania	
Tokyo	เดิมชื่อ Yedo	
Istanbul	เดิมชื่อ Constantinople	

4. ทักษะ/กระบวนการ

กระบวนการกลุ่ม, ทักษะการสืบค้นข้อมูล, ทักษะการนำเสนอ

5. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

ความสามารถในการสื่อสาร การคิด การใช้ทักษะชีวิต การใช้เทคโนโลยี

6. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

มีมารยาทสังคม : นักเรียนสร้างความสัมพันธ์ฉันมิตรกับบุคคลรอบข้าง

7. สิ่งที่นักเรียนเรียนรู้และปฏิบัติได้

1. พูดขอและให้ข้อมูลส่วนบุคคล ได้แก่ ชื่อ ถิ่นที่อยู่อาศัย ของตนเองและผู้อื่นได้
2. ฟังและให้ข้อมูลส่วนบุคคลได้แก่ ชื่อ ถิ่นที่อยู่อาศัย ของบุคคลได้
3. ค้นคว้าและนำเสนอข้อมูลเกี่ยวกับประเทศที่สนใจ

ร่องรอย หลักฐานการเรียนรู้

1. ผลงานปฏิบัติ/ชิ้นงาน

1. งานแบบทดสอบการทำกิจกรรมในชั้นเรียน

2. การวัดผลและประเมินผล

1. ประเมินการสนทนาให้ข้อมูลโดยใช้แบบประเมิน
2. เกณฑ์การประเมินดังนี้

ร้อยละของคำตอบที่ถูกต้อง

ระดับความสามารถ

90-100

ดีมาก

70-89

ดี

50-69

พอใช้

น้อยกว่า 50

ต้องปรับปรุงแก้ไข

หลักฐานอื่น ๆ

- การทำแบบฝึกหัดในหนังสือเรียนและหนังสือแบบฝึกหัด
- การทำกิจกรรมในใบงาน

กิจกรรมการเรียนรู้

บทเรียนย่อยที่ 1

เวลา 2 ชั่วโมง

สิ่งที่นักเรียนเรียนรู้และปฏิบัติได้

1. พูดขอและให้ข้อมูลเกี่ยวกับชื่อ ถิ่นที่อยู่อาศัย และสัญชาติของบุคคลได้ (ต 1.2 ม.1/4, ต 4.1 ม.1/1)

กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นที่ 1 - นำเข้าสู่บทเรียน (การค้นหาข้อเท็จจริง)

- ครูแบ่งให้นักเรียนพูดถึงชื่อประเทศและภาษาที่ใช้ในประเทศรอบข้างของประเทศไทย

ประเทศ เชื้อชาติ ภาษา โดยทำการสุ่มนักเรียนเป็นรายบุคคล

แนวคำถาม : ประเทศ Myanmar เชื้อชาติ ภาษาอะไร

แนวคำตอบ : เชื้อชาติ Myanmese

แนวคำตอบ : ภาษา Myanmese

แนวคำถาม : ประเทศ Laos เชื้อชาติ ภาษาอะไร

แนวคำตอบ : เชื้อชาติ Laos / Laotian

แนวคำตอบ : ภาษา Laos / Laotian

หรืออาจมากกว่านี้ตามความเหมาะสมให้ออกมาแข่งขันกันเขียนชื่อประเทศเป็นภาษาอังกฤษ

ตามคำใบ้

ตัวอย่างคำใบ้-การเขียนชื่อประเทศ

- ชนะเลิศการแข่งขันฟุตบอลโลกปี 2006 (World Cup Champion 2006) - Italy
- หมี่แพนดา (Panda) - China
- จิงโจ้ (Kangaroo) - Australia

ขั้นที่ 2 - (การค้นพบปัญหา)

แนวคำถาม ครูซักถามนักเรียนว่าประเทศแต่ละประเทศ มีเชื้อชาติ และภาษาแตกต่างกันหรือไม่

แนวคำตอบ แตกต่างกัน โดยมีเชื้อชาติ และภาษาแตกต่างกัน

แนวคำถาม ครูสุ่มนักเรียนพูดถึงประเทศแต่ละประเทศ มีเชื้อชาติ และภาษา โดยให้นักเรียนยกตัวอย่าง

ขั้นที่ 3 - (การค้นพบแนวคิด)

แนวคำถาม ครูสุ่มเรียกนักเรียนออกมาเขียนชื่อประเทศที่ได้จากการเล่นเกมให้ตรงกับชื่อทวีป ครูอาจยก ตัวอย่างประเทศอื่น ๆ เพิ่มเติมเพื่อให้นักเรียนได้รู้จักประเทศต่าง ๆ มากขึ้น เช่น

- Asia: Japan, China
- Africa: South Africa, Nigeria

แนวคำถาม ครูให้นักเรียนร่วมกันทำกิจกรรม โดยสมมติตัวเอง ทำการเติมคำต่างๆ ลงในช่องว่าง

- SRK: Good morning. How are you doing?
- Shu Yi: Good morning. I am pretty good, and how about you?
- SRK: I am good. What is your name?
- Shu Yi: My name is(.....)
- SRK: **Where are you from? / Where do you come from?**
- Shu Yi: **I am from (.....) And you?**
- SRK: I come from (.....) Nice to see you.
- Shu Yi: Nice to see you too. Are you (.....)?
- SKR: Ummm. Yes, I am. Are you (.....)?
- Shu Yi: No, I am not. I am (.....).
- SRK: What language do you speak?
- Shu Yi: I speak (.....), and (.....). And you? What language do you speak?
- SRK: I speak (.....), and (.....).

ขั้นที่ 4 - (การค้นพบคำตอบ)ครูนำแผนที่โลกมาใช้ในการสอน โดยให้นักเรียนออกมาชี้ที่แผนที่ว่าประเทศต่าง ๆ มีที่ตั้งอยู่ที่ไหน

- ครูสุ่มเรียกนักเรียนออกมาชี้แผนที่จนสังเกตเห็นว่านักเรียนจดจำประเทศต่าง ๆ ในโลกตามที่ตนเองได้ชี้
- ครูให้นักเรียนตอบชื่อประเทศ และบอกถึงเชื้อชาติ ภาษาที่ใช้

แนวคำถาม ครูให้นักเรียนร่วมกันทำกิจกรรม โดยการเติมคำต่างๆ ลงในช่องว่าง

- Jyoti: Good afternoon. May I sit here?
- Malee: Good afternoon. Yes, you may.
- Jyoti: What is your name? I am (.....).
- Malee: I am (.....). Nice to see you.
- Jyoti: How old are you?
- Malee: I am (.....) years old, and you?
- Jyoti: (.....) years of my age.
- Malee: What **do** you do for living?
- Jyoti: I **am** a (.....), and you?
- Malee: I **am** a (.....) in the (.....) in Thailand.
- Jyoti: Where are you from?
- Malee: I am from Thailand, I am Thai. Are you (.....)?
- Jyoti: Nooo. I am (.....), I **come** from (.....).
- Malee: Very interesting! Do you **speak** (.....)?
- Jyoti: Actually, I can speak (.....).
- Malee: I **speak** Thai, and I **learn** to speak (.....) after every day.
- Jyoti: Wow. It's awesome!

ขั้นที่ 5 - (การยอมรับผลที่ได้จากการค้นพบ)ครูให้นักเรียนทำกิจกรรมในใบงานที่ 1 โดยให้ทำเป็นกลุ่ม ให้สามารถพูดคุยแลกเปลี่ยนเรียนรู้ภายในกลุ่มได้

ใบงานที่ 1

Active Learning Activity / it is showed on the table

5.1 Teacher asks the background knowledge about the Countries and Nationalities by showing the National Flags then ask the questions as following:

5.1.1

Q: What is the National Flag? (Teacher raises the National Flag on hand material)

A: It's Nepalese, Bangladeshi, Japanese, Thai and so on.

5.2 Teacher divides the students into 4-5 groups.

5.3 Teacher shares A4 papers paper size 2"x 2" which they are fold into the triangles. In this case, the top was written the name of country (blue), on the right was written the nationality (red), and on the left was written the language (green).

5.4 Students work in groups discussion, they brainstorm to write and taking notes on A4 papers given.

5.5 Students write the words on the paper for 3 topics each, there are country, nationality, language then attach them on the board (every group).

5.6 Teacher reads and pronounces the words on the board, and the students repeat after the teacher.

5.7 Teacher allows the students to compete to ask the simple questions about the countries, nationalities, languages then the students hit the words according to the questions on the board by a mosquito bat.

5.8 Students study the dialog together each group by searching the unknown through the internet accesses.

5.9 Teacher summarizes the content through doing the exercise as below.
(Single tests)

Choose the best answer.

1. He speaks Hindi, he is.....
a. Pakistani b. Indian c. Sri Lankan
2. I am from Sri Lanka, I speak
a. Sinhalese b. Hindi c. Arabic
3. Rani is Singaporean, she can speak.....
a. Thai b. Arabic c. Chinese
4. Joe comes from Poland, he is
a. Spanish b. Polish c. Portuguese
5. Manlika speaks Thai, she is.....
a. Thai b. Sri Lankan c. Indian
6. Shu Yi speaks Mandarin, she comes from...
a. Bhutan b. Taiwan c. Poland
7. I was born in Yangon, I am.....
a. Myanmar b. Myanmese c. Egyptian
8. Jello is Egypt, he speaks
a. Portuguese b. Urdu c. Arabic
9. I am Spanish, I come from.....
a. Portugal b. Egypt c. Spain
10. I come from Bolivia, I am
a. Bolivian b. Bolivious c. Bolival
11. My country has pyramids, I am.....
a. Portuguese b. Egyptian c. Spanish
12. My country has Fuji Mount, I speak....
a. Chinese b. Japanese c. English
13. Washington is a capital city of
a. USA. b. UK. c. CMB.
14. I come from Peru, I am
a. Peruvian b. Peruva c. Peruvist
15. He is Cambodian, he speaks.....
a. Khmer b. Thai c. Laos
16. I am Bangladeshi, I speak
a. Urdu b. Hindi c. Bengali
17. I speak Chinese, I am....
a. Chinese b. China c. Chino

18. He comes from Germany, he is.....
 a. Germanian b. Germanic c. German
19. She is Mexican, she comes from....
 a. UAE. b. Mexico c. Malaysia
20. I speak Bahasa, I am.....
 a. Indonesian b. Malay c. Polish

-ครูและนักเรียนร่วมกันทำความเข้าใจในเอกสารใบงานที่ 1

- ขั้นที่ 6** - (การร่วมย้อนกลับข้อมูล)ครูให้นักเรียนร่วมกันทำกิจกรรมโดย ครูมีคำถามให้นักเรียนตอบ เช่น
- What's his/her name? ชื่อที่นักเรียน
 - Where is he/she from?
 - What is his/her nationality?
 - ให้นักเรียนเติมข้อมูลว่าบุคคลในภาพมีชื่อและนามสกุลว่าอะไร มาจากประเทศใด มีสัญชาติอะไร และอยู่ทวีปอะไร โดยให้นักเรียนระบุชื่อนักแสดงแล้วกรอกข้อมูลในแบบฟอร์มต่อไปนี้

Name	Surname	Country	Nationality	Continent

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2

หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 Nouns?
เรื่องหลัก/หัวเรื่อง it's a pen

ชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย
เวลา 2 ชั่วโมง

เป้าหมายการเรียนรู้

สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

หน่วยการเรียนรู้นี้มีจุดมุ่งหมายให้นักเรียนเรียนรู้เรื่องคำนาม

1. มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด

สาระที่ 1 : ภาษาเพื่อการสื่อสาร

สาระที่ 3 : ภาษากับความสัมพันธ์กับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น

สาระที่ 4 : ภาษากับความสัมพันธ์กับชุมชนและโลก

3. ความรู้

Structure (Grammar) / Explain about the contents taught briefly

Noun has many kinds, the definition of noun is ***a word that identifies the person, place or thing or names one of them***. In a sentence, it composes of three parts e.g. subjective pronouns, verbs, and objective pronouns, then nouns can be put for many positions in a sentence, and it cannot be cut it off from the phrases or sentences. In this case, the students study the Grammar Focus as following:

Grammar Focus:

The definition of noun is ***a word that identifies the person, place or thing or names one of them***. Study nouns in the table as following:

No.	Person	Place	Things
1.	Boy	School	Pencil
2.	Girl	Station	Book
3.	Man	Village	Table
4.	Woman	City	Bag
5.	Teacher	Town	Tree

6.	Father	Church	Papaya
7.	Doctor	Hospital	Box
8.	Plumber	Garden	Lion
9.	Driver	Church	Ostrich
10.	Student	Library	Television

4. ทักษะ/กระบวนการ

กระบวนการกลุ่ม, ทักษะการสืบค้นข้อมูล, ทักษะการนำเสนอ

5. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

ความสามารถในการสื่อสาร การคิด การใช้ทักษะชีวิต การใช้เทคโนโลยี

6. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

มีมารยาทสังคม : นักเรียนสร้างความสัมพันธ์อันดีกับบุคคลรอบข้าง

7. สิ่งที่นักเรียนเรียนรู้และปฏิบัติได้

1. พูดให้ข้อมูลส่วนบุคคล ได้แก่ ชื่อ คน สัตว์ สิ่งของได้
2. ฟังและให้ข้อมูลส่วนบุคคลได้แก่ ชื่อของบุคคลได้
3. ค้นคว้าและนำเสนอข้อมูลเกี่ยวกับประเทศที่สนใจ

ร่องรอย หลักฐานการเรียนรู้

1. ผลงานปฏิบัติ/ชิ้นงาน

2. งานแบบทดสอบการทำกิจกรรมในชั้นเรียน

2. การวัดผลและประเมินผล

3. ประเมินการสนทนาให้ข้อมูลโดยใช้แบบประเมิน
4. เกณฑ์การประเมินดังนี้

ร้อยละของคำตอบที่ถูกต้อง

90-100

70-89

50-69

น้อยกว่า 50

ระดับความสามารถ

ดีมาก

ดี

พอใช้

ต้องปรับปรุงแก้ไข

หลักฐานอื่น ๆ

- การทำกิจกรรมในชั้นเรียน
- การทำกิจกรรมในใบงาน

กิจกรรมการเรียนรู้

บทเรียนย่อยที่ 1

เวลา 2 ชั่วโมง

สิ่งที่นักเรียนเรียนรู้และปฏิบัติได้

2. พูดชื่อและให้ข้อมูลเกี่ยวกับชื่อ บุคคล สัตว์ สิ่งของได้

กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นที่ 1 - นำเข้าสู่บทเรียน (การค้นหาข้อเท็จจริง)

- ครูแบ่งให้นักเรียนพูดถึงชื่อ คนสัตว์ สิ่งของ โดยทำการสุ่มนักเรียนเป็นรายบุคคล โดยให้พูดถึงสิ่งของใกล้ตัวแล้วให้ระบุสิ่งนั้นเป็นคำนามหรือไม่
- ครูให้นักเรียนร่วมทำกิจกรรมกลุ่มโดยการระบุด้านล่างในช่องว่างดังนี้
แนวคำถาม คน /สัตว์ / สิ่งของ (.....)
แนวคำตอบ girl, dog, pen, table, water, sugar, atom, woman
แนวคำถาม • สถานที่ (.....)
แนวคำตอบ temple, post office, road, stadium, school, company

ขั้นที่ 2 - (การค้นพบปัญหา)

- 1.ครูนำบัตรคำนามจำนวน 20 คำ ติดที่แผ่นป้าย ให้นักเรียนช่วยกันแยกว่า คำใดเป็นคำนาม
ทำการสุ่มตัวแทนออกมากลุ่มละ 2 คน เพื่อทำการร่วมกิจกรรมดังกล่าว โดยการอ่านชื่อจากบัตรคำดังกล่าว
- 2.แบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่มละ 4-5 คน เล่นเกมแต่งประโยค โดยใช้คำนามประมาณ 10 ประโยค ให้ครูบอกคำนาม 1 คำ นักเรียนแต่งประโยค 1 ประโยค จนครบ 10 ประโยค
3. ครูตรวจสอบการแต่งประโยค โดยสลับกันตรวจ ให้แต่ละกลุ่มอ่านประโยคของกลุ่มที่ตนเองตรวจ เพื่อน ๆ ช่วยกันตรวจสอบว่าถูกต้องหรือไม่ ถ้าถูกต้องได้ 1 คะแนน เมื่อครบทั้ง 10 ประโยค กลุ่มใดได้คะแนนมากที่สุดเป็นผู้ชนะ
- 4.นักเรียนทำใบงานที่ 2 เรื่อง คำนาม แล้วช่วยกันตรวจสอบความถูกต้อง

ขั้นที่ 3 - (การค้นพบแนวคิด)

แนวคำถาม ครูสุ่มเรียกนักเรียนออกมาเขียนชื่อสิ่งของที่ได้จากการเล่นเกมให้ตรงกับชื่อสิ่งของต่างๆ เช่น

No.	Person	Place	Things
1.			
2.			
3.			
4.			
5.			

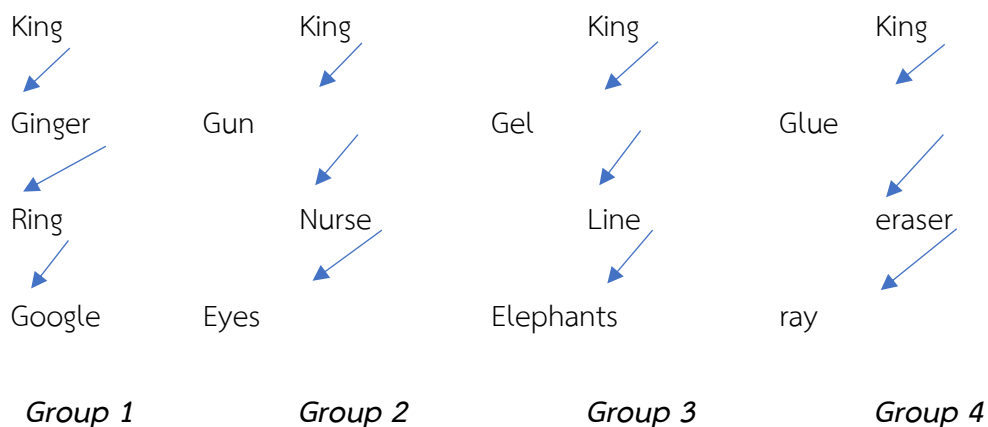
No.	Person	Place	Things
6.			
7.			
8.			
9.			
10.			

แนวคำตอบ

No.	Person	Place	Things
1.	Boy	School	Pencil
2.	Girl	Station	Book
3.	Man	Village	Table
4.	Woman	City	Bag
5.	Teacher	Town	Tree
6.	Father	Church	Papaya
7.	Doctor	Hospital	Box
8.	Plumber	Garden	Lion
9.	Driver	Church	Ostrich
10.	Student	Library	Television

แนวคำถาม ครูให้นักเรียนร่วมกันทำหาคำถามโดยระบุชื่อเป็นภาษาไทย และให้เพื่อนกลุ่มอื่นตอบชื่อเป็นภาษาอังกฤษ

ขั้นที่ 4 - (การค้นพบคำตอบ) ครูให้นักเรียนทำกิจกรรมกลุ่ม โดยใช้ความสัมพันธ์ของคำโดยการเชื่อมโยงดังต่อไปนี้

โดยครูมีคำถามดังนี้

แนวคำถาม He is a great man in Thailand, who is he?

แนวคำตอบ (.....)

แนวคำถาม Boys love to play it on mobile phone, what is it?

แนวคำตอบ (.....)

แนวคำถาม You can't see everything without them, what are they?

แนวคำตอบ (.....)

แนวคำถาม It's very cold, it falls from the sky in winter season in Europe. What is it?

แนวคำตอบ (.....)

แนวคำถาม Let's check the students' pronunciation by being random.

แนวคำตอบ (.....)

ขั้นที่ 5 - (การยอมรับผลที่ได้จากการค้นพบ) ครูให้นักเรียนทำกิจกรรม โดยให้ทำเป็นกลุ่ม ให้สามารถพูดคุยแลกเปลี่ยนเรียนรู้ภายในกลุ่มในเรื่องของคำนาม พร้อมกับร่วมกันยกตัวอย่าง

ขั้นที่ 6 - (การร่วมย้อนกลับข้อมูล) ครูให้นักเรียนทำกิจกรรมเดี่ยวโดย ครูมีให้นักเรียนตอบ โดยเติมข้อความลงในตาราง ต่อไปนี้

Places	person	Food	Drink	Animals

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3

หน่วยการเรียนรู้ที่ 3

Tourism and Services

ชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย

เรื่องหลัก/หัวเรื่อง

Asking about information

เวลา 2 ชั่วโมง

เป้าหมายการเรียนรู้

สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

หน่วยการเรียนรู้นี้มีจุดมุ่งหมายให้นักเรียนเรียนรู้เรื่องการท่องเที่ยวและการบริการ

1. มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด

สาระที่ 1 : ภาษาเพื่อการสื่อสาร

สาระที่ 3 : ภาษากับความสัมพันธ์กับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น

สาระที่ 4 : ภาษากับความสัมพันธ์กับชุมชนและโลก

3. ความรู้

Structure (Grammar) / Explain about the contents taught briefly

In Thailand have faced with the worst situation about Covid -19 has been outbreak for more three years, since the early 2022 the Thai Government made decision to welcome the tourists from around the world without any restricted rules, so when the tourists have come to Thailand, Thai people, and students should know how to speak and ask in English for helping and show our generosity to the foreigners.

Grammar Focus:

Four types of the sentences are **Declarative or Assertive Sentence** is a sentence that is informative and ends with a period or a [full stop](#), **Imperative Sentence** is a sentence that expresses a command, an order, or a request, **Interrogative Sentence** one that is used to question something and it ends with a [question mark](#), **Exclamatory Sentence** is one which is used to express sudden and strong emotions, and it ends with an [exclamation mark](#). You can also use [interjections](#) to form exclamatory sentences.

4. ทักษะ/กระบวนการ

กระบวนการกลุ่ม, ทักษะการสืบค้นข้อมูล, ทักษะการนำเสนอ

5. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

ความสามารถในการสื่อสาร การคิด การใช้ทักษะชีวิต การใช้เทคโนโลยี

6. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

มีมารยาทสังคม : นักเรียนสร้างความสัมพันธ์อันดีกับบุคคลรอบข้าง

7. สิ่งที่นักเรียนเรียนรู้และปฏิบัติได้

1. พูดให้ข้อมูลส่วนบุคคล ได้แก่ ชื่อ คน สัตว์ สิ่งของได้
2. ฟังและให้ข้อมูลส่วนบุคคลได้แก่ ชื่อของบุคคลได้
3. คำนคว้าและนำเสนอข้อมูลที่สนใจ

ร่องรอย หลักฐานการเรียนรู้

1. ผลงานปฏิบัติ/ชิ้นงาน

3. งานแบบทดสอบการทำกิจกรรมในชั้นเรียน

2. การวัดผลและประเมินผล

5. ประเมินการสนทนาให้ข้อมูลโดยใช้แบบประเมิน
6. เกณฑ์การประเมินดังนี้

ร้อยละของคำตอบที่ถูกต้อง

ระดับความสามารถ

90-100

ดีมาก

70-89

ดี

50-69

พอใช้

น้อยกว่า 50

ต้องปรับปรุงแก้ไข

หลักฐานอื่น ๆ

- การทำกิจกรรมในชั้นเรียน
- การทำกิจกรรมในใบงาน

กิจกรรมการเรียนรู้

บทเรียนย่อยที่ 1

เวลา 2 ชั่วโมง

สิ่งที่นักเรียนเรียนรู้และปฏิบัติได้

3. พูดชื่อและให้ข้อมูลเกี่ยวกับการติดต่อสื่อสารได้

กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นที่ 1 - นำเข้าสู่บทเรียน (การค้นหาข้อเท็จจริง)

- ครูแบ่งให้นักเรียนพูดถึงชื่อ สถานที่ท่องเที่ยว โดยทำการสุ่มนักเรียนเป็นรายบุคคล โดยให้พูดถึงสถานที่ใกล้ตัว

- ครูให้นักเรียนร่วมทำกิจกรรมกลุ่มโดยใช้ให้นักเรียนตั้งคำถามนักเรียนช่วยกันตั้งคำถามเกี่ยวกับระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในเมืองไทย และระยะเวลาที่ท่องเที่ยวในเมืองไทย

ขั้นที่ 2 - (การค้นพบปัญหา)

- 1.ครูนำบัตรคำจำนวน 20 ข้อความ ให้นักเรียนช่วยกันแยกคำใดเป็นใช้ในการสอบถามสถานที่ท่องเที่ยว หรือทำการสุ่มตัวแทนออกมากลุ่มละ 2 คน เพื่อทำการร่วมกิจกรรมดังกล่าว โดยการอ่านชื่อจากบัตรคำดังกล่าว
- 2.แบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่มละ 4-5 คน เล่นเกมแต่งประโยค โดยใช้คำ 10 ประโยค ให้ครูบอกคำ นักเรียนครบ 10 ประโยค แล้วให้นักเรียนช่วยกันตอบเป็นกลุ่ม

ดังนี้

Questions and Answers are read by teacher as following:

- Q1: Please sign your name at here. / A1: Alright!
- Q2: What is a fried fish cake? / A2: A fried fish cake is ทอดมัน.
- Q3: How can I get to Siam Paragon? / A3: You can get to Siam Paragon by bus.
- Q4: Do you speak English? / A4: Yes, I do.
- Q5: Could I have your passport, please? / A5: Yes, you could. Here you are.
- Q6: What's your nationality? / A6: I am Chinese.
- Q7: How much for the gate fee? / A7: It's 20 baht.
- Q8: Do you know how to make a tea? / A8: No, I do not.
- Q9: Is he a chef? / A9: Yes, he is.
- Q10: Which Airlines? / A10: Sri Lankan Airlines

4. ครูตรวจสอบคำตอบโดยให้ นักเรียนสลับกันตรวจ ให้แต่ละกลุ่มอ่านประโยคของกลุ่มที่ตนเองตรวจ เพื่อน ๆ ช่วยกันตรวจสอบว่าถูกต้องหรือไม่ ถ้าถูกต้องได้ 1 คะแนน เมื่อครบทั้ง 10 ประโยค กลุ่มใดได้คะแนนมากที่สุดเป็นผู้ชนะ

5. นักเรียนค้นหา เรื่อง คำศัพท์และคำถามเกี่ยวกับการท่องเที่ยวจำนวน 10 คำถาม แล้วช่วยกันตรวจสอบความถูกต้อง

ขั้นที่ 3 - (การค้นพบแนวคิด)

แนวคำถาม ครูสุ่มเรียกนักเรียนออกมาเขียนคำถามเกี่ยวกับการท่องเที่ยวที่ได้จากการค้นแล้วให้เพื่อนช่วยกันตอบ เช่น

No.	Questions	Answers
11.		
12.		
13.		

14.		
15.		
16.		
17.		
18.		
19.		
20.		

แนวคำถาม ครูให้นักเรียนร่วมกันทำหยาตอบโดยระบุชื่อเป็นภาษาไทย และให้เพื่อน
กลุ่มอื่นถามเป็นภาษาอังกฤษ อย่างไร

ขั้นที่ 4 - (การค้นพบคำตอบ) ครูให้นักเรียนทำกิจกรรมกลุ่ม โดยให้นักเรียนใช้คำถามสำหรับ
เดินทางไปยังสถานที่ท่องเที่ยวภายในจังหวัด

ขั้นที่ 5 - (การยอมรับผลที่ได้จากการค้นพบ) ครูให้นักเรียนทำกิจกรรม โดยให้ทำเป็นกลุ่ม
ให้สามารถพูดคุยแลกเปลี่ยนเรียนรู้ภายในกลุ่มในเรื่องของคำถามที่ใช้ในการท่องเที่ยวพร้อมกับ
ร่วมกันยกตัวอย่าง

ขั้นที่ 6 - (การร่วมย้อนกลับข้อมูล) ครูให้นักเรียนทำกิจกรรมเดี่ยวโดย ครูมีให้นักเรียนตอบ
โดยเติมข้อความลงในตาราง สำหรับเดินทางไปยังสถานที่ท่องเที่ยว โดยใช้คำถาม
และแนวคำตอบโดยเขียนลงในตารางต่อไปนี้

No.	Questions	Answers
1.		
2.		
3.		
4.		
5.		
6.		
7.		
8.		
9.		
10.		

แบบประเมินตนเองก่อนเรียน (Pretest)

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1

Where are you from?

Direction: Choose the best answer

1. He speaks Hindi, he is.....

- a. Pakistani b. Indian

2. I am from Sri Lanka, I speak

- A. Sinhalese B. Hindi

3. Rani is Singaporean, she can speak.....

- A. Chinese B. Thai

4. Joe comes from Poland, he is

- A. Spanish B. Polish

5. Manlika speaks Thai, she is.....

- A. Thai B. Sri Lankan

6. Shu Yi speaks Mandarin, she comes from....

- A. Bhutan B. Taiwan

7. I was born in Yangon, I am.....

- A. Myanmar B. Myanmarese

8. Jello is Egypt, he speaks

- A. Arabic B. Portuguese

9. I am Spanish, I come from.....

- A. Portugal B. Spain

10. I come from Bolivia, I am

- A. Bolivian B. Bolivious

แบบประเมินตนเองหลังเรียน (Posttest)

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1

Where are you from?

1. My country has pyramids, I am.....
A. Portuguese B. Egyptian
2. My country has Fuji Mount, I speak.....
A. Chinese B. Japanese
3. Washington is a capital city of
A. USA. B. UK.
4. I come from Peru, I am
A. Peruvian B. Peruva
5. He is Cambodian, he speaks.....
A. Khmer B. Thai
6. I am Bangladeshi, I speak
A. Urdu B. Bengali
7. I speak Chinese, I am....
A. Chinese B. China
8. He comes from Germany, he is.....
A. German B. Germanian
9. She is Mexican, she comes from....
A. UAE. B. Mexico
10. I speak Bahasa, I am.....
A. Indonesian B. Malay

แบบประเมินตนเองก่อนเรียน (Pretest)

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2

Nouns

Direction: Choose the best answer

1. Which is noun?

A. boy B. walk

2. Which is noun?

A. run B. school

3. Which is noun?

A. Molly B. happy

4. Which is noun?

A. pencil B. sad

5. Which is noun?

A. Police station B. stand up

6. Which is noun?

A. big B. city

7. Which is noun?

A. papaya B. high

8. Which is noun?

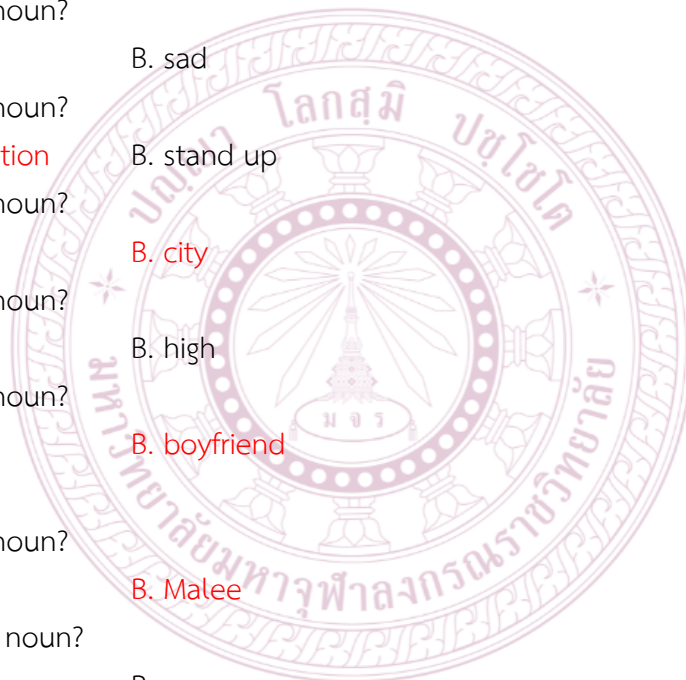
A. sleep B. boyfriend

9. Which is noun?

A. cry B. Malee

10. Which is noun?

A. television B. open

แบบประเมินตนเองหลังเรียน (Posttest)

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2

Nouns

1. Which is noun?

A. television

B. open

2. Which is noun?

A. cry

B. Malee

3. Which is noun?

A. sleep

B. boyfriend

4. Which is noun?

A. papaya

B. high

5. Which is noun?

A. big

B. city

6. Which is noun?

A. Police station

B. stand up

7. Which is noun?

A. pencil

B. sad

8. Which is noun?

A. Molly

B. happy

9. Which is noun?

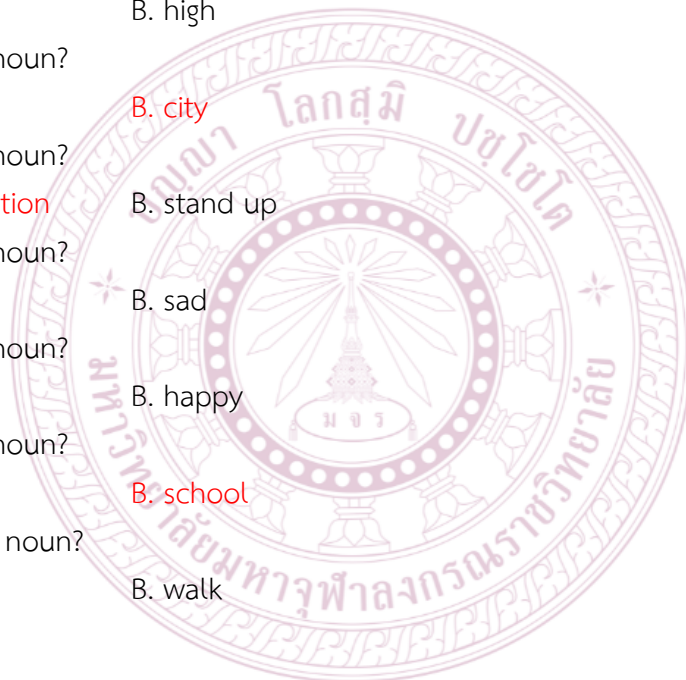
A. run

B. school

10. Which is noun?

A. boy

B. walk

แบบประเมินตนเองก่อนเรียน (Pretest)

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3

Tourism and Services

Direction: Choose the best answer

1.

A: Please sign your name at here.

B:

A. All right!

B. I am okay.

2. What is *a Fried Fish Cake*?

A. It's ต้มยำ

B. It's ทอดมันปลา

3. How can I go to Siam Paragon?

A. You can go to Siam Paragon by bus.

B. I have eaten lunch already.

4. Do you speak English?

A. Yes, I do.

B. No, I am not.

5. Could I have your passport, please?

A. It's cold here.

B. Here you are!

6. What's your nationality?

A. I am Thai.

B. I am China.

7. How much for the gate fee?

A. It's funny.

B. It's 20 bath.

8. Do you know how to make tea?

A. It's not easy.

B. No, I do not.

9. Is he a chef?

A. Yes, he is.

B. No, he was not.

10. Which Airlines?

A. I do not know how to fly.

B. Bangkok Airways

แบบประเมินตนเองหลังเรียน (Pretest)

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3

Tourism and Services

Direction: Choose the best answer

1. Which Airlines?

A. I do not know how to fly.

B. Bangkok Airways

2. Is he a chef?

A. Yes, he is.

B. No, he was not.

3. Do you know how to make tea?

A. It's not easy.

B. No, I do not.

4. How much for the gate fee?

A. It's funny.

B. It's 20 bath.

5. What's your nationality?

A. I am Thai.

B. I am China.

6. Could I have your passport, please?

A. It's cold here.

B. Here you are!

7. Do you speak English?

A. Yes, I do.

B. No, I am not.

8. How can I go to Siam Paragon?

A. You can go to Siam Paragon by bus.

9. I have eaten lunch already.

2. What is *a Fried Fish Cake*?

A. It's ต้มยำ

B. It's ทอดมันปลา

10.

A: Please sign your name at here.

B:

A. All right!

B. I am okay.

ภาคผนวก ค
แบบประเมินความสอดคล้องของเครื่องมือ

แบบประเมินความสอดคล้องของเครื่องมือสำหรับการเก็บข้อมูล

การวิจัยเรื่อง การพัฒนานวัตกรรมการสอนภาษาอังกฤษโดยใช้เทคนิค Creative and Innovative Learning สำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ในโรงเรียนเครือข่ายพัฒนา คณะครุศาสตร์ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ และการวิจัยเชิงปริมาณ ดังนี้

การหาค่าความสอดคล้องและความเชื่อมั่นของเครื่องมือ

การหาค่าความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ของแบบสอบถาม ซึ่งมีเกณฑ์กำหนดค่าคะแนนดังต่อไปนี้

+ 1 หมายถึง แน่ใจว่าข้อคำถามวัดได้ตรงกับเนื้อหาและวัตถุประสงค์

0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่าข้อคำถามวัดได้ตรงกับเนื้อหาและวัตถุประสงค์

- 1 หมายถึง แน่ใจว่าข้อคำถามวัดได้ไม่ตรงกับเนื้อหาและวัตถุประสงค์

ความคิดเห็นของ ผู้เชี่ยวชาญและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการพัฒนานวัตกรรมการสอนภาษาอังกฤษโดยใช้เทคนิค Creative and Innovative Learning สำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ในโรงเรียนเครือข่ายพัฒนา คณะครุศาสตร์ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

แบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้างเพื่อการวิจัย

เรื่อง การพัฒนานวัตกรรมการสอนภาษาอังกฤษโดยใช้ Creative and Innovative Learning ที่เป็นแนวปฏิบัติที่ดีร่วมกับโรงเรียนเครือข่ายพัฒนาครุศาสตร์ ในเขตพื้นที่การศึกษา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

วัตถุประสงค์ เพื่อใช้เป็นข้อมูลประกอบการศึกษากระบวนการจัดการเรียนรู้แบบ Creative and Innovative Learning ที่เป็นแนวปฏิบัติที่ดีร่วมกับโรงเรียนเครือข่ายพัฒนาครุศาสตร์ ในเขตพื้นที่การศึกษา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

คำชี้แจง 1. เครื่องมือการวิจัยแบบสัมภาษณ์กึ่งมีโครงสร้าง ประกอบด้วย 2 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์

ส่วนที่ 2 ข้อมูลคำถามเกี่ยวกับแนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ที่เป็นแนวปฏิบัติที่ดีร่วมกับโรงเรียนเครือข่ายพัฒนาครุศาสตร์ ในเขตพื้นที่การศึกษา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

รายละเอียด	ระดับการมีส่วนร่วม			คำแนะนำเพิ่มเติม
	-1	0	+1	
1. ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์				
1. ชื่อ.....สกุล.....				
2. วุฒิการศึกษา.....				

รายละเอียด	ระดับการมีส่วนร่วม			คำแนะนำเพิ่มเติม
	-1	0	+1	
3. ช่วงเวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูล วันที่.....เดือน..... ปี.....ระหว่างเวลา..... 4. ที่อยู่ที่สามารถติดต่อได้ โทรศัพท์..... Email.....				
ส่วนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับประเด็นการสัมภาษณ์เพื่อการวิจัย				
ประเด็นในการสัมภาษณ์เพื่อการวิจัย เรื่อง กระบวนการจัดการเรียนรู้แบบ Creative and Innovative Learning ที่เป็นแนวปฏิบัติที่ดีร่วมกับโรงเรียนเครือข่ายพัฒนาครุศาสตร์ ประเด็นการสัมภาษณ์ดังต่อไปนี้				
ข้อ 1 การจัดการเรียนการสอนในวิชาภาษาอังกฤษของท่านเป็นรูปแบบใด				
ข้อ 2 อะไรคือจุดเน้นของการจัดการสอนในวิชาภาษาอังกฤษของท่านเป็นอย่างไร				
ข้อ 3 บทบาทผู้สอน ในการจัดการสอนในวิชาภาษาอังกฤษของท่านเป็นอย่างไร				
ข้อ 4 เทคนิคการจัดการสอนในวิชาภาษาอังกฤษของท่านเป็นอย่างไร				
ข้อ 5 ท่านมีความคาดหวังในการจัดการเรียนการสอนในวิชาภาษาอังกฤษของท่านที่มีต่อผู้เรียนอย่างไร				
ข้อ 6 ท่านมีการแสวงหาความรู้ในการจัดการเรียนการสอนในวิชาภาษาอังกฤษด้วยเทคนิคใหม่หรือไม่อย่างไร				
ข้อ 7 ข้อเสนอแนะอื่น ๆ				

ลงชื่อผู้เชี่ยวชาญ

(.....)

ตำแหน่ง.....

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ภาคผนวก ง

แบบประเมินความสอดคล้องของเครื่องมือสำหรับการเก็บข้อมูล

แบบประเมินความสอดคล้องของเครื่องมือสำหรับการเก็บข้อมูล

การวิจัยเรื่อง การพัฒนานวัตกรรมการสอนภาษาอังกฤษโดยใช้เทคนิค Creative and Innovative Learning สำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ในโรงเรียนเครือข่ายพัฒนา คณะครุศาสตร์ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ และการวิจัยเชิงปริมาณ ดังนี้

การหาค่าความสอดคล้องและความเชื่อมั่นของเครื่องมือ

การหาค่าความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ของแบบสอบถาม ซึ่งมีเกณฑ์กำหนดค่าคะแนนดังต่อไปนี้

+ 1 หมายถึง แน่ใจว่าข้อคำถามวัดได้ตรงกับเนื้อหาและวัตถุประสงค์

0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่าข้อคำถามวัดได้ตรงกับเนื้อหาและวัตถุประสงค์

- 1 หมายถึง แน่ใจว่าข้อคำถามวัดได้ไม่ตรงกับเนื้อหาและวัตถุประสงค์

ความคิดเห็นของ ผู้เชี่ยวชาญและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการพัฒนานวัตกรรมการสอนภาษาอังกฤษโดยใช้เทคนิค Creative and Innovative Learning สำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ในโรงเรียนเครือข่ายพัฒนา คณะครุศาสตร์ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ส่วนที่ 1 ด้านเนื้อหา กระบวนการและประโยชน์

รายละเอียด	ระดับการมีส่วนร่วม			คำแนะนำเพิ่มเติม
	-1	0	+1	
1. คุณลักษณะของนวัตกรรม				
1.1 มีรูปแบบนวัตกรรม ชัดเจน เข้าใจง่ายต่อการจัดการเรียนรู้				
1.2 หลักการของนวัตกรรมมีความสอดคล้องกับความรู้				
1.3 รูปแบบการจัดพิมพ์ จัดรูปแบบนวัตกรรม การนำเสนอน่าสนใจ มีการจัดเรียงลำดับอย่างเป็นขั้นตอน				
2. คุณภาพขององค์ประกอบในนวัตกรรม				
2.1 วัตถุประสงค์ เป้าหมายของนวัตกรรม สอดคล้องกับสภาพปัญหาความต้องการพัฒนา				
2.2 ความสมบูรณ์ในเนื้อหาสาระของนวัตกรรม				
2.3 ความถูกต้องตามหลักวิชาการ				

รายละเอียด	ระดับการมีส่วนร่วม			คำแนะนำเพิ่มเติม
	-1	0	+1	
3.การออกแบบนวัตกรรม				
3.1 มีแนวคิด ผลการเรียนรู้ มีความชัดเจน สอดคล้องกับเนื้อหาในหลักสูตร มีทฤษฎีรองรับอย่างสมเหตุสมผล สามารถอ้างอิงได้				
3.2 แนวคิด ทฤษฎีที่ระบุมีความเป็นไปได้ในการพัฒนานวัตกรรมให้สัมฤทธิ์ผล				
3.3 นวัตกรรมมีความสอดคล้องตามแนวคิด ทฤษฎีที่ระบุ				
4.ประสิทธิภาพของนวัตกรรม				
4.1 นวัตกรรมก่อให้เกิดประสิทธิผลในเนื้อหาต่อผู้เรียน				
4.2 นวัตกรรมก่อให้เกิดประสิทธิภาพในการสอนของครูต่อผู้เรียน				
4.3 ทำให้การจัดการเรียนการสอนมีความเป็นระบบแบบแผนเป็นการส่งเสริมการเรียนรู้ต่อผู้เรียน				
5.ความสามารถในการแก้ปัญหาหรือพัฒนา				
5.1 สอดคล้องตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่ระบุได้ครบถ้วน				
5.2 แก้ปัญหาหรือพัฒนาได้ตรงตามกลุ่มเป้าหมาย				
5.3 นำไปประยุกต์ใช้ในสภาพบริบทที่มีลักษณะใกล้เคียงกัน				
6. ประโยชน์ต่อบุคคล				
6.1 ผลงานส่งผลให้เกิดประโยชน์ต่อผู้เรียน				
6.2 ผลงานส่งผลให้เกิดประโยชน์ต่อเพื่อนครู				
6.3 ผลงานส่งผลให้เกิดประโยชน์ต่อผู้บริหารสถานศึกษา				
7. ประโยชน์ต่อหน่วยงาน				
7.1 ผลงานส่งผลให้เกิดประโยชน์ต่อสถานศึกษา				
7.2 ผลงานส่งผลให้เกิดประโยชน์ต่อวงการวิชาชีพ				

รายละเอียด	ระดับการมีส่วนร่วม			คำแนะนำเพิ่มเติม
	-1	0	+1	
7.3 ผลงานส่งผลให้เกิดประโยชน์ต่อชุมชน				
8. ความแปลกใหม่ของนวัตกรรม				
8.1 เกิดจากแนวคิดแปลกใหม่ ไม่เคยมีปรากฏมาก่อน				
8.2 เป็นการพัฒนาต่อยอดจากแนวคิดเดิม				
8.3 มีการปรับปรุงจากแนวคิดเดิมและนำมาพัฒนาใหม่				
9. จุดเด่นของนวัตกรรม				
9.1 ผลงานมีจุดเด่น น่าสนใจ สะท้อนถึงการมีแนวคิดใหม่				
9.2 ใช้ง่าย สะดวก				
9.3 ลงทุนน้อย				
10. การนำองค์ความรู้ จากการได้รับการพัฒนา หรือการพัฒนาตนเองไป ใช้ประโยชน์				
10.1 นำไปพัฒนานักเรียนแบบองค์รวมได้				
10.2 นำไปใช้บูรณาการกับรายวิชาอื่น ๆ ได้				
10.3 เชื่อมโยง/นำไปใช้ในชีวิตประจำวัน				

ส่วนที่ 2 แนวทางปฏิบัติที่ดี

รายละเอียด	ระดับการมีส่วนร่วม			คำแนะนำเพิ่มเติม
	-1	0	+1	
1. วิธีปฏิบัติ หรือขั้นตอน				
-ขั้นตอนสร้างความสนใจสู่การเรียนรู้				
-ขั้นตอนการสอนมีความเป็นระบบ				
-ขั้นตอนการสอนสามารถนำไปประยุกต์กับการเรียนในเนื้อหาอื่น				
2. กระบวนการเรียนรู้				
-การเรียนการสอนที่ให้ผู้เรียนมีส่วนร่วม				
-การคิดวิเคราะห์				

รายละเอียด	ระดับการมีส่วนร่วม			คำแนะนำ เพิ่มเติม
	-1	0	+1	
-การพัฒนาทักษะการสื่อสาร				
3.ทักษะการเรียนรู้				
-การฝึกปฏิบัติการอ่าน				
-การฝึกปฏิบัติการพูด				
-การฝึกปฏิบัติการสื่อสาร				
4.เจตคติการเรียนรู้				
-การสร้างความท้าทายสู่การเรียนรู้				
-ตอบสนองการเรียนรู้				
-การทำงานร่วมกับผู้อื่น				

ส่วนที่ 3 ข้อคิดเห็นอื่นๆ

.....

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อผู้เชี่ยวชาญ
(.....)

ตำแหน่ง.....

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ภาคผนวก จ
แบบสัมภาษณ์ครูและผู้เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการเรียนรู้

**แบบสัมภาษณ์ครูและผู้ที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการจัดการเรียนรู้
การสอนภาษาอังกฤษโรงเรียนเครือข่ายพัฒนาครุศาสตร์ในเขตพื้นที่การศึกษา
จังหวัดพระนครศรีอยุธยา**

**แบบสัมภาษณ์ถึงโครงสร้างเพื่อการวิจัย
เรื่อง การพัฒนานวัตกรรมการสอนภาษาอังกฤษโดยใช้ Creative and Innovative Learning
ที่เป็นแนวปฏิบัติที่ตีร่วมกับโรงเรียนเครือข่ายพัฒนาครุศาสตร์ ในเขตพื้นที่การศึกษา
จังหวัดพระนครศรีอยุธยา**

วัตถุประสงค์ เพื่อใช้เป็นข้อมูลประกอบการศึกษากระบวนการจัดการเรียนรู้แบบ Creative and Innovative Learning ที่เป็นแนวปฏิบัติที่ตีร่วมกับโรงเรียนเครือข่ายพัฒนาครุศาสตร์ ในเขตพื้นที่การศึกษา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

คำชี้แจง 1. เครื่องมือการวิจัยแบบสัมภาษณ์กึ่งมีโครงสร้าง ประกอบด้วย 2 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์

ส่วนที่ 2 ข้อมูลคำถามเกี่ยวกับแนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ที่เป็นแนวปฏิบัติที่ตีร่วมกับโรงเรียนเครือข่ายพัฒนาครุศาสตร์ ในเขตพื้นที่การศึกษา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์

1. ชื่อ.....สกุล.....
2. วุฒิการศึกษา.....
3. ช่วงเวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูล วันที่.....เดือน.....ปี.....ระหว่างเวลา.....
4. ที่อยู่ที่สามารถติดต่อได้ โทรศัพท์.....Email.....

ส่วนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับประเด็นการสัมภาษณ์เพื่อการวิจัย

ประเด็นในการสัมภาษณ์เพื่อการวิจัย เรื่อง กระบวนการจัดการเรียนรู้แบบ Creative and Innovative Learning ที่เป็นแนวปฏิบัติที่ตีร่วมกับโรงเรียนเครือข่ายพัฒนาครุศาสตร์ ประเด็นการสัมภาษณ์ดังต่อไปนี้

ข้อ 1 การจัดการเรียนการสอนในวิชาภาษาอังกฤษของท่านเป็นรูปแบบใด

.....

.....

.....

ข้อ 2 อะไรคือจุดเน้นของการจัดการสอนในวิชาภาษาอังกฤษของท่านเป็นอย่างไร

.....

.....

.....

ข้อ 3 บทบาทผู้สอน ในการจัดการสอนในวิชาภาษาอังกฤษของท่านเป็นอย่างไร

.....

.....

.....

ข้อ 4 เทคนิคการจัดการสอนในวิชาภาษาอังกฤษของท่านเป็นอย่างไร

.....

.....

.....

ข้อ 5 ท่านมีความคาดหวังในการจัดการเรียนการสอนในวิชาภาษาอังกฤษของท่านที่มีต่อผู้เรียนอย่างไร

.....

.....

.....

ข้อ 6 ท่านมีการแสวงหาความรู้ในการจัดการเรียนการสอนในวิชาภาษาอังกฤษด้วยเทคนิคใหม่หรือไม่อย่างไร

.....

.....

.....

ข้อ 7 ข้อเสนอแนะอื่น ๆ

.....

.....

.....

ลงชื่อ ผู้ให้สัมภาษณ์
(.....)
ตำแหน่ง.....
วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ภาคผนวก ฉ
แบบสอบถามการวิจัย

แบบสอบถาม

การวิจัยเรื่อง การพัฒนานวัตกรรมการสอนภาษาอังกฤษโดยใช้เทคนิค Creative and Innovative Learning สำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ในโรงเรียนเครือข่ายพัฒนา คณะครุศาสตร์ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

คำชี้แจง

ความคิดเห็นของ ผู้เชี่ยวชาญและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการพัฒนานวัตกรรมการสอน ภาษาอังกฤษโดยใช้เทคนิค Creative and Innovative Learning สำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาตอน ปลาย ในโรงเรียนเครือข่ายพัฒนา คณะครุศาสตร์ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

มาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ได้กำหนดเกณฑ์การพิจารณา ดังนี้

5 หมายถึง รายการประเมินมีความเหมาะสมมากที่สุด

4 หมายถึง รายการประเมินมีความเหมาะสมมาก

3 หมายถึง รายการประเมินมีความเหมาะสมปานกลาง

2 หมายถึง รายการประเมินมีความเหมาะสมน้อย

1 หมายถึง รายการประเมินมีความเหมาะสมน้อยที่สุด

ส่วนที่ 1 ด้านเนื้อหา กระบวนการและประโยชน์

ข้อ	รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
1	คุณลักษณะของนวัตกรรม					
1.1	มีรูปแบบนวัตกรรม ชัดเจน เข้าใจง่ายต่อการจัดการเรียนรู้					
1.2	หลักการของนวัตกรรมมีความ สอดคล้องกับความรู้					
1.3	รูปแบบการจัดพิมพ์ จัดรูปเล่ม นวัตกรรมที่น่าสนใจ มี การจัดเรียงลำดับอย่างเป็น ขั้นตอน					
2	คุณภาพขององค์ประกอบใน นวัตกรรม					
2.1	วัตถุประสงค์ เป้าหมายของ นวัตกรรม สอดคล้องกับสภาพ ปัญหาความต้องการพัฒนา					
2.2	ความสมบูรณ์ในเนื้อหาสาระของ นวัตกรรม					

ข้อ	รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
2.3	ความถูกต้องตามหลักวิชาการ					
3	การออกแบบนวัตกรรม					
3.1	มีแนวคิด ผลการเรียนรู้ มีความชัดเจนสอดคล้องกับเนื้อหาในหลักสูตร มีทฤษฎีรองรับอย่างสมเหตุสมผล สามารถอ้างอิงได้					
3.2	แนวคิด ทฤษฎีที่ระบุมีความเป็นไปได้ในการพัฒนานวัตกรรมให้สัมฤทธิ์ผล					
3.3	นวัตกรรมมีความสอดคล้องตามแนวคิดทฤษฎีที่ระบุ					
4	ประสิทธิภาพของนวัตกรรม					
4.1	นวัตกรรมก่อให้เกิดประสิทธิผลในเนื้อหาต่อผู้เรียน					
4.2	นวัตกรรมก่อให้เกิดประสิทธิภาพในการสอนของครูต่อผู้เรียน					
4.3	ทำให้การจัดการเรียนการสอนมีความเป็นระบบแบบแผนเป็นการส่งเสริมการเรียนรู้ต่อผู้เรียน					
5	ความสามารถในการแก้ปัญหาหรือพัฒนา					
5.1	สอดคล้องตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่ระบุได้ครบถ้วน					
5.2	แก้ปัญหาหรือพัฒนาได้ตรงตามกลุ่มเป้าหมาย					
5.3	นำไปประยุกต์ใช้ในสภาพบริบทที่มีลักษณะใกล้เคียงกัน					
6	ประโยชน์ต่อบุคคล					
6.1	ผลงานส่งผลให้เกิดประโยชน์ต่อผู้เรียน					
6.2	ผลงานส่งผลให้เกิดประโยชน์ต่อเพื่อนครู					

ข้อ	รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
6.3	ผลงานส่งผลให้เกิดประโยชน์ต่อผู้บริหารสถานศึกษา					
7	ประโยชน์ต่อหน่วยงาน					
	7.1 ผลงานส่งผลให้เกิดประโยชน์ต่อสถานศึกษา					
7.2	ผลงานส่งผลให้เกิดประโยชน์ต่อวงการวิชาชีพ					
7.3	ผลงานส่งผลให้เกิดประโยชน์ต่อชุมชน					
8	ความแปลกใหม่ของนวัตกรรม					
8.1	เกิดจากแนวคิดแปลกใหม่ ไม่เคยมีปรากฏมาก่อน					
8.2	เป็นการพัฒนาต่อยอดจากแนวคิดเดิม					
8.3	มีการปรับปรุงจากแนวคิดเดิม และนำมาพัฒนาใหม่					
9	จุดเด่นของนวัตกรรม					
9.1	ผลงานมีจุดเด่น น่าสนใจ สะท้อนถึงการมีแนวคิดใหม่					
9.2	ใช้ง่าย สะดวก					
9.3	ลงทุนน้อย					
10	การนำองค์ความรู้ จากการได้รับการพัฒนา หรือการพัฒนาตนเองไป ใช้ประโยชน์					
10.1	นำไปพัฒนานักเรียนแบบองค์รวมได้ ความรู้ ทักษะ กระบวนการ และเจตคติ					
10.2	นำไปใช้บูรณาการกับรายวิชาอื่น ๆ ได้					
10.3	เชื่อมโยง/นำไปใช้ในวิถีประจำวัน					

ส่วนที่ 2 แนวทางปฏิบัติที่ดี

ที่	รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
1	วิธีปฏิบัติ หรือขั้นตอน					
1.1	ขั้นตอนสร้างความสนใจสู่การเรียนรู้					
1.2	ขั้นตอนการสอนมีความเป็นระบบ					
1.3	ขั้นตอนการสอนสามารถนำไปประยุกต์กับการเรียนในเนื้อหาอื่น					
2	กระบวนการเรียนรู้					
2.1	การเรียนการสอนที่ให้ผู้เรียนมีส่วนร่วม					
2.2	การคิดวิเคราะห์					
2.3	การพัฒนาทักษะการสื่อสาร					
3	3.ทักษะการเรียนรู้					
3.1	การฝึกปฏิบัติการอ่าน					
3.2	การฝึกปฏิบัติการพูด					
3.3	การฝึกปฏิบัติการสื่อสาร					
4	4.เจตคติการเรียนรู้					
4.1	การสร้างความท้าทายสู่การเรียนรู้					
4.2	ตอบสนองการเรียนรู้					
4.3	การทำงานร่วมกับผู้อื่น					

ส่วนที่ 3 ข้อคิดเห็นอื่น ๆ

.....

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ

(.....)

ตำแหน่ง.....

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ผู้วิจัยถ่ายภาพร่วมกับผู้บริหารโรงเรียนเครือข่าย คณะครุศาสตร์

ผู้วิจัยถ่ายภาพร่วมกับผู้บริหารโรงเรียนเครือข่าย คณะครุศาสตร์

